

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.25 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.25

РІК CVI П'ЯТНИЦЯ, 19 ЛИСТОПАДА, 1999 ЧИСЛО 47 VOL. CVI FRIDAY, NOVEMBER 19, 1999 No. 47

Президентом України обраний Леонід Кучма

Це фото зроблене 10 липня 1994 року у Києві в момент, коли Президент України Леонід Кучма демонстрував своє щойно одержане президентське посвідчення. 14 листопада Л.Кучма був вдруге обраний Президентом України.

Фото з архіву УНІАН.

ЛЕОНІД КУЧМА: Я ПРИЙШОВ, ЩОБ У СВІЙ ЧАС ПІТИ З ДОБРИМ НАСТРОЄМ, ПЕРЕКОНАННЯМ, ЩО ВСЕ ЗРОБИВ ДЛЯ СВОГО НАРОДУ

КИЇВ, 15 листопада. – Моя перемога на виборах – це перемога не особистости, а демократичного напряму розвитку України, сказав сьогодні журналістам Леонід Кучма після того, як стали відомі результати другого туру виборів Президента України. Президент наголосив на необхідності тісної співпраці з усіма гілками влади. Тільки так ми зможемо рухатися далі шляхом реформ, – зазначив він. А на запитання про свої перші кроки після виборів відповів: Я оголошу про них лише після того, як пораджуся з урядом, парляментом. За словами Леоніда Кучми, він має намір піти також на конструктивний діялог з опозицією, але "опозицією цивілізованою, яка не закликає боротися до останнього патрона". "На лівому фланзі є лідер", – визнав Президент. А люди, які проголосували за Петра Симоненка, на думку Леоніда Кучми, голосували не стільки за комуністичну ідею, скільки проти умов, у яких живуть. "Я не хочу ділити свій народ на лівих і правих, – сказав Президент. – І робитиму все для того, щоб він краще жив. Саме для цього я й прийшов". Леонід Кучма зізнався також, що на відміну від першого туру, цього разу він "всю ніч не спав", хоча вже давно підготував і себе, і сім'ю до будь-якого результату".

ВИСЛІДИ ДРУГОГО ТУРУ ГОЛОСУВАННЯ

(Дані на 16 листопада)

(У відсотках до всіх голосуючих)

Кучма Л.Д.	**56.25**
Симоненко П.М.	**37.80**
Не підтримали жодного	3.44
Недійсних бюлетенів	2.51

У голосуванні взяли участь 73.8 відс. виборців, тобто 27 млн. 183 тисячі осіб.

Порівняно з виборами президента України 1994 року: участь у голосуванні взяли 71.63 відс. виборців, а в 1991 році – майже 85 відс. громадян, що мають право голосу.

Нью-Йорк голосує за демократію

Другий тур виборів в Генеральному консульстві України в Нью-Йорку пройшов спокійно і без сенсацій. А за висловом офіційного спостерігача від УККА Тараса Гунчака, ще й святочно. Люди прийшли на вибори в доброму настрої, з розумінням свого завдання і до того ж із задоволенням

(Закінчення на стор. 2)

"Комуністів? Нє, нє..."

Спеціяльний кореспондент "Свободи" Ростислав Хом'як передає з Києва

Після закриття виборчих дільниць по Україні в неділю, 14 листопада, коли комісії підраховували голоси, телебачення показувало, як люди голосували – починаючи, звичайно, з двох претендентів: Леоніда Кучми і Петра Симоненка. Одну з найцікавіших зйомок цього жанру тележурналісти записали в селі на Рівненщині: згорблена бабуся, опираючись на палицю, виходила з виборчої дільниці. До неї підступила молода представниця однієї з фірм, які проводили опитування після виборів, т.зв. "exit poll", і запитала бабусю, за кого вона голосувала.

– За Кучму, – відповіла старенька і пішла далі.

Дівчина з бланком, який заповнювала, не відставала:

– А чому не за Симоненка?

Старенька пристала, трішки випросталась і з подивом на обличчі запитала:

– За комуністів?! Нє, нє, нє...

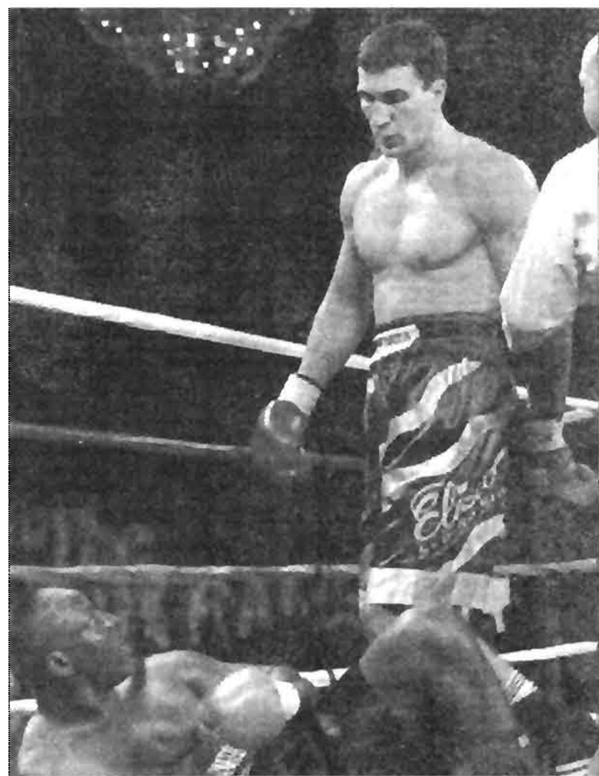
Ці передбачення були дуже близькі до результатів Центральної Виборчої Комісії, що її з авдиторською прискіпливістю очолює Михайло Рябець. Біля 11-ої години вечора 15 листопада соціологи давали Кучмі 59 відсотків голосів, а Симоненкові – 36. Команда Рябця, підрахувавши цифри з май-

(Закінчення на стор. 2)

В. Кличко – чемпіон світу з боксу за версією WBA

Яскравою перемогою киянина Володимира Кличка завершився перший виступ українського боксера на батьківщині грандів професійного боксу – в США. На арені Лас-Вегасу наш співвітчизник уже на початку другого равнду нокаутував у титульному бою темношкірого американця Філа Джексона. Поєдинок з ветераном професійного боксу (42 перемоги, з них 38 – нокавтом у 51 сутичці) був особливим для олімпійського чемпіона Атланти. Вдруге у своїй кар'єрі Володимирові довелось захищати титул Інтернаціонального чемпіона. У грудні минулого року Кличко-молодший поступився поясом Інтернаціонального чемпіона за версією WBC американцеві Росу П'юриті. Нині – гідно захистив право вважатися Інтернаціональним чемпіоном за версією WBA. 29-та перемога в 30 боях на професіональному рингу дала українцеві змогу закріпитися в групі найреальніших претендентів на право змагатися з лідерами світового боксу.

В Лас-Веґасі відбувся давно очікуваний бій за титул абсолютного чемпіона світу між американцем Евандером Голіфілдом і британцем Ленноксом Льюїсом. 34-річний англієць Леннокс Льюїс став абсолютним чемпіоном світу в надважкій категорії.

В.Кличко перемагає Ф. Джексона

■ ЧИТАЦЬКА ПРЕМІЯ Е. ВАҐНЕРА ПІДЕ ДО КАЗАХСТАНУ. ХТО НАСТУПНИЙ? Стор. 4

■ АЛЬМАНАХ-2000 ГОТОВИЙ. ЗАМОВЛЯЙТЕ! Стор. 6

■ ФОТОАРХІВ УПА: ВІДОМЕ ЩЕ ОДНЕ ПРІЗВИЩЕ Стор. 9

■ ПИТАННЯ ІМІҐРАЦІЇ: ВІДПОВІДАЄ АДВОКАТ ТЕТЯНА ДУРБАК Стор. 18

"Комуністів? Нє, нє...

(Закінчення зі стор. 1)

же усіх дільниць, оголосила попередні результати так: Кучма – 56 відсотків голосів; Симоненко – понад 37. У круглих цифрах це виглядає так: 15 мільйонів виборців віддали свій голос за Леоніда Кучму (чи як це влучно сформулювала газета День, "15 із 38 мільйонів українських виборців продовжили кредит Президенту"), а 10 мільйонів – пішли за Петром Симоненком. Один мільйон проголосував проти обох.

Після першого туру, деякі партії й політичні об'єднання, а також окремі інтеліґенти, засмучені результатами, закликали виборців робити цей третій вибір, або не йти на вибори. Ці заклики не мали великого успіху. "Звичайний народ" – той, котрому радив довіряти батько американської демократії Томас Джефферсон, бо у нього, в того народу, великий колективний розум – розумів, у чому справа. Наприклад, під вечір другого туру виборів на львівському залізничному вокзалі Ілля Ґузь, якому 74 роки, колишній "остарбайтер" в австрійській частині Третього Райху, якого "визволила" Червона Армія і взяла у свої ряди ще на п'ять років, не знав про ці інтеліґентські суґестії. Він тільки що вийшов з санаторію, де проходив фізіотерапію після інсульту, їздив за Броди по капусту з сімейного поля, і спішив останнім поїздом до Львова, щоб взяти участь у вирішальному турі виборів. Він розповідав, що "там, на Волині" спілкувався з селянами і вони "всі за Кучму", бо вже мають свою землю і не хочуть втратити її, коли прийде до влади Симоненко.

Ненаукові опитування пана Ґузя також виявились влучними: Львівщина, Рівненщина, Волинь на 70–90 відсотків віддали свої голоси за Президента Кучму, або, як це навіть визнав голова виборчої команди Кучми академік Іван Курас, – частинно й проти Симоненка.

Взагалі, західні області, які п'ять років тому вважали, що перемога Кучми над Президентом Леонідом Кравчуком – це кінець української державности, скоро схилились у бік нового голови держави, а в другому турі такі області, як Івано-Франківська, Тернопільська й Львівська, перевищували планку на 90 відсотків голосів за діючого Президента; Закарпатська дала йому 83 відсотки своїх голосів.

Але це ні в якому разі не означає, що Кучма взяв захід, а Симоненко схід. Симоненко здобув більшість в центрі України. А в місті Севастополі, яке є в Автономній Республіці Крим, але має окремий юридичний статус, Кучма переміг Симоненка сімома відсотками голосів.

Закидам неуспішних політичних лідерів в сторону команди кандидата Кучми, мовляв, вона маніпулювала передвиборчою кампанією, немає кінця. Підраховували квадратні сантиметри газетних сторінок і хвилини на екранах телевізорів, де діючий Президент діставав більше місця і часу, ніж усі ті, які хотіли його замінити. Або після другого туру комуніст Симоненко жалівся, що українське телебачення передавало художні і документальні фільми про комуністичні звірства протягом 70 років в Україні. Він не заперечував, що такі звірства відбувались; він тільки доводив, що це зроблено пляново, щоб поставити комуністів у погане світло. А мені прийшло на думку, чи волинська бабуся, яка казала "Комуністів – нє", бачила ці фільми, бо навіть коли у неї є телевізор, він міг не діяти, коли в її селі відключали електрику. Але їй, очевидно, про комуністів не треба нагадувати.

В обох турах вибору подиву гідну участь взяли молоді люди. Тут допомогли керівники державних вищих учбових закладів, які повели справу так, щоб студентська молодь не роз'їжджалась по своїх батьківських селах і містечках, а була біля виборчих дільниць.

Нинішнє покоління українців, як виявилось, не хоче жити при комунізмі. Тисячі студентів ходили вулицями міст у жовтих шапках які, напевно, їм дала команда Кучми, з синім написом, "Я за Даниловича." Все це підходить під рубрику "виборчі технології", які так часто повторяли – звичайно у негативному тоні – противники діючого президента, мовляв, виборчі технології маніпулюють виборцями. Але у виборців своя думка. В кабіні, де виборець зустрічався сам на сам з бюлетенем, робив вибір, який хотів – незважаючи на, те котрий із претендентів завіз йому трактори на поля, організував естрадний концерт, або дарував новісіньку шапку. Як сказав один київський студент, що голосував за Кучму, хоч мав до його політики застереження, "Кучму вибираємо на п'ять років, а Симоненка на рік, або три роки, або... сімдесят."

Так що репутація України як держави, яка швидкими темпами засвоює демократичні норми, тримається. П'яті всеукраїнські вибори відбулись – спокійно і з участю, якій може позаздрити не одна демократична країна. Переобраний Президент, який признався, що у відміну від першого туру, після другого – всю ніч не спав, бо слідкував за результатами, подякував виборцям за голоси і додав, що не хоче ділити українців на правих і лівих, та що хоче прислухатись і до тих, які голосували проти нього. Президент також висловив думку, що багато з тих, які голосували за Петра Симоненка, "не голосували за комунізм, а проти того життя, яке нині є, і я це розумію."

І ще така деталь залишилась в пам'яті: виборчі дільниці самостійної України розкинені по всьому світі – від Токіо до Чикаґо. Коли усі дільниці вже були закриті в Україні, в Нью-Йорку, Вашінґтоні, Чикаґо українці ще голосували. За кордоном 10 тисяч осіб голосували за Леоніда Кучму, а біля 2,400 за Петра Симоненка. Мали вибір – і по-демократичному скористались ним.

Р. Хом'як

Нью-Йорк голосує вдруге

(Закінчення зі стор. 1)

фотографувалися біля виборчої скриньки, аби зафіксувати для історії момент свого вибору.

Щоправда, активність виборців, в порівнянні з першим туром, на відміну від України, впала. Якщо 31 жовтня, аби проголосувати, знайшли час і приїхали за багато миль понад п'ятсот виборців, то цього разу у виборах взяли участь 431 громадянин України.

За підрахунками виборчої комісії ,384 віддали свої голоси Леонідові Кучмові, 16 виявилися прихильниками ідеології Петра Симоненка, 28 виконали свій громадянський обов'язок, не підтримавши жодного з кандидатів, та 3 бюлетені визнано недійсними, оскільки були заповнені з порушеннями чинного законодавства. За словами голови виборчої комісії, консула Богдана Яременка, на другий тур комісією були враховані і виправлені всі помилки, яких було припущено 31 жовтня. Тепер жодного разу не виникала черга, всі організаційні питання вирішувались швидко. А головне, вважає консул, вдалося забезпечити право вибору всім громадянам України, бажаючим взяти участь у виборах.

Професійність роботи виборчої комісії підтвердив також спостерігач Тарас Гунчак. Він підкреслив, що вибори пройшли без порушень законодавства, в добрій і дружній атмосфері, якій сприяла гра вже відомого в громаді бандуриста Романа Гринькова. Тож вибори набули особливого національного колориту. Деякі громадяни просто затримувалися аби послухати бандуру.

І хоча цього разу на виборчу дільницю людей прийшло менше, деякі громадяни виявили неабияку національну свідомість. Львів'янин Михайло Слабий мешкає тепер у Пасейку, в штаті Нью-Джерзі. На своєму мікроавтобусі привіз гурт друзів та знайомих на вибори (із Трентону за організацією Ореста Баб'яка і Мирослава Романка на голосування до українського консуляту в Нью-Йорку приїхало окремим автобусом 40 осіб. – *Прим. редакції*).

– Як і першого разу, так і зараз, – говорить Михайло, – на вибори привели патріотичні почуття, оскільки вважаю себе патріотом своєї держави, а вибір керівника країни – принципове питання. Тому приїхав разом з дружиною, привіз друзів, і голосую за демократію. Якщо першого разу голосував за Марчука, то сьогодні прийшов віддати свій голос за Кучму. Більшу частину свого свідомого життя я прожив за комуністичного режиму, і жити за ним більше не хочу. Як не є прикро в економічному пляні за правління Кучми, але ми маємо свою власну державу і пишаємося тим, що ми українці.

Михайло Слабий привіз на голосування гурт друзів і знайомих

– Що, на вашу думку, призвело до шаленої популярності комуністів в Україні, яка привела Петра Симоненка до другого туру виборів президента України?

– Я вважаю, що до цього прислужилися східні області України. Якщо в західних областях люди дають собі раду і, маючи шматок землі, якось годуються, то на сході, де мешкає переважно робочий прошарок, звикли працювати щодня на підприємстві, а в кінці місяця отримувати заробітну плату. Через те їм важко жити в умовах, які склалися в Україні. Саме тому, на мою думку, вони віддають перевагу комуністові, який обіцяє повернути країну до старого способу життя.

До Ньюйоркської дільниці прийшли громадяни України єврейської, російської та інших національностей. Їм не байдуже, яким шляхом піде країна, де залишилися їх родичі та друзі. Хотілося б, щоб над цим задумались ті українці, які проіґнорували вибори, – а їх дуже і дуже багато.

Тож другий тур виборів відбувся. Нью-Йорк, як і вся Україна, проголосував за демократію, сподіваючись, що за наступні п'ять років в Україні, можливо, нарешті виросте новий, національно свідомий, вольовий лідер, який зможе вивести країну з кризи. А покищо залишається знов таки сподіватися, що переобраний Президент, хоча б за 10 років, поліпшить стан країни. Бо ж надія вмирає останньою...

Зореслав Байдюк.

Роман Гриньків, бандурист (праворуч) та спостерігач від УККА Тарас Гунчак (зліва) під час виборів на Ньюйоркській дільниці.

Симоненко вважає, що перемогла система корумпованої влади

Кандидат на посаду Президента України, лідер КПУ Петро Симоненко в оточенні журналістів виходить з виборчої дільниці після голосування у Києві під час другого туру президентських виборів.

Фото **Віктора Побєдінського** *(УНІАН)*

На президентських виборах 1999 року виграв не Леонід Кучма, а певні олігархічні клани й система корумпованої влади.

Найближчим часом вплив цих кланів ще більше посилиться, а вже через місяць-другий стане ясно, що Леонід Кучма не виконує своїх передвиборчих обіцянок.

Так прокоментував результати виборів на прес-конференції 15 листопада голова Комуністичної партії України Петро Симоненко – суперник нинішнього президента у другому турі виборів. Петро Симоненко вважає, що зараз комуністам недоцільно входити до складу коаліційного уряду, про створення якого зараз багато говориться. "Ми не зможемо в такому уряді реалізувати власні принципи, – стверджує лідер комуністів, – а виконувати те, що нав'язує оточення Кучми було б абсурдом".

Компартія прогнозує, що незабаром президент і його оточення руками Верховної Ради спробують змістити Валерія Пустовойтенка з посади прем'єр-міністра. Адже саме на очолюваний ним уряд, як підкреслив Петро Симоненко, лягає відповідальність за залучення на виборчу кампанію нинішнього президента значних сум з державного бюджету та з тіньової економіки.

Світова громадськість вітає Президента України

На адресу Президента України Леоніда Кучми у з'язку з його переконливою перемогою в другому турі президентських виборів надходять численні поздоровлення від керівників держав та урядів, політичних діячів світу, іноземних громадських організацій та окремих громадян, представників української діяспори. Відразу після виборів, у понеділок, Леонід Кучма прийняв, зокрема, привітання від Президента та Прем'єр-міністра Російської Федерації Бориса Єльцина та Володимира Путіна, а також президентів Казахстану Нурсултана Назарбаєва, Болгаії – Петра Стоянова, Польщі – Александера Кваснєвського, Молдови – Петру Лучинські.

Привітання Леонідові Кучмі від Предсідника УНС Уляни Дячук

15 листопада 1999 року

Достойному Леонідові Даниловичу Кучмі, Президентові України

Достойний Пане Президенте!

Від імені багатотисячого членства Українського Народного Союзу щиро вітаємо Вас з перевибором на пост Президента України. Переважаюча частина українського електорату вбачає у Вашій особі ґаранта політичної і соціяльної стабільности суспільства, ґаранта утвердження і дальшого розвитку незалежної української держави.

Ми певні, що висловлене Вам довір'я надихне Вас до ще активнішої державотворчої діяльности, спрямованої на економічне оновлення, піднесення народного добробуту, на моральну консолідацію суспільства. Це народне довір'я дає Вам можливість рішуче долати усі перешкоди, які дотепер гальмували позитивні економічні процеси в Україні. Зокрема народ чекає від Вас дальшого удосконалення податкових законів, особливо інвестиційної політики, яка дозволить поставити закордонні капітали на службу відбудови економіки в українській державі.

З Вашою особою також пов'язуємо дальше зближення України із західньо-европейськими економічними і політичними структурами та з НАТО.

Українці діяспори покладають велику надію на Вашу посилену діяльність у сфері відродження української культури, зокрема мови, найкращих народних і релігійних традицій, українізації шкільної і університетської освіти, національно-патріотичного виховання української молоді. Нехай на цьому превважливому терені Бог сповнить Вас новою силою і невтомністю!

Бажаємо Вам кріпкого здоров'я, сили та великих успіхів у всіх Ваших починаннях для добра України й української нації.

Уляна Дячук,
Голова Українського Народного Союзу, Парсиппані, Нью-Джерзі, США

Президент України прибув до Стамбулу

СТАМБУЛ, 17 листопада. – Президент України на чолі офіційної делегації прибув до Стамбула, де 18-19 листопада проходитиме зустріч на найвищому рівні голів держав та урядів 54 країн, що входять до складу Організації з безпеки і співробітництва в Европі. У день, що передує відкриттю останнього у цьому столітті саміту ОБСЕ, який має визначити майбутнє і самої організації, і европейської безпеки на наступне століття, Президент України проведе зустріч з Президентом Туреччини Сулейманом Деміpелем, Президентом Грузії Едуардом Шеварднадзе, а також ряд інших зустрічей зі своїми зарубіжними колегами. Не виключено, що сьогодні ж відбудеться зустріч Леоніда Кучми з Головою уряду Російської Федерації Володимиром Путіним.

АМЕРИКА І СВІТ

Конгрес погодився на сплату заборгованости США до ООН

ВАШІНҐТОН. – Після тривалих і напружених переговорів представники Уряду Президента Билла Клінтона і Конгресу США досягли у понеділок, 15 листопада, компромісу в питанні погашення американської заборгованости за внески до бюджету Організації Об'єднаних Націй. Йдеться про "розморожування" суми майже на 1 млрд. долярів. Несплата боргу загрожувала США втратою права голосу в Генеральній Асамблеї ООН, про що неодноразово попереджав Генеральний секретар Кофі Аннан.

Ще один землетрус в Туреччині

ІСТАМБУЛ, Туреччина. – Вечором у п'ятницю, 12 листопада, Туреччина знову зазнала лиха від нового землетрусу, котрого епіцентр був поблизу місцевости Дузджей у північнозахідній частині країни. Цим разом реакція офіційних державних чинників була негайною, до Дузджею відразу надіслано військо та дружини рятувальників на допомогу, а також туди поїхала делегація від уряду. Руїни міста та околиці були трагічні, згідно з останніми підрахунками, досі найдено понад 450 жертв, але офіційні чинники кажуть, що це не остаточне число. Рятувальні дружини з різних країн почали прибувати вже в суботу під вечір і негайно ставали до праці, щоб рятувати тих, які подавали ознаки життя з-під уламків. Ця нова трагедія навістила Туреччину кілька днів перед початком вершинної зустрічі в Істамбулі керівників понад 50 країн, запланованої Організацією безпеки і співробітництва в Европі. Туди поїхав також і американський Президент Бил Клінтон, який негайно обіцяв американську допомогу потерпілим.

Досі невідомі жорстокості в Кореї

ВАШІНҐТОН. – У перших днях Корейської війни в 1950 році американське військо вчинило жорстоку масакру, вбивши сотні цивільних біженців у невеличкому південнокорейському селі Но Ґун Рі. З того часу деякі американські вояки признaлися до участи у тому злочині. Минулого тижня кілька десяток тих, які пережили згадану трагедію, розповіли про це офіційним військовим чинникам США і були запевнені, що цю справу буде докладно розстежено „ в ім'я тих спільних жертв, яких зазнали корейський і американський народи у Корейській війні". Чотирьох з тих, які уціліли прибули до Пентаґону, де зустрілися з представниками уряду і війська. Після зустрічі представники Департаменту оборони і війська неодноразово обіцяли спільно з урядом Південної Кореї „ енергійно шукати і опублікувати факти", що мали місце у Но Жун Рі в липні 1950 року.

Афганські демонстранти нищать представництва ООН

ІСЛЯМАБАД, Пакістан. – Обурені введенням економічних санкцій Організацією Об'єднаних Націй проти режиму талібів, афганські демонстранти спалили будинок представництва ООН у провінції Фарах. У місті Джелалабаді протестуючі напали на представництво ООН. У ході зітккень з охороною декілька осіб поранено. У Кабулі представництво ООН у понеділок, 15 листопада, було зачинене. Службовцям рекомендовано залишатися вдома. Представник ООН у Кабулі зустрівся з провідниками талібів і попросив їх гарантувати безпеку 40 службовцям ООН, які знаходяться в Афганістані. Чимало співробітників ООН залишають останніми днями Афганістан. Вони зізналися, що серйозно побоюються за своє життя через посилені атаки розлючених натовпів афганців на бюра ООН у Кабулі, Кандагарі, Гераті, Джелалабаді та інших містах.

Зустріч урядовців на Кубі

ГАВАНА, Куба. – У кубинській столиці відкрилася 9-та зустріч керівників держав і урядів країн Латинської Америки, Еспанії і Портуґалії. Центральною темою обговорення саміту, в якому беруть участь еспанський король Хуан Карльос, 16 президентів, 19 міністрів закордонних справ, стане "Іберoамерика і міжнародна фінансова ситуація у ґльобальному світі".

Китай на шляху до вступу в СОТ

ПЕКІН, Китай. – У понеділок, 15 листопада, підписанням доленосного документу, що відкриває КНР шлях у Світову організацію торгівлі, завершилися в китайській столиці переговори між Пекіном і Вашінґтоном. У разі досягнення швидкої угоди з Европейським Союзом Китай зможе здійснити своє 13-річне прагнення стати членом СОТ вже до кінця листопада, коли ця організація почне новий ряд переговорів про ґльобальну лібералізацію торгівлі на подальші роки. Протягом всього попереднього тижня торговий представник США Шарлін Баршевскі і міністер економіки Китаю Ші Гуаншен намагалися договоритися про взаємоприйнятне рішення відносно долі американських товарів на китайському ринку. Буквально до останнього моменту сторони не були впевнені в результаті багаторічних переговорів між двома супердержавами, у процесі яких США наполягали на більшій відкритості ринків КНР для своєї продукції і послуг, зокрема в сфері фінансів і телекомунікацій. Вашінгтон також намагався переконати Пекін дотримуватися квоти на поставки до США дешевого текстилю.

Нові контракти Пентаґону

ВАШІНҐТОН.– Пентаґон уклав контракти на доставу зброї Ізраїлеві, Єгиптові, Південній Кореї і Норвеґії на загальну суму 4 млрд. долярів. Зокрема, Ізраїль придбає за 508 млн. долярів 24 штурмових гелікоптери марки "Апачі" останньої модифікації. На них будуть встановлені більш сучасні системи наведення і радіольокації. У боєкомплект гелікоптерів входять 480 ракет з лазерним наведенням "Геллфайєр-2". Ці контракти має затвердити Конґрес.

США нададуть фінансову допомогу Албанії

РИМ. Уряд США надасть Албанії фінансову допомогу в розмірі майже 12 млн. долярів. Ця сума виділяється для фінансової стабілізації та відновлення економічної активности країни після завершення кризи в Косово. Угоду було схвалено албанським урядом, який також схвалив проєкт угоди з Асоціацією міжнародного розвитку, що є інститутом Світового банку, про надання Албанії кредиту в розмірі 14 млн. долярів.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку - $25.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор — Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмович, Ігор Пилипчук, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто; Верстка — Павло Стокотельний;
Реклама — Марія Осціславська;
Адміністратор — Володимир Гончарик.

Знати правду, всю правду

„Пізнайте правду – і правда визволить вас". Універсальне повчання зі Святого Письма цілком доречно застосувати й до найбільшої української трагедії – Голоду 1932-33 років. Навіть і це визначення – найбільша українська трагедія – вже застаріло, бо все глибші, все докладніші дослідження цього чорного періоду на нашій національній дорозі приводять неупереджених авторів до висновку, що тут належить говорити про найбільшу трагедію за всю історію людства. Знати всю правду про неї, не пропустити в ній „ні титли, ані тії коми" – означає визволити себе від небезпеки повторення цього непростимого злочину, спланованого і здійсненого зі сатанинською ретельністю і в такому маштабі, якого ніколи раніше ніяка зла сила не досягала: метою Голодомору було тотальне знищення усієї нашої нації.

На сьогоднішній день відкрито вже чималу частину історичної правди про 1932-33 роки. Величезна, на рівні громадянського подвигу, заслуга в цьому західної української діспори. Вона вжила велетенських зусиль, щоб звернути увагу світу, наукового і політичного, на антиукраїнський геноцид. Саме у висліді цих зусиль постала спеціяльна Комісія в Конгресі США, яка залучила до активної праці десятки авторитетних істориків з усіх країн, де є українські громади. Невдовзі побачили світ перші фундаментальні книги про Великий голод в Україні, зокрема „Жнива смутку" – американського дослідника Роберта Конквеста, і народна книга-меморіял „Голод-33", упорядкована київськими письменниками – світлої пам'яті Володимиром Маняком та Лідією Коваленко. Кажучи словами цих двох останніх авторів, „біла пляма нашої історії проступила кольором крови". З того часу з'явилося сотні і тисячі істотних публікацій на цю тему.

Пам'ятати про 1932-33 роки – це найменше з того, що ми, українці, повинні робити. Пам'ятати і вшановувати мільйони невинних жертв, з покоління в покоління передавати імена закатованих голодом, прізвища родин і родів. Але водночас продовжувати пильне з'ясування української трагедії, усіх її обставин і її причин, її явних і тайних цілей, доходячи до всіх без винятку підлих імен надхненників та організаторів злочину. Бо хоч і правду пише Р. Конквест, що Сталін особливо ненавидів український народ, успадкувавши цю ненависть від великодержавного російського шовінізму, і хоч комунізм і український національний характер взаємно несумісні, – все ж тодішня система – це швидше засіб, а не причина Великого Голоду в Україні. Ще щось там мусило бути інше. Сталінізм, комуністичний тоталітаризм перетворювали людей на рабів, проте раби таки були потрібні системі. Вже після виходу книжки Р. Конквеста в римських архівах знайдено документ-лист італійського консула в Москві, в якому він цитує слова одного з організаторів українського Голодомору: „Етнографічний матеріял в Україні буде змінено". Отже, йшлося не про перетворення українців у рабів, не про їхнє „клясове перевиховання", а про їхнє генетичне, тобто безповоротне, витіснення зі земного буття і вивільнення їхньої території для якихось інших цілей.

Висловлюємо певність, що українці Нью-Йорку і околиць 20 листопада масово візьмуть участь у Жалібному Поході і в Панахиді у катедрі св. Патрика.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про мою сусідку з-за „корнеру"

Хто із нас, українців т. зв. „третьої хвилі", не пригадує перших років перебування на землі Вашінґтона, коли ми жартували із наших попередників на поселенні, що вони тут постійно у розмові з нами вживають американські вислови, часто вже й не завважуючи цієї звички. Отже, був у їхніх розмовах завжди „корнер", „стріта", „драґстора" і багато іншого.

Цікаво, що сьогодні ті висміювані наші земляки думають, читаючи українські часописи тут і в Україні, в яких аж роїться від американізмів? Там побачите не лише стріту, але бізнес, менеджмент, інтеграцію, штраф, міні, фракцію, і так можна вичисляти в безконечність. Якось ніхто тепер не дивується тому і ніяк не старається українізувати нашу мову, а вже зовсім неможливо посміхатися із тих явних американських висловів. Тому саме я провокативно дала у заголовок цей „корнер". Може, він пригадає, що маємо на це гарне слово українською мовою?

Але повертаймося до моєї нової сусідки. Ми розпочали наше знайомство ще літом, як теплі дні дозволяли стояти на вулиці, а моїй новій сусідці навіть там спати. Вона темношкіра (щоб слова, „мурин" як радив Д. Марійчук у „Свободі", краще мені не вживати, бо, мовляв, – це образливе), хоча, як бачите на світлині, риси обличчя не відповідають її походженню. У перших розмовах довідуюся, що її мати була англійкою, а тільки батько чорним, і що вона походить таки з Англії, а сюди приїхала юною дівчиною. Як дальше стелилася її доля – моя нова знайома ніяк не хоче розповісти, за вийнятком, що її звуть Ідою і що вона живе та спить на вулицях, звичайно саме за рогом мого мешкання, біля цвинтаря, що вже давно не вживаний і становить, либонь, історичну міцину Нью-Йорку. На моє запитання, чому вона живе на вулиці, Іда не дає ясної відповіді. Бачу тільки, що ціле її майно дбайливо складене у двох торбах на візочку, але одяг в неї чистий, а обличчя доглянуте ще й нігті помальовані на такий, як її обличчя, колір. Наші розмови почалися від привітливого усміху та стереотипних завважень відносно погоди. Мені, однак, дуже хотілося знати, чому ця молода, здорова та гарна людина належить до великої групи бездомних Нью-Йорку, і чому до неї, як до соток її подібних, прикріпляють назву „беґ лейді" чи пак „жінка з торбами". Моє перше, однак, питання торкалося того, чи вона має що їсти, а коли відповіла, що радо пообідала б, я швиденько пішла „за ріг" до хати, де живу, та принесла їй теплу їжу. Її вдячний усміх якось дивно мене настроїв, і від того часу, вертаючись з праці, я завжди заглядаю за „корнер" чи сидить там моя нова знайома. Не завжди вона там. Часом бачу її на сходах поблизької православної церкви, але ніколи в неділю.

Якась репортерська навичка змушує мене провадити розмови з цією дивною сусідкою, що вже кличе мене „ма" і стискає з вдячністю руку, коли приношу теплу їжу. Але хоча ми знайомі вже декілька місяців, я досі не дізналася багато про її долю і чому ця молода жінка стала такою „беґ лейді". Недавно розповідала мені, що пішла до соціяльного бюра, щоб отримати карту для безробітних, але коли я спитала, чи дістала – вона тільки махнула рукою. Не дістала я відповіді на запитання, чому тепер, коли холодно, не піде спати до недалечкого дому для безпритульних. Вона з погордою завважила, що там „немає чистоти", а люди „погані". Мій інший „знайомий", власник крамнички, де купую „Нью-Йорк Таймс", смаглявий індієць, що ледве порозумівається англійською мовою, питається мене, чому приношу їжу цій „беґ лейді" та завжди з нею розмовляю. Він показує мені рукою, що вона, може, не дуже при розумі. Але мені здається, що моя сусідка добре знає, що і кому говорить, а як не хоче розповісти більше про себе, мусить мати до цього причину. Для мене вистачає, однак, її вдячного усміху, і завжди думаю при тому, що, може, там, де моя справжня батьківщина, хтось нагодує іншу бездомну, голодну людину. А їх там тепер так багато, так багато...

Вчора був холодний ранок, і я не побачила Іди на її постійному місці, біля муру цвинтаря. Чи залишиться її місце тепер завжди порожнє, без сусідки з-за рогу?

О-КА

Читацька премія – Іванові Буртикові

Нагадаємо читачам, що 22 жовтня ц.р. "Свобода" надрукувала лист Тараса Козбура з Каліфорнії про те, що він встановлює свою читацьку премію за кращі матеріяли у "Свободі" авторів Левка Лук'яненка та Віталія Карпенка.

Не минуло й кілька днів, як до редакції подзвонив наш постійний дописувач, відомий громадський діяч Іван Буртик з Кліфтону, Н.Дж. і повідомив, що він одержав листа від читача нашої газети Евгена Ваґнера такого змісту: "Вельмишановний пане І. Буртик! В рамцях "Читацької премії", започаткованої у „Свободі" (22 жовтня ц.р.), прийміть від мене чек на $1000.00 за Ваш допис "Подорож до українців Казахстану" ("Свобода, 29 жовтня 1999). Ще раз дякую Вам за Вашу працю і бажаю Вам міцного здоров'я.

Евген Ваґнер,
Франклін, Н.Й.

– Я був приємно здивований не тільки самою великодушною винагородою від пана Ваґнера, – сказав **І. Буртик** кореспондентові "Свободи", – а ще більше його великим розумінням і оцінкою моєї праці. Я потелефонував до нього, щоб висловити йому свою безмежну вдячність, а також, щоб одержати його згоду розділити цю щедру пожертву між убогими, хворими та бувшими каторжниками ОУН УПА в Казахстані. Пан Вагнер не тільки погодився на мою пропозицію, – продовжує далі Іван Буртик, – а й виявив ще більшу великодушність: прислав ще 1,000 долярів як свій особистий дар потребуючим українцям в Казахстані.

Ці 2 тисячі дол. ми додали до вже зібраних Радою оборони і допомоги українцям при УККА 25 тисяч, які підуть на побудову церкви в місті Павлодарі в Казахстані, дім для якої ми вже купили.

***Від редакції.** Щиро дякуємо Евгенові Вагнерові за підтримку почину Тараса Козбура з Каліфорнії і закликаємо інших читачів підтримати авторів кращих публікацій особистими читацькими нагородами. Тепер ми маємо вже трьох лавреатів читацької премії: В. Карпенка, Л. Лук'яненка та І. Буртика. Хто наступний?*

ГОСТІ РЕДАКЦІЇ

„Наша допомога не дала ще добрих вислідів"

Члени Управи ККДУ в редакції „Свободи"; зліва: В. Воловодюк, д-р Б. Бурачинський, О. Труш.

Наші гості добре відомі в редакції, бо при кожній новій акції Координаційного Комітету Допомоги Україні вони приходять, щоб поінформувати і дати відповідну звістку в нашому тижневику.

Так було і в травні 1998 року, коли ККДУ розпочав поміч творчій інтелігенції України під кличем „Діячі української культури потребують допомоги". Відповідне звернення до української діяспори підписали такі відомі громадські діячі, як Сергій Білокінь, Галина Севрук, Богдань Горинь, Надія Світлична та інші, а ККДУ вирішив, як уже не в одному благородному замірі, приступити до справи.

Як розповідає голова ККДУ Володимир Воловодюк, усі, хто співпрацює з комітетом, включилися до цієї нової важливої акції, і в грудні 1998 року опубліковано в українських часописах, як також в англомовному „Українському Тижневику", відповідне звернення до української громади в США п. н. „Збережімо творчу інтеліґенцію України".

– Ми вислали відповідні листи-заклики до всіх наших фінансових інституцій та співпрацюючих комітетів і понад 450 листів на адреси українських лікарів та бізнесменів, – розповідають наші гості, а це В. Воловодюк, д-р Богдан Бурачинський і Осип Труш – усі три активні члени Управи ККДУ. – Ми дуже стурбовані тим, що відгук на нашу нову акцію виявився далеко меншим, як ми сподівалися. Це було причиною, що треба було зменшити суми допомоги для потребуючих діячів культури, списки яких ми одержали від Спілки Письменників України, Асоціяції Письменників України і Академії Наук України – з очатково запланованих 500 дол. на 400 дол. В цей спосіб можна було допомогти більше потребуючим, а їх є дуже багато.

– Чи можете пояснити, як відбувається практично ця допомога?

– Ми вибираємо із списків та життєписів найбільш потребуючих і передаємо гроші для них через ті установи, що дали нам списки. Кожний стипендіянт мусить підписати „потвердження" про одержання грошей і запевнення, що особисто ще подякує спонзорові. Оригінал такого „потвердження" ККДУ висилає спонзорові.

– Скільки стипендій ви досі вислали?

– Досі передано в Україну 61 стипендію, з яких 50 отримала Спілка Письменників, а 11 – Асоціяція Письменників України. Невдовзі буде передано додаткових 18 стипендій. Ми вдячні Генеральному Консульству України в Нью-Йорку за сприяння у перевезенні грошей. Але ми, однак, розчаровані, що досі так мало наша громада відгукнулася на наше звернення відносно помочі діячам культури.

– Чи можете повідомити, скільки досі ви отримали грошей на цю ціль?

– По сьогоднішній день надійшло до ККДУ 26,155.00 дол. Більші пожертви прислали Кредитівка „Самопоміч" в Нью-Йорку, Комітет Допомоги Україні в Норт-Порті, Піттсбурґ, Рачестер, Товариство „Самопоміч" в Нюарку, Центральне Нью-Джерзі. Окремо відчутно допомагла УАКРада, виділивши 5,600 дол. – цією сумою можна було оплатити 14 стипендій. Були також поодинокі громадяни, що зложили на стипендії значні суми, як С. і В. Сливоцькі і А. Л. Долинські.

– Чи можете поінформувати наших читачів про найбільш потребуючих діячів культури?

– Потреби усіх є справді великі. 90 відсотків потребуючих письменників – з цілої України, 10 відсотків зі самого Києва. Однак важливе не те, звідкіля вони, а те, що нашій інтеліґенції треба доконче помогти у цей критичний час, і ми справді глибоко розчаровані, що ця так потрібна культурна акція викликала тут такий малий відгук. Може це, що ми вас тепер відвідали і дали звіт із того, що вдалося на цьому відтинку зробити, в якійсь мірі зарадить справі...

– Здається, треба таки більше на цю тему писати та говорити, що постараємося і робити.

О. Кузьмович

Новий директор ЮНЕСКО

ПАРИЖ. – Японського Дипломата Койчіро Матсуару затверджено наступним генеральним директором Освітної, Наукової та Культурної Орґанізації Об'єднаних Націй (ЮНЕСКО), котра має свій осідок у Парижі. 62-річний К. Матсуарі має достатній досвід, щоб подолати бюрократизм згаданої організації та привабити назад США, котрі залишили її 1985 року. Він приходить на місце еспанця Федеріка Мейора.

Віталій Карпенко,
політичний оглядач „Свободи"

Україна обрала Президента. Та чи обрала собі кращу долю?

"Маємо те, що маємо". Цією, нині вже крилатою, фразою першого всенародно обраного Президента України Леоніда Кравчука можна підсумувати результати фінального голосування у виборах Президента України. За Президента вдруге маємо Леоніда Кучму, який впевнено переміг лідера українських комуністів Петра Симоненка.

Отже, привітаймо Леоніда Даниловича і водночас поспівчуваймо йому: нелегкий спадок дістався йому від його ж минулого п'ятирічного президентства. Справа ускладнюється ще й тим, що доведеться повертати міжнародні кредити, взяті для термінової передвиборної виплати заборгованости із пенсій та зарплат, а також розраховуватися за астрономічні суми, витрачені офіційно й неофіційно на передвиборчу кампанію.

Особливих несподіванок результати другого туру президентських перегонів не дали. Петро Симоненко повністю вичерпав резерви свого електорату – газета "Вечірній Київ" прогнозувала, що його межа – 35–37 відсотків голосів (так і сталось): більше в Україні не знайдеться ветеранів-фанатів та легковірних людей, які клюнули б на популістські принади "світлого майбутнього", з якого ледве вдалося вирватися. Навіть у тих областях, де Петро Симоненко переміг – Вінницька 59.2 відс. (за Кучму – 33.9), Полтавська 57.7 відс. (за Кучму – 33.9), Черкаська 52.3 (за Кучму – 40.2) та інших – ще не означає, що люди голосували за комуністичну ідею. 31 жовтня, як відомо, у перших двох областях більшість також проголосувала не за Кучму, а за Мороза. Президент терміново замінив посадників цих областей, але це, як бачимо, не допомогло. Отже, названі результати засвідчують не стільки симпатії вінничан і полтавців до комуністичного лідера, скільки протестні настрої людей щодо діючого Президента, з іменем якого вони пов'язують своє нинішнє нужденне існування. До речі, те ж саме можна сказати і про інші шість областей, виборці яких не підтримали Кучму.

Загалом же, результати голосування зайвий раз підтвердили, що, незважаючи на всі сьогоднішні негаразди, люди не хочуть повертатися в "комуністичний рай" і комуністична ідея в Україні, як, власне, й у всьому світі, безперспективна. Слід також додати, що "іміджмейкери" Л.Кучми все зробили для того, щоб максимально настрахати електорат можливістю повернення комунізму, і це значно посилило загальні антикомуністичні настрої в країні. Але в одному соціологи-політологи помилилися: прогнози, що в другому турі зросте пасивність виборців, не справдилися. Люди прийшли на виборчі дільниці дружніше, ніж 31 жовтня, в основному за рахунок молоді – і така політизація молодої зміни подає надії на майбутнє. Участь в голосуванні взяло 74 відсотки дорослого населення, а в західних областях (Львівська, Закарпатська, Івано-Франківська, Рівненська) – навіть 80-90 відсотків. Традиційно менша активність киян, севастопольців, одеситів – пояснюється, очевидно, більшою зневірою щодо змін на краще і більшим невдоволенням владою.

Хоча б що говорили адепти Президента, а результати голосування ще раз засвідчили, що Л.Кучма був приречений... на перемогу. На жаль, не досягненнями в економіці і соціяльній сфері, а загальним страхом, що може прийти до влади ще гірший. У цьому – парадокс української дійсности, якого ніяк не можуть збагнути в нормальних демократичних країнах, – чому, докотившись до повного занепаду, наш народ голосує за те ж саме. Отже, команда Леоніда Даниловича свідомо драматизувала ситуацію тільки для того, щоб його перевага була якомога більшою. Для цього, добре знаючи, що Петро Симоненко має сталий, але обмежений електорат, команда зробила все можливе, щоб сколихнути активність виборців, витягнути їх з домівок до виборчих скриньок. Чого й було успішно досягнуто через цілеспрямовану роботу виконавчої влади та підконтрольних засобів масової інформації. Насправді ж електорат лякали штучним опудалом, оскільки, – і це варто ще раз підкреслити, – комунізм для України є нереальним, віджилим, мертвим. Серед інших народів колишнього Союзу більшовицький режим завдав українському народові чи не найбільших втрат через масові репресії та штучні голодомори, тотальне зросійщення. Тому немає жодних передумов (за винятком 37 відсотків людей переважно старшого віку, які з різних причин ще не позбулись ілюзій про "світле майбутнє"), для реанімації мертвих ідеалів. Тому заміри Петра Симоненка на президентську булаву були заздалегідь приреченими на невдачу.

Якби активність електорату залишилась на рівні першого голосування, чи навіть дещо знизилася б, то й тоді Л.Кучма переміг би, хоча й зі значно меншим відривом від суперника. Адже П.Симоненко при другому голосуванні зібрав голосів лише на якусь дещицю більше, ніж Л.Кучма у першому турі. Якщо врахувати, що понад чверть усіх виборців не взяла участи в голосуванні (їх можна занести до протестного електорату), а чотири відсотки тих, що прийшли на виборчі дільниці, проголосували проти обох, а ще понад 600 тис. бюлетенів визнані недійсними, то можна поставити під сумнів нав'язувану громадськості думку про нібито блискучу перемогу Леоніда Кучми.

Попередня аналіза результатів голосування у другому турі свідчить, що позиція частини національно-демократичних сил, які пропонували голосувати проти обох кандидатів (Республіканська, частина Демократичної партії, Всеукраїнське громадське об'єднання "Відкрита політика" тощо), була правильною. Вона нічого не змінила б у кінцевому підсумку, але зменшила б перевагу переможця, що примусило б його рахуватися з протестною більшістю. А опозиція мала б надійний важіль тиску на Президента і впливу на розвиток ситуації в державі.

Та хоч як би там було, а Україна

(Закінчення на стор. 6)

Альманах-2000 – в дорозі до читача

Усі ми віримо, що 2000 рік – особливий, рік особливого, поглибленого осмислення життя, загальнолюдських і ближчих, національних проблем, історії нашого народу з її здобутками і втратами.

Це рік пильнішого з'ясування морального, духовного, релігійно-церковного стану нашої спільноти, бо саме від цього стану залежить рівень матеріяльної культури, рівень соціяльного життя. Природно, що й Альманах-2000 присвячений переважно тематиці, пов'язаній з Великим Ювілеєм.

В розділі „Україна християнська" читач знайде узагальнюючі матеріяли про ролю Церкви в житі нашого народу, про будуючу діяльність тих наших релігійних провідників, які національну ідею плекали в контексті здорового християнського світогляду, про християнський традиціоналізм українського способу життя, про нелегкий спадок конфесійних поділів і перспективи об'єднання.

Розділ „Видатні імена, визначні дати" популярною мовою подає декілька творчих біографій людей, що належать і національній, і загальнолюдській культурі. А відкриває його нарис про Папу Івана-Павла II – з нагоди його 80-річчя.

Коштовним подарунком українців людству є наша пісня – про її загальне визнання розповідає в Альманасі-2000 блискуче дослідження, – але не тільки вона. Нація спромоглася й на інші феноменальні явища, значення яких ще й дотепер повною мірою не осягнуте. Наприклад, Запорізька Січ, яка подала перші в людській історії зразки демократитчно-республіканського устрою.

Цікаві погляди на нашу історію, на походження українського етносу, походження наших назв і самоназв пропонує розділ „Від покоління до покоління". Ми певні, що для багатьох читачів приємною несподіванкою виявиться розвідка будапештського вченого „Чиєю спадщиною є „Слово о полку Ігоревім?".

Розділ „Пережите і не забуте" хоч тематично різноманітний, проте він цілісний саме цією універсальною людською здатністю зберігати від забуття найцінніше, найбільш повчальне з пережитого – як от зберігає українська родина Оберемків пам'ять про свого прадіда, з яким товаришував Шевченко в час заслання; або як пам'ятає Корею 1953 року американський вояк-українець; або як не забуває наш повоєнний емігрант прощі до Риму і привітального поклону Папи Пія XII у бік української групи прочан... Є тут також цікавий погляд американського економіста на сучасні українські соціяльні проблеми.

Певна річ, не обминає Альманах-2000 й теми національно-визвольної боротьби – їй присвячено розділ „Вічна слава борцям за волю", а провідним матеріялом тут є хвилюючий спогад колишнього вояка УПА, якого обставини змусили ще 20 літ по війні перебувати в підпіллі.

Дорогі наші читачі, Альманах УНСоюзу на 2000 рік іде до вас з важливими, цікавими і корисними матеріялами! Цьогорічний Альманах прийде до вас ще перед Різдвом Христовим, а це значить, що ви зможете зробити інтеліґентний та інтелектуальний дарунок своїм близьким і знайомим.

Від Громадського комітету вшанування пам'яті жертв Голодомору в Україні

Громадський комітет для вшанування пам'яті жертв Голодомору в Україні, який діє під патронатом Українського Конгресового Комітету Америки і Українсько-Американської Координаційної Ради, заплянував двочастинне жалібне відзначення 66-ої річниці московського геноциду проти українського народу на суботу, 20 листопада ц.р.

Відзначення почнеться Жалібним походом вулицями Нью-Йорку. Збірка учасників Жалібного походу в суботу, 20 листопада, о год. 10-ій ранку на Мангеттені, перед Церквою св. Юра, що знаходиться на 7-ій вулиці, між 2-ою і 3-ою Авеню, і біля Церкви Всіх Святих, що знаходиться на 11-ій вулиці, між 2-ою і 3-ою авеню. Похід вирушатиме до Катедри св. Патрика точно об 11-ій годині ранку. Учасники йтимуть вздовж Третьої авеню до 51-ої вулиці, де колони громадян повернуть на захід.

Соборна Панахида відбудеться о 1-ій год. по полудні в Катедрі св. Патрика, що знаходиться на 51-ій вулиці, на 5-ій авеню. Панахиду відправлятимуть український православний Архиєпископ Антоній і український католицький Єпископ Василь Лостен у сослуженні священиків обох віровизнань.

Під час Соборної Панахиди в пам'ять жертв Голодомору в Україні головну доповідь виголосить посол України в США Антон Бутейко. Слово в пам'ять жертв Голодомору виголосить також сенатор Чарлз Шумер, який представляє штат Нью-Йорк від Демократичної партії.

У Панахиді візьме участь український хор „Думка" з Нью-Йорку під дириґентурою Василя Гречинського.

Комітет отримав підтвердження від громадських представників у таких містах як Бінгемптон, Гартфорд, Нью-Гейвен, Виппані, Пассейк і Нюарк, що вони організують приїзд учасників відзначення автобусами.

Запрошуємо всіх учасників підготовити відповідні плякати.

Громадський комітет

Україна обрала...

(Закінчення зі стор. 5)

зробила вибір. Треба сподіватися, що тепер, традиційно почухавши потилицю, її народ почне думати про серйозну опозицію, шоб, якщо й не позбутись зовсім, то бодай послабити мафіозний зашморг на власній шиї. На ролю лідера такої широкої опозиції претендує переможений Петро Симоненко.

Отут націонал-демократам треба бути особливо пильними: будь-яка тісна спілка з неокомуністами, навіть заради праведної боротьби з мафіозноолігархічними кланами, справді смертельно небезпечна. Потрібна широка національно-демократична опозиція. Ідея створення потужної політичної партії-правиці, яка об'єднала б настільки ж численні, наскільки й дрібні партії та громадські організації національно-державницького спрямування, уже визріла в суспільній свідомості. Більше того, ведеться активна практична робота в цьому напрямку, яка дає обнадійливі результати.

Так, Україна обрала Президента, однак це ще зовсім не означає, що вона обрала для себе кращу долю. За кращу долю ще доведеться поборотися. Хочеться, щоб ця боротьба, нарешті, увінчалася успіхом і щоб не довелося так же скрушно, як останні 5-6 років, повторювати пригірклу філософську сентенцію Леоніда Кравчука: маємо те, що маємо.

Віталій Карпенко

P.S. Я мав телефонні дзвінки від читачів з Америки, які не зрозуміли мою позицію і позицію редагованого мною часопису "Вечірній Київ", яка полягала в пропозиції голосувати проти обох кандидатів. Це було деким розцінено як підтримку комуніста Симоненка. Сподіваюсь, що нинішній огляд переконає кожного, що це не так, і пояснить, чому треба було голосувати проти обох.

Ми принципово не могли підтримувати комуніста. Адже газета "Вечірній Київ" свого часу, використовуючи демократизацію так званої перестройки, чи не першою розгорнула критику комуністичного режиму, ще коли він був при владі. Цей часопис першим розкрив таємниці сумнозвісних партноменклатурних привілеїв та подвійну мораль комуністичних бонз і, спираючись на широку підтримку киян завдяки 576-тисячному накладові, першим вирвався з лабет партійних комітетів і став незалежним. Цей часопис постійно викривав злочини більшовицького тоталітаризму (і досі на його шпальтах ведеться постійна рубрика "Пам'яті жертв репресій і голодоморів"). "Вечірній Київ" постійно викривав популістську демагогію доморощених неокомуністів, займав державницьку позицію, відстоював та утверджував всіма доступними засобами українську незалежність та українські інтереси. Зрештою, ми не могли підтримувати Симоненка хоча б тому, що він нині судиться з редакцією "Вечірки".

Сподіваюсь, що ці докази переконають, що наша позиція була правильною. Впевнений, що час це підтвердить.

В.К.

О. Лукашенко хоче в Союз

Впродовж двох годин президент Білорусі Олександер Лукашенко переконував Державну Думу Росії в необхідності прискореного утворення СБІРу – Союзу Білорусі і Росії. Спільна держава матиме єдину валюту, спільні – ринок і економічну політику. Провід здійснюватимуть спільні парлямент і уряд, а над ними стоятиме Найвища рада, до якої увійдуть обидва президенти, прем'єри і голови двох палат парляменту. Головою ради буде на зміну один з двох президентів. Лукашенко сказав, що добивається створення такої структури не з кар'єристських міркувань, бо в Білорусі він має влади „аж занадто".

Лукашенко запевнив росіян, що Білорусь не стане „чорною дірою", яка висмоктуватиме гроші з Росії, тому що вже зараз за рівнем соціяльно-економічного розвитку вона випереджує усі постсовєтські держави, з Росією включно. Новий Союз потрібен виключно для безпеки, бо вже тепер у Польщі нагромаджується арсенал зброї НАТО. Лукашенко закликав відмовитися від фінансової допомоги Заходу, тому що Росія має потужні системи протиповітряної оборони (S-300) і коли продати навіть дві з них за 500 млн. долярів кожну, то можна вийти з кризи. Лукашенко сказав, що громадяни Білорусі „мають усі права, крім права бути побитими поліцією". Тимчасом, сказав президент, США саботують його правління і 17 жовтня ЦРУ організувало антипрезидентську демонстрацію в Мінську, яку розігнали частини спеціяльного призначення. Лукашенко запевнив парлямент Росії, що „білоруський народ є єдиним народом, який тужить за часами СССР і ми повинні цим пишатися". У залі були присутні переважно депутати „лівого" спрямування. Ліберали на засідання не прийшли, оскільки не вважають Лукашенка леґітимним президентом Білорусі.

Заступник голови фракції „Яблоко" Сергій Іваненко сказав журналістам: „Цей жахливий виступ не був промовою державного діяча. Про який успіх Білорусі можна говорити, коли інфляція там становить 50 відсотків на місяць? ".

За матеріялами преси.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

УНСоюз спонзорує курси англійської мови

Український Народний Союз у співпраці з Всеукраїнським Товариством ім. Т. Шевченка „Просвіта" вже від 1992 року проводить в Україні курси англійської розмовної мови. Організатором їх є проф. Зірка Воронка, невтомний ентузіяст цієї програми, яка вже охопила 84 українських міст. В цілому у курсах взяли участь понад 400 викладачів, професійних педагогів, і 6,000 студентів.Україна легше вступить на міжнародний ринок, знаючи англійську мову, яка є бизнесовою мовою світу. Тому ці курси втішаються великою популярністю.

Цього року, як і минулого, київські студенти мали можливість взяти участь у курсах, які організовують у Києві Міжнародний благодійний фонд „Смолоскип", Український Народний Союз та „Просвіта". Викладачами знову були Ірена і Гаролд Барци, які вже сьомий раз працювали у цій програмі. Курси складалися з двох груп: середнього і вищого рівнів, у яких продовжили навчання чимало минулорічних студентів.

Використовуються навчальні матеріяли, фінансовані УНСоюзом. Курси тривали 4 тижні, відзначалися професійністю та проходили у дружній атмосфері. На закінчення відбувся концерт, виконавцями якого були

(Закінчення на стор. 13)

Викладач-доброволець Степан Голутяк-Галик (четвертий у першому ряді) з учасниками курсів англійської мови.
Серпень 1999 р., Львів

СПРОСТУВАННЯ ПОМИЛКИ

В 46-му числі "Свободи" на стор. 7 було надруковане повідомлення про те, що в Чикаго відбудеться Окружний осінній семінар 13 листопада, хоча семінар був відкликаний заздалегідь. Повідомлення було надруковане через недогляд редакції, за що вибачаємось.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION COMPLAINT HANDLING PROTOCOL

1. Complaints from members of the Ukrainian National Association (UNA) regarding any matter pertaining to a life insurance policy issued by UNA should be reported in writing.

2. The letter should by addressed to:
Martha Lysko, National Secretary
Ukrainian National Association, Inc.
2200 Route 10 P.O.Box 280
Parsippany, NJ 07054
Tel.: **800 253-9862**
Fax: **(973) 292-0900**
e-mail:**mlysko@unamember.com**

3. Upon receipt of that letter UNA will gather all internal information pertaining to that complaint and will respond within 30 days after receipt of the said complaint.

4. If no further documentation is needed from the complainant, UNA will make an effort to satisfy the complaint within 30 days following the complaint.

5. If additional information is needed from the complainant, UNA will make an effort to satisfy the complaint within 90 days following the receipt of the documentation needed from the complainant or will outline its final position on the complaint.

6.UNA annually publishes a list of all outstanding claims (deaths claims unpaid endowments, etc.) in both official weekly publications.

7.This protocol will be communicated to all Branch secretaries, organizers, sales agents and office staff in New Jersey. It will also be published in our official publications.

The Executive Committee
Ukrainian National Association, Inc.

November 9, 1999

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСоюзу ВЕРЕСЕНЬ 1999 р.

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
Активні члени 8/99	7,870	17,052	4,275	29,197
Неактивні члени 8/99	7,227	17,586	0	24,813
Всі члени 8/99	15,097	34,638	4,275	54,010
Активне членство				
Приріст у 9/99				
Нові члени	11	20	0	31
Нові УД	3	2	0	5
Прийняті наново	2	10	2	14
Разом	**16**	**32**	**2**	**50**
Убуток у 9/99				
Померли	1	37	0	38
Вибрали гроші	8	22	0	30
Відійшли з дозрілими вивін. грамотами	11	16	0	27
Виплатили вповні вкладки забезпечення	7	26	0	33
Відійшли на част. випл. забезпечення	0	0	0	0
Відійшле на безпл. продовж. забезпечення	0	3	0	3
Вигасло забезпечення (активні)	1	11	7	19
Кінчилось забезпечення	0	3	7	10
Разом	**28**	**118**	**14**	**160**
Всі активні члени 9/99	7,858	16,966	4,263	29,087
Неактивне членство				
Приріст у 9/99				
Виплачене забезпечення	7	26	0	33
Відійшли на частинно виплачене забезпеч.	0	0	0	0
Вигасло продов. безплатне забезпечення	0	3	0	3
Разом	**7**	**29**	**0**	**36**
Убуток у 9/99				
* Померли	1	57	0	58
* Вибрали готівку	10	32	0	42
Дозрілі вивінувальні гр. неповної виплати	0	4	0	4
Повернені в активні	2	10	0	12
Вигасло забезпечення (неактивні)	0	8	0	8
Разом	**13**	**111**	**0**	**124**
Всі неактивні члени9/99	**7,221**	**17,504**	**0**	**24,725**
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ 9/99	**15,079**	**34,470**	**4,263**	**53,812**

(* Виплачені і частинно виплачені грамоти)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

У ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІЯТУ СКУ

В центрі уваги – тема Великого Голоду

ТОРОНТО. – Тут в п'ятницю та в суботу, 15 і 16 жовтня, відбулися чергові наради Президії секретаріяту СКУ, на яких вислухано звіти: президента Аскольда Лозинського, першого заступника Марії Шкамбари, генерального секретаря Віктора Педенка, фінансового референта Василя Самсця, голови Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) Оксани Соколик. За працю СФУЖО при Організації Об'єднаних Націй звітувала Ірина Куровицька, за Світову Раду Суспільної Служби – голова Оля Даниляк, за Світову Координаційну Виховно-Освітню Раду – голова Надія Луців, за Комісію людських і громадянських прав – голова Юрій Даревич, за Наукову Раду – Василь Верига, за Раду для справ культури – голова Ірина Мороз і за Спортову комісію – голова Лариса Барабаш-Темпл.

Президія схвалила: надати найвище відзначення СКУ – медалю св. Володимира Великого колишньому та теперішньому головам Омелянові Ковалю і Левкові Довговичу з нагоди 50-ліття української централі в Европі, колись КОГЦУ, сьогодні ЕКУ; дізнатись про подробиці відзначення в цьому році Великого Голоду; подати в ООН проєкт включення Великого Голоду у список геноцидів та намагатися перепровадити резолюцію через представництво України в ООН у справі використання харчів як зброї; виготовити летючку-брошурку у зв'язку з цьогорічними відзначеннями Великого Голоду; провести з рамени СКВОР конференцію представників шкіл українознавства США і Канади для виміни думок та кращої координації; провести конференцію з рамени Світової Ради Суспільної Служби, всіх допомогових організацій, фундацій тощо на терені США і Канади з метою оцінки ефективности нашої допомоги Україні і накреслення напрямків дальшої праці в цій ділянці; сконцентрувати увагу Комісії людських і громадянських прав у 2000 році на проблемах українських національних меншин у Росії і Польщі та призначити на ці два проєкти 25 тисяч дол., які потрібно зібрати від громади; нав'язати контакт між Науковою Радою СКУ та Українським Історичним Клюбом в Москві та зайнятися перевиданням, тим разом в Україні, праці проф. Оглоблина про гетьмана І. Мазепу через один з видавничих фондів СКУ; включити до Ради для справ культури представників зі східної діяспори; допомогти Україні у підготовці до олімпіяди у Сиднеї та Салт Лейк Ситі; звернутися до Головної Пластової Булави в справі активізації Конференції Українських Молодечих Організацій.

Також призначено, з нагоди відвідувань українських громад різних країн, одноразовий символічний дарунок в сумі 1,000 дол. для розподілу крайовою центральною репрезентацією тієї країни. Вкінці вирішено провести телеконференцію вищої Президії Секретаріяту 23 листопада в 6-ій год. вечора та заплановано наради Президії і Пленуму Секретаріяту на 2000 рік.

Пресове повідомлення СКУ

Український Золотий Хрест в акціях допомоги

Остання конференція Українського Золотого Хреста напередодні нового століття і тисячоліття була знаменна своїм змістом. Відбулася у час „Дня праці" 4-5 вересня 1999 року на Оселі ім. Ольжича в Лігайтоні, Пенсильванія. Річні звіти голови УЗХ Наталії Іванів, референтур і відділів засвідчили активізацію допомогових акцій, зокрема адресованих Україні, українським дітям. Допомога йде через Світову Раду Суспільної Служби при СКУ до осередків у містах Кіровоград, Красноград, Черкаси. Крім того, допомога з боку УЗХ охопила жертви повені на Закарпатті.

Інший рід допомоги – це стипендії для потерпілих від Чорнобильської катастрофи тих дітей, які в 1991 і 1992 роках перебували на таборах молоді УЗХ у Лігайтоні.

Уже шосте літо іде спонзорування таборів дітей і молоді в Україні, ведених Всеукраїнським Товариством ім. Олени Теліги в Києві, (4,000 долярів на одні літні табори); цього року це було три групи по 23 особи з різних земель України.

Щиру подяку висловила Володимира Кавка, виховна референтка Головної управи УЗХ, за щедрі пожертви громадських установ і приватних осіб на потреби таборів молоді в США і в Україні: ЗУАДКу, Товариства Сеньйорів, Світлички УЗХ у Філядельфії. Адв. Яр. А. Белендюк пожертвував суму 2,000 долярів на табори в Україні. Коли відходять з-посеред нас, членства УЗХ, наші подруги, то з нагоди смерти їх рідні висилають нам датки. Так було, як відійшла у вічність незабутня Павлина Різник, а тепер – Маруся Попович з Клівленду. Це і є живий зв'язок поколінь пожертви в пам'ять покійних – в ім'я майбутнього України.

Цьогорічна конференція УЗХ була присвячена 60-літтю Карпатської України. Володимира Кавка з'ясувала зв'язок УЗХ з подіями на Закарпатті 60 років тому. Прочитала доповідь про Карпатську Україну пера відсутньої Ірени Стерчо, а тоді на тлі відповідної музики подала імена полеглих стрільців Карпатської „Січі", січовиків з Галичини, Буковини, Волині, Наддніпрянщини.

В. Кавка розповіла, що УЗХ (заснований ще в 1931 році) мав у кінці 1930-их років особливі права в США, як допомогова організація, що могла нести допомогу й поза межі Америки. Тому й могла допомагати січовикам. З великим ентузіязмом відгукнулись тоді золотохресниці на два заклики: від прем'єра о. д-ра Волошина і від полковника А. Мельника, Голови ПУН. Про цю допомогу сказала коротко Н. Пазуняк.

Н. Пазуняк

Акція ЗУАДК-у „Дідусь і Бабуся"

Наближається зима. На Україні вона буде особливо важкою для знедолених і старших людей – бабусь і дідусів, які вже відійшли від активного життя – через вік, недуги, самоту. Подумаймо про тих, до яких не завжди доходить убога пенсія, якихось 15 дол. на місяць. Адже зимою, коли немає відповідного опалення, потрібний теплий одяг і взуття, потрібна хоча раз на добу гаряча страва. Та, мабуть, найбільше потрібне добре, ласкаве слово підбадьорення. Тому й закликаємо Вас саме тепер, коли в Україні впав уже перший сніг, повідомити про Вашу особисту добру волю і прийняти під свою опіку дідуся чи бабусю з України, призначаючи для них по 15 дол. місячно. Точні інформації про того дідуся чи ту бабусю, кого виберете собі, подамо Вам, лише зверніться до ЗУАДК-у в цій пильній справі, не відкладаючи. Вони очікують Вашого доброго слова і допомоги!

Адреса ЗУАДКу: **United Ukrainian American Relief Committee Inc., 1206 Cottman Ave., Phi-ladelphia, Pa, 19111.** Тел.: **(215) 728-1630.**

Що було б, якби не було?..

Про відзначення 70-ліття ОУН в Торонто

Що таке ОУН, кожний знає або повинен знати – в краї та в діяспорі. В краї оунівці популярніші, ніж навіть партія кол. прем'єр-міністра Лазаренка, який теж опинився в „діяспорі". Особливо на східній Україні, де кожний галичанин вважається бандерівцем. Це залишки старого режиму...

В діяспорі чи, ліпше триматися старої оунівської назви, – на еміґрації, було дві ОУН – бандерівці та мельниківці. Згодом, з усіма законами природи, доскочили чи відскочили ще угаверівці й двійкарі.

В Україні сьогодні є більше ОУН, як було на еміґрації. Скільки? Скільки завгодно... Бо націоналістом можна називатися без страху й кари.

Вияснивши дещо сучасну ситуацію української політики, слід написати про 70-літній ювілей Організації Українських Націоналістів. Правда, такий світлий ювілей, щоб бути „ювілейним", повинен би відбутися згідно з „ювілейними приписами". Тобто, як загально прийнято, за п'ять років. Тобто 75-літній. Бо 70-ліття – це тільки сім десятиріч, а 75-ліття – це три чверті сторіччя – вагома річниця. Чому оунівці-націоналісти не зачекали ще п'ять років? Бо кажуть, що не було б кому святкувати. Всі вони вже по сімдесятці. Включно з хористами. Хоч так твердять тільки песимісти. Оптимісти протилежної думки. Наука відмолоджування скаче семимилевими кроками вперед...

Це відзначення ОУН відбулося бенкетово. Тобто, наперед була частина ідеологічна. Згодом частина концертна. Накінець – бенкет-гостина. Навстоячки. При вині й сирі. Було ще й до сиру, й до вина.

Найкраща мистецька частина зворушлива до сліз. Вся історія! Монтаж визвольних змагань ХХ сторіччя: героїчна музика, героїчні пісні, виконані з'єднаними двома чоловічими хорами – СУМу й Станиці дивізійників – гимн націоналістів „Смерть, смерть...", гимн Івана Франка „Не пора, не пора...". Сумівці й пластуни, сумівки й пластунки збудували на сцені на великому щиті тризуб: джаґан вдолині, кріси січових стрільців по боках, козацькі шаблі із-середини, – все це було роблене при звуках музики з голосників, відповідно стилізовано, дуже ефектно. Україна Незалежна! Хлопчик і дівчинка виходять на сцену й присягають на синьо-жовтий прапор, що був поставлений біля створеного тризуба. Публіка, немов заворожена, слухала й дивилася на це мистецьке дійство: „Воскресінням Твоїм живемо, земле наша заповітня" – автор Орест Павлів. Горло стискалося від емоцій...

Наперед, очевидно, були привіти: від голів Українського Національного Об'єднання Марії Підкович і Ліґи Українців Канади д-ра Олега Романишина, від президента Конґресу Українців Канади Євгена Чолія та посла України в Канаді Володимира Хандогія, і Слави Стецько та Миколи Плав'юка (на відеозаписі з України).

Вся програма була точно „подвійна". Мабуть, щоб нікому не було кривди. Навіть були подвійні диригенти з'єднаного хору – Михайло Чулков-Кравченко з своєю піяністкою, і Квітка Кондрацька зі своїм піяністом. Були два диктори: Ярина Завадська і Іван Висоцький, усе „політично коректно", до подробиць збалянсовано, навіть відносно жіночо-чоловічої репрезентації.

Однак доповідач був один – проф. д-р Ярема Келебай. Його аналіза особлива тим, що він пов'язав боротьбу ОУН-УПА з крахом „імперії зла" і проголошенням незалежности України. На свідка взяв Олександра Солженіцина, котрий описав у своїй книзі „Архіпелаг ҐУЛаг", що в його таборі запанував демократичний дух щойно тоді, коли прибув транспорт молодих упівців зі Західньої України. Вони безстрашно завели лад і порядок, караючи суворо, але справедливо, всіх донощиків і прихвостнів. Щойно тоді можна було говорити сміло й відверто, пише Солженіцин. Це був початок розвалу тюрми народів, ствердив професор. Унікальність аналізи д-ра Я. Келебая була в тому, що він, як історик, поставив запитання: що було б, якби не було? Якби не було ОУН? Якби не було Коновальця? Але що було б, не відповів просто, а залишив слухачам задуматися над цими ваговими питаннями. А слухач, котрий сидів біля мене, запитав: що було б, якби не було Бандери, Мельника, Горбачова, Єльцина, Кравчука?..

Далі я його не слухав, бо, власне, почалася мистецька програма, яку описано вгорі.

Р. Колісник,
Торонто

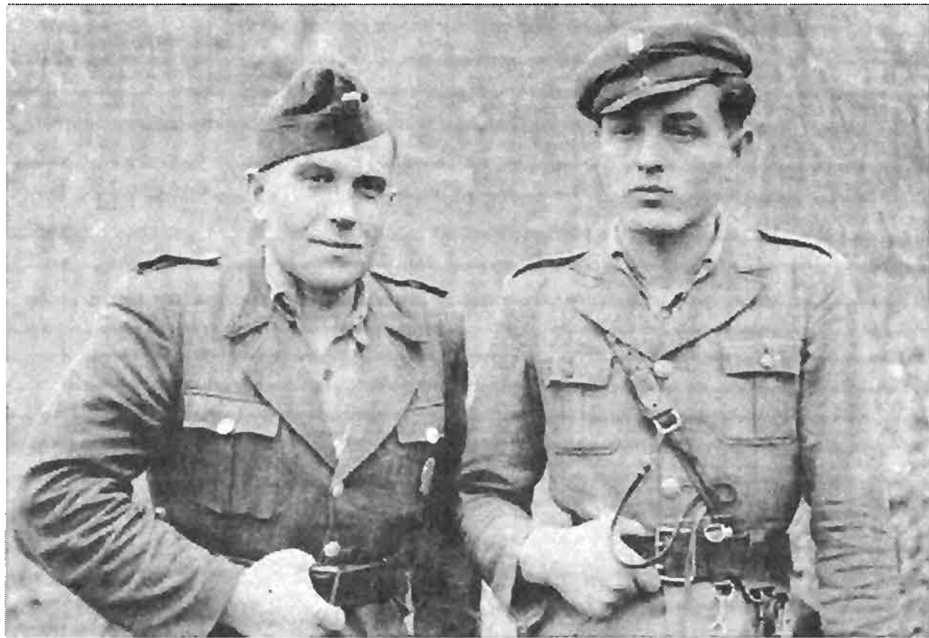
ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

На світлинах – Петро Мельник

У „Свободі" 29 жовтня появилася 4 світлини, на яких зображені невідомі вояки УПА. Двох із них я знаю. На двох знімках люди правильно впізнали Дмитра Білінчука – „Хмару", який в 1944 був чотовим, а від січня 1945 року командував сотнею. Він виконував функцію „сотенного", але військової ранги „сотник" не мав. Рангу сотника в УПА одержували звичайно командири куренів, тактичних відтинків (ТВ) або вищі чини. Натомість на двох знімках є таки дійсний сотник УПА Петро Мельник – „Хмара-1". Він стоїть перший зліва на знімку вгорі, а також третій зліва на збірному знімку. На лівій кишені його уніформи можна завважити пропам'ятну відзнаку леґіону ДУН (Дружини українських націоналістів).

Коротка біографія сотника Петра Мельника.

Народився 10 жовтня 1910 року в селі Камінній Надвірнянського району Івано-Франківської области, в селянській родині. Навчався в гімназії в Станиславові, вивчив німецьку; член Пласту, ОУН. Служив у кавалерії в польській армії, у вересні 1939 року воював на польсько-німецькому фронті, поранений. В 1939–41 роках – за кордоном, від травня 1941 року в леґіоні „Ролянд", від жовтня 1941 до грудня 1942 року – підстаршина в злученому леґіоні ДУН, воював проти червоних партизанів на Білорусі. Від літа 1943 року в Українській Народній Самообороні (так в Галичині початково називалася УПА), командир чоти, опісля виконує функції вишкільника-інструктора в сотні командира „Різуна" в Чорному лісі біля Станиславова. Від червня 1944 року – організатор і перший командир сотні „Стріла" в курені „Скажені", мав звання старшого булавного. В березні 1945-го призначений першим командиром куреня „Дзвони", відзначений Бронзовим Хрестом бойової заслуги – за хоробрість у боях; поранений під час рейду 6 квітня; підвищений до хорунжого. Часто рейдує по області, веде успішні бої з військами НКВД, одержує звання поручника.

Старшина УПА Петро Мельник – зліва

Петро Мельник – стоїть третій зліва

В грудні 1945 звільнений з обов'язків курінного і перенесений в Коломийщину; в січні 1946 стає командиром 21-го (Коломийського) ТВ „Гуцульщина". Станиславівська область була поділена на три ТВ: 21–Коломийський, 22–Станиславівський і 23–Калуський. Територія Коломийського ТВ включала колишні повіти – Косів, Коломия, Снятин, Городенка. В організаційній структурі УПА ТВ рівнявся полку.

В 1946 році П. Мельник підвищений до ранґи сотника та відзначений Срібним Хрестом бойової заслуги 1-ої кляси – за хоробрість та вміле командування в боях. Керує діями УПА на Гуцульщині до 1949 року. Літом того року успішно провадить рейдом в Румунію, а тоді демобілізує останню сотню на своєму терені. Увесь час він уживав псевдонім „Хмара", але в наказах УПА-Захід його ідентифіковано як „Хмара-1", щоб відрізнити від інших старшин із тим самим псевдонімом. Восени 1949 року він переходить до сітки ОУН на пост надрайонового провідника Надвірної.

В серпні 1951 року підступно зловлений провокативною боївкою МҐБ, але в квітні 1952 року успішно втікає з-під варти. 27 квітня 1953 року був важко поранений під час сутички з оперативною групою МВД біля села Лоєва, але прикривав відступ друзів. Останньою кулею застрілився.

Петро Содоль,
Бейсайд, Н. Й.

Просимо придивитися до світлин – чи не знаєте ви когось з цих героїв?

Що? Де? Коли?
Календарець подій

20 листопада, 10:00 ранку - Жалібний похід в пам'ять жертв голодомору в Україні. Збір перед українською католицькою церквою св. Юра, 7-ма вулиця, між 2-ою і 3-ою авеню і біля Церкви Всіх Святих, 11-та вулиця, між 2-ою і 3-ою авеню, Нью-Йорк.

20 листопада, 1:00 дня - Панахида у пам`ять Великого Голодомору в Україні 1932-33 рр. у Катедрі Святого Патрика на 5-й Авеню та 51-ій вулиці у Нью-Йорку. Тел.: **(212) 228-6840**.

20 листопада, 6:00 веч. - Ювілейний бенкет із забавою з нагоди 50-ліття Осередку СУМ у залі Українського Народного Дому, 140 Друга Авеню, Нью Йорк. Тел.: **(212) 473-3467**.

20 листопада, 8:00 веч. - Світова прем'єра твору Вірка Балея "Трени/голосіння" у виконанні Оксани Кровицької - сопрано, Наталії Хоми - віольончеля, Сурен Багратуні - віольончеля в Українському Інституті Америки, 2 East 79th St., New York City.

20 листопада - Бенкет з нагоди 50-річчя Українсько - Американського спортового товариства „Леви" в Культурному осередку Чикаґо.

21 листопада, 1:30 попол. - Зустріч з нагоди відзначення заслуженого члена пл. сен. керівництва Володимира Корнаги, Дім Пластової Фундації 144 2-га Авеню, Мангат-тен, Н.Й.

21 листопада, 2:00 попол. - висвітлення фільму "Незламний Президент" про Кирила Осьмака з нагоди 55-ліття УГВР та доповідь "Думки про президентські вибори", яку виголосить Ростислав Хомяк в залі НТШ, 63 Четверта авеню в Нью-Йорку.

23 листопада, 6:00 год. вечора – телеконференція вищої Президії Секретаріяту СКУ.

25 листопада - Обід в День Подяки на Союзівці.

27 листопада, 5:00 веч. у домі НТШ при 63 Четверта авеню між 9 і 10 вулицями в Нью-Йорку, та **28 листопада**, 3:00 по пол. в Українському Освітньо-Культурному Центрі, 700 Cedar Rd., Філядельфія, Па. – доповідь "Чому російська мова ще побутує у вищих навчальних закладах України?" яку виголосить д-р Вячеслав Брюховецький, президент Національного Університету Києво-Могилянської Академії.

5 лютого - "Презентації Дебютанток" під час їхнього бенкету і балю в Chicago Palmer House Hilton Hotel, Chicago, Illinois. **Тел.: (847) 985-3596.**

У Василя Барки...

Протопресвітер Кіндзерявий-Пастухів і паніматка Юлія провідали відомого письменника, богослова, філософа Василя Барку. За вікнами автомобіля пречудові краєвиди, які фарбує осінь різнобарвами. Зупинились біля Walnut Rehabilitation Center, E. Lane St., Liberty N.Y.

Зустрілися друзі. Теплі дружні обійми. Ніжно і я обнімаю талановиту людину.

„Свобода" стурбовано звернулася до української громади з листом „Наш борг перед літописцем епохи".

У громади вистачить мудрости, душевної, християнської доброти, щоб розумно допомогти всесвітньо відомій людині. В нас багато міцних українських організацій на континентах, в Україні, в першу чергу, які повинні ще і ще представляти твори Василя Барки на звання лавреата Нобелівської премії. Паралельно з цим треба створити музей письменника, забезпечити його добрим житлом, персональною опікою, добрими умовами для творчої діяльности.

Ми зайшли знову в кімнату після здійснення о. Сергієм Таїнства Причастя Василя Барки. Отець Сергій подав йому свою бесіду – „Моя Україна і Ваша Україна". Прочитавши кілька хвилин, поет почав римувати на багато відтінків словосполучення „Моя Україна, Україонька". Хвилюючі хвилини...

– Ми вас любимо, читаємо ваші чудові твори. Бажаємо вам доброго здоров'я на многії-многії літа. Любить вас Полтавщина, пам'ятає Україонька....

Василь Барабаш,
Вест Бабилон, Н. Й.

Відзначили славні річниці

З нагоди річниць Листопадового Чину, 80-ліття злуки українських земель в єдину соборну українську державу та 60-ліття Карпатської України, у Клівленді-Пармі 31 жовтня ц. р. відбувся, під патронатом Українських З'єднаних Організацій, урочистий вечір. Його відкрив мґр Василь Ліщинецький.

Після доповіді професора Любомира Винара успішно виступив чоловічий хор „Дніпро", виконавши низку українських народних та стрілецьких пісень. Диригувала хором Оксана Боднарчук з „четвертої хвилі", музичний супровід – Ляриса Чернецька і Наталя Боєчко. Ірина Рубчак-Дубас прочитала вірш Романа Купчинського „Стрілецька шапка".

Д-р Володимир Боднар

„Справа ваша благородна і корисна"

50-ліття Шкіл Українознавства...

...в Нью-Йорку

2 жовтня 1999 року відзначено 50-ліття Школи Українознавства в Нью-Йорку. Вечором заля Народного Дому заповнилась гостями, численними давніми учнями, їхніми дітьми, також уже дорослими, а може і внуками – теж учнями школи. Були абсольвенти 1954/55 шкільного року: Ольга Зазуля, Зірка Маланчук-Галів, Ірена Ренчук-Д'Олесіо, Люба Абрамюк, Нестор Базарко, Марта Салик, Уляна Кебало, Татяна Рабій. Були гостями Олександра Кисілевська-Ткач – дочка першого директора школи Костя Кисілевського, та Мирослава Вишивана, дружина директора Василя Вишиваного.

Сьома година – початок бенкету. Гості зайняли місця при гарно прибраних столах. Люба Лабунька – голова ювілейного комітету і Батьківського комітету школи – привітала генерального вікарія о. Патрикія Пащака, пароха церкви св. Юра, Генерального консула України в Нью-Йорку Юрія Богаєвського з дружиною Ольгою і сином Віталієм, голову Т-ва „Самопоміч" Наталію Думу, директора української кредитової кооперативи „Самопоміч" Ярослава Оберишина з дружиною Галею, директора школи українознавства Ольгу Кекіш й усіх вчителів школи, голову Шкільної Ради д-ра Євгена Федоренка. Вітала директорів шкіл українознавства мгр. Ліну Андрієнко-Данчук, дир. школи СУМ у Нью-Йорку, д-р Марію Кіцюк, дир. школи українознавства при парафії св. Михаїла в Йонкерсі, Н.Й., колишніх директорів школи, особливо присутнього на бенкеті мґра. Атанаса Кобрина з дружиною Катрусею. Привітала голови батьківських комітетів, батьків, всіх колишніх і теперішніх учнів і ведучих програмою ювілейного вечора Ксеню Пясецьку та Романа Юзеніва, сина колишнього голови Т-ва „Самопоміч", сл. п. Михайла Юзеніва. Зокрема подякувала членам ювілейного комітету і всім, хто протягом двох років готували програму цього ювілею: Ользі Кекіш, директорові школи, і Наталії Думі, голові Т-ва „Самопоміч", головному редакторові Гандзі Савицькій-Мицак і редакційній колеґії за опрацьовання ювілейної „Золотої книги" школи українознавства ОУА „Самопоміч" в Нью-Йорку (1949-99), Олі Стасюк за виготовлення емблеми Школи в 50-ліття, Оксані Хомут-Андерсен, Емілії Літепло, Марусі Дурбак, Наталії Даниш і Вірі Круп за віддану працю для школи; Сергієві Гошовському, Ірені Галатин, Юрієві Янчишину, Юрієві і Ірені Кобзярам, Славкові Коновальському – за відновлення шкільної канцелярії і бібліотеки, Іванові Дурбакові – за введення комп'ютерних списків.

Далі Л. Лабунька повідомила присутніх, що надійшли привіти від Управи Українського Музею, від губернатора Джорда Е. Патакі, 64-го Відділу Союзу Українок Америки, Українського Вільного Університету та Володимира Корнаги, голови Станичної Ради у Пласті. Відтак передала ведення програми колишнім учням школи українознавства К. Пясецькій і Р. Юзеніву.

Молитву прочитав генеральний вікарій о. Патрикій Пащак. Мовчанкою згадали присутні тих директорів, учителів та учнів школи українознавства, які відійшли у вічність. Директор Ольга Кекіш у своїй промові згадала історію школи. Почалося все 5 липня 1949 року. Були це „Вечірні освітні курси" при Т-ві „Самопоміч", які провадила новозорганізована Учительська Громада. У вересні 1949 року дістали вони назву „Школа Українознавства". Першим директором став Кость Кисілевський, який у 1953 році був іменований лектором інспекторів Шкіл Українознавства. Першим інспектором був Микола Шлемкевич. Доповідачка сказала, що завдяки жертвенній праці учительського збору, з допомогою Батьківського комітету під патронатом Т-ва „Самопоміч", школа діяла 50 років і напевно діятиме ще довгі роки. Несподіванкою був виступ колишнього учня Ореста Кебала, який розвеселив присутніх, прочитавши учнівського віршика.

Генеральний консул України в Нью-Йорку Юрій Богаєвський виступив зі словом привіту та подарував школі збірку книжок. З привітами виступили: від Української Кредитової Кооперативи „Самопоміч" Ярослав Оберишин, а від Головної Управи Т-ва „Са-

(Закінчення на стор. 18)

Директори і учителі Школи Українознавства Т-ва „Самопоміч" в Нью-Йорку на святкуванні 50-ліття школи. Сидять (зліва): учителька Дзвінка Брикович, Мирослава Вишивана, Олександра Кисілевська-Ткач, директор школи мґр Ольга Кекіш, колишній директор мґр Атанас Кобрин, учителька Тамара Сидоряк. Стоять (зліва): Марта Салик-Яцушко, Марія Лисецька, Мирослава Камінська, Надя Літепло, Христина Ференцевич, Юрій Гаєцький, Люба Волинець, Світляна Андрушків, Марійка Чабан, Марійка Мулик, Реня Гандзій, Марійка Олинець, Мирося Ганкевич (заслонена), Ксеня Драган, Ярина Ференцевич.

Перший ряд зліва: Гандзя Савицька-Мицак, Наталія Дума, директор Ольга Кекіш, Люба Лабунька. Другий ряд зліва: Оля Стасюк, Емілія Літепло, Маруся Дурбак, Оксана Хомут-Андерсен. Третій ряд: Іван Дурбак, Сергій Гошовський, Ірена Галятин. Неприсутні на знімці Віра Круп, Наталя Даниш.

...в Чикаґо

Школа Українознавства при православному катедральному соборі Святого Князя Володимира в Чикаґо 3 жовтня урочисто відсвяткувала 50-ліття свого існування. До цього визначного свята в житті школи готувалися учителі й учні, батьки і колишні абсольвенти, дирекція школи і Батьківський комітет. Проф. Олександра Дяченко-Кочман, яка багато років була вчителькою і директором школи, доклала особливих зусиль до підготовки ювілейної книги і проведення свята. Активно співпрацювали з нею директор школи Маруся Слобідська, голова Батьківського комітету д-р Патриція Вигінна, інж. Мирослав і Оксана Чайковські, вислідом їхніх зусиль стала пропам'ятна ювілейна книга, виставка архівних матеріялів школи та фотодокументів, а в кінці – ювілейний бенкет.

З пропам'ятної книги чітко постає вся півстолітня історія школи. Тут також представлені привітання, розповіді, спостереження, слова подяки і побажання вчителів, колишніх абсольвентів, представників української громади в Чикаґо, Митрополита Української Православної Церкви Константина, Генерального консула України в Чикаґо Бориса Базилевського, губернатора штату Іллиной Джорджа Раєна, посадника міста Чикаґо Ричарда Дейлі й багато інших.

На особливу увагу заслуговують статті попередніх директорів школи Олексія Коновала і проф. Олександри Дяченко-Кочман. У книзі подані зразки з іспитів літератури й історії, учнівських творів на вільну тему „Моє коріння", вірші, малюнки, фотографії, листи-протести до ООН проти руйнування церков в Україні комуністичним урядом і т. д. Під час ювілейного бенкету гостей розважав музикою („Веселі Часи") колишній абсольвент Іван Яресько. Відкрила свято директор школи Маруся Слобідська, а гостей представляла проф. О. Дяченко-Кочман. За почесним столом сиділи: інж. Мирослав Чайковський, Оксана Чайковська, д-р Пет Вигінна, Степан Чупейда – перший голова Батьківського комітету, Надя Брюшенко – голова Сестрицтва княгині Ольги, паніматка Ніна Білецька, настоятель катедрального собору св. кн. Володимира о. архимандрит Панкратій, паніматка М. Дилендорф, консул України в Чикаґо

(Закінчення на стор. 18)

Проф. Олександра Дяченко-Кочман промовляє під час бенкету.

Крапка над „і"

Книга А. Камінського проливає світло на нові сторінки визвольної боротьби

Це найновіше історико-політичне дослідження Анатоля Камінського є немов продовженням його попереднього твору „Від насильної до мирної революції", також з передмовою Мирослава Прокопа. В обох випадках ці відомі політологи доповнюють один одного. Йдеться про конфлікти, які нуртували в Закордонних Частинах ОУН, під проводом Степана Бандери, після закінчення Другої світової війни. З деяких причин, через саму вже природу революційно-підпільної боротьби, ті справи не були як слід документально та переконливо висвітлені. Тому ця праця А. Камінського, разом з передмовою М. Прокопа, авторитетного учасника тих процесів, пропонує глибші історичні вияснення, базовані на дотепер не публікованих документах. Автор цих рядків належав до найближчого оточення Василя Охримовича і наше спілкування тривало від листопада 1939 року (після виходу з ув'язнення) до кінця 1950 року, тобто до повернення в Україну. Наше особисте знайомство почалось на процесі. Василь тоді мав тільки 24 роки, але ще й раніше, 21-річним, був заарештований польською владою і карався в „популярному" концтаборі Берези Картузькій. І хоч серед 22 підсудних були набагато старші віком, основний наголос вже тоді покладали на нього, і преса та слідчі органи звали „Процес Охримовича та товаришів". Юнак на процесі поводив себе так гідно, що навіть поліцаї зверталиcь до нього з повагою.

Мужня і гідна поведінка Василя на процесі викликала симпатії з боку своїх і чужих. Один з його оборонців, д-р В. Старосольський зі Львова, в оборонній промові сказав, що **„Охримович володіє непересічною інтеліґенцією, він не належить до типу боєвиків-революціонерів, він дише любов'ю до рідного народу, він молодий і пристійний, і міг би мати кар'єру фільмового артиста"**.

Після процесу я зустрівся з Охримовичем у Кракові в листопаді 1939 року, куди мене з Люблину послав з організаційною поштою Роман Ільницький. Охримович запропонував мені на ті два дні свою квартиру. Я приїхав до Кракова з цілим арсеналом войовничої настанови, чим хотів „пописатися" перед моїм колишнім організаційним зверхником. Два вечори минули у дискусії, бо ж це був час внутрішнього організаційного розколу, боротьби з ПУН-ом. Охримович тоді виявив спокій і рівновагу, і ті арґументи, що їх подавали інші, він вживав спокійно, безпристрасно і логічно.

Про це пише А. Камінський: „На його (В. Охримовича – М. Б.) думку, відсутність правного статутового врегулювання правонаступництва в ПУН-і зумовило те, що після смерти полковника Коновальця... зфабрикували „фіктивний тестамент" на основі якого... поставили на голову Андрія Мельника. Якби існувала відповідна правна, статутова норма, яка визначала б порядок і процедуру наступництва, то не було б причини „революційним способом" відбирати владу..." (с. 32).

Подібно думав Охримович пізніше, коли замінено М. Лебедя колеґіяльним Бюром проводу. А Камінський пише, що В. Охримович „не приховував того, що, мовляв, Лебедь дещо надуживав своєю владою, не завжди рахувався з думкою інших... і не визнавав принципу колеґіяльного провідництва... Охримович підкреслював важливість не лише правних форм, але, в першу чергу, того, що можна б назвати правосвідомістю, пошануванням правних засад, самодисципліни й особистої відповідальности" (ст. 33).

Як говорив д-р Старосольський на суді, Охримович не шукав у житті конфліктів. Єдиний, центральний конфлікт він мав в частині власної організації, і цей зудар був неминучий, бо, як підкреслює М. Прокоп за А. Камінським, Бандера – „ідейний і відданий справі, він бачив, однак, ключ до всього у собі і у власній владі, тоді, коли **Охримович був повним антиподом до С. Бандери. Він боровся за програму ОУН, а не за своє місце в цій організації...** Два патріоти, два революціонери, але дві зовсім інші, політично та психологічно відмінні особистості..." Не диво, що Охримович зумів перескочити без труднощів психологічний бар'єр, що тоді панував, і провадити політичний діялог з інакшедумаючими. Це перший раз, що з підпільно-революційного табору ОУН, бодай на особистій базі, дійшло до зближення – і це завдяки Охримовичу, одному з наймолодших активістів. Пригадую, що в тих розмовах брали також участь Василь Мудрий, Василь Болюх, д-р Степан Баран, Мирон Луцький, Микола Ковалевський та інші.

Великою втратою, висловлювався часто Охримович, було те, що серед членів і прихильників ОУН того часу було багато вартісних патріотів центральних і східніх земель України, і вони себе не могли знайти в системі за кордоном, якою заволоділо „блискуче відокремлення", з деякими екстремними практиками в таборах переміщених осіб в Німеччині. Відхід тих людей і створення Багряним УРДП підважило не тільки спроможність самої ОУН, але й сили всієї української діяспори і на довгі роки спричинило дестабілізацію нашої політики.

А. Камінський пише (ст. 40/41), що Провід ОУН в Україні вислав за кордон трьох людей: **Дарію Ребет, Мирослава Прокопа і Василя Охримовича**, і перша була призначена перебрати провід ОУН за кордоном. Окрему делеґацію очолював М. Лебедь, від УГВР, як генеральний секретар закордонних справ. Після виходу з ув'язнення С. Бандери і його прихильників останній висунув цілий ряд застережень щодо ідейно-програмних і організаційних змін, що були прийняті III Надзвичайним Великим Збором ОУН. Відтоді почалася велика „організаційна драма", яку А. Камінський документує рідкісними матеріялами.

Таким чином постала „опозиція" – з однієї сторони, та Степан Бандера, як „компетентний чинник" з колишніми кацетниками та новонабутими членами на еміґрації, – з другої. „Опозиції" закидались „ліві ухили" "диверсію", „розкладницьку роботу" (ст. 67). Практичним речником „опозиції" був Охримович, який „з одного боку був безкомпромісний і твердий, зокрема якщо йшлося про програмні позиції, а з другого боку – його майже до кінця не покидала „оптимістична настанова", що можна буде знайти вихід з цієї складної ситуації (ст. 74.).

Після багатьох зустрічей переговорів та врешті резиґнацій провідних членів ЗЧ (Охримович, Марцюк, Бутковський, Стиранка та інші), прийшло до остаточного зудару і конфронтації на Конференції в Міттенвальді, в кінці серпня 1948 року. З основною доповіддю виступав Бандера – з цілим арсеналом закидів, що „опозиція" відійшла від „чистоти націоналістичної лінії" і що край потрапив у „фермент ідейно-політичного послаблення".

Автор пише, що **головним речником „опозиції" на конференції був Василь Охримович**. У логічній формі він виклав становище висланих з України представників Організації і УГВР, вказував на суть ідейно-програмних питань, що їх прийняв III НВЗ ОУН. Відгук залі на доповідь Охримовича й інших „опозиціонерів" був у загальному неґативний (ст. 36). Це можна було передбачити, бо ж більшість залі становили люди, що вийшли з ув'язнення і відстали від букви часу та подій в підпільній роботі, як також з цілого ряду таборових „апаратчиків" вже „еміґраційних" націоналістів.

Остаточно на конференції „опозиція" здала позиції і зрезиґнувала з крайових мандатів, до чого прямував С. Бандера. Це належить вважати промахом „опозиції", що опісля виявилось у становищі краю, який відкинув рішення конференції в Міттенвальді, повернув мандати на всі уповноваження членам ЗП УГВР і ОУН, як також відкинув цілий ряд рішень тієї ж конференції. Далі, пише А. Камінський, „опозиція" і ЗЧ ОУН почали готувати перехід своїх представників до краю. Василь Охримович зголосився добровільно виконати цю місію. І хоча В. Кук в розмові з автором цих рядків в 1992 році в Києві твердив, що „Василь не надавався на це завдання, він не був розвідником і конспіратором, а радше ідеологом, і замість нього мав іти Лебедь", з такими твердженням не можна погодитися. Навпаки, **Василь виявив себе бездоганним конспіратором** і дуже солідно готувався до своєї місії.

Камінський пише: „Він старався максимально себе „підкувати" в основах марксизму-ленінізму та в цілій комуністичній ідеології. Водночас він дуже докладно вивчав совєтську дійсність..., мабуть, плянував залишатися в Україні напостійно і включитися в боротьбу" (ст. 96). Відомо мені було, що Василь відмінно вивчив російську мову і східні українські говірки, так що не можна було розпізнати, чи він галичанин чи східняк.

Фактом є, що Охримовича скинено американським літаком 19 травня 1951 року, і він таки зв'язався з проводом в Україні і півтора року перебував у підпіллі, мандруючи і зустрічаючись з провідниками. Речник ЗЧ Мирон Матвієйко був скинений англійським літаком 14 квітня 1951 року – прямо в руки КҐБ. А Матвієйко – це колишній шеф СБ, референт зв'язку з краєм і, як пише Камінський, „відіграв доволі прикру ролю у розвитку цілого конфлікту за кордоном... М. Лебедь „підозрівав" його у посередніх зв'язках з аґентурою" (ст. 103).

Багато чого тут ще належить вияснити. Може, колись це допоможуть зробити архіви. В. Кук потрапив в руки КҐБ 23 травня 1954 року. Його не судили і він дістав працю в Києві. Подібно було з Матвієйком, він помер 10 травня 1984 року і залишив троє дітей – теж не був суджений. Обидва писали „відкриті листи" до „друзів за кордоном". Охримовича схопили в жовтні 1952 року, військовий суд засудив його до розстрілу, що й виконано в травні 1954 року. Василя Охримовича московсько-імперський режим розстріляв на 40-му році життя. Він був винятковою людиною, що всі свої сили віддала боротьбі за визволення рідного народу. Особистого життя він, властиво, не мав. Чому так сталося, дозволяє зрозуміти книжка А. Камінського „Василь Охримович". Автор біографічного нарису поставив великого українського патріота на належне йому місце у визвольній боротьбі модерного українства.

Книжку можна замовити за адресою: **Molode Zhyttia, c/o Nina Samokish, P. O. Box 364, Cooper Station New York, NY 10276, USA.**

Анатоль Камінський – „Василь Охримович", біографічний нарис, передмова Мирослава Прокопа, видання ПР ОУНз і Середовища УГВР, Торонто–Нью-Йорк–Лондон, 1999 р.

Мирослав Болюх,
Австралія

43,900 долярів на поміч нашим організаціям

Альбертське Товариство Збереження Української Культури в Канаді, на зборах дирекції 8 вересня 1999 року на пропозицію Б. Медвідського і Д. Тодосійчука, розглянувши прохання різних організацій про фінансову допомогу, вирішило допомогти у праці наступним організаціям такими сумами:

10,000 дол. – для НТШ на публікацію 4-го тому ЗК Збірника.

5,000 дол. – на здійснення проєкту вистави М.Кузана „Посланія" (за творами Шевченка).

5,000 дол. – на „Комп'ютеризовану україністику" при Альбертському університеті.

3,000 дол. – на публікацію посібника для 7-9 кляс серії „Nova".

3,000 дол. – Організації української молоді Пласт в Едмонтоні.

2,000 дол. – Катедрі української культури і етнографії при Альбертському університеті.

2,000 дол. – Канадській Фундації Українських Студій.

2,000 дол. – Провінційній Раді КУК в Едмонтоні на „Український День".

1,000 дол. – Українській Канадській Суспільній Службі в Едмонтоні.

1,000 дол. – Приятелям Села спадщини української культури.

1,000 дол. – Союзові Українських Студентів Канади в Едмонтоні.

1,000 дол. – Курсам українознавства ім. Івана Франка.

1,000 дол. – Музеєві ЛУКЖК при катедрі св. Йосафата.

1,000 дол. – на потреби медичного проєкту „Освіта" при Альбертському університеті.

1,000 дол. – для Українсько-канадського архіву-музею в Едмонтоні.

1,000 дол. – Українській Канадській Фундації ім. Тараса Шевченка.

1,000 дол. – на проєкт „Твори українських композиторів" Л. Волянської.

500 дол. – на проєкт ім. Веделя Українського Музичного Товариства Альберти.

400 дол. – на нагороди Kiwanis в Едмонтоні.

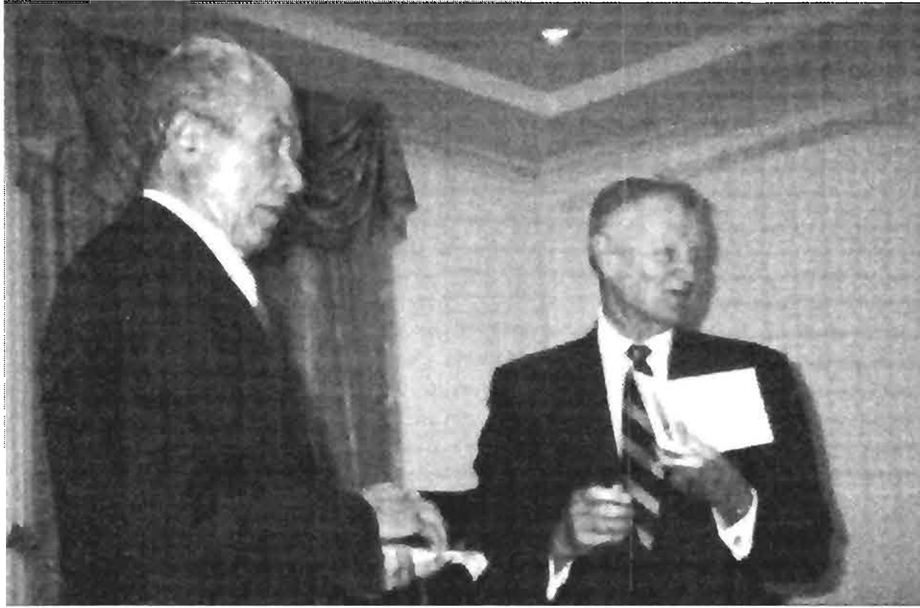
Зборами, в яких взяло участь 10 членів дирекції, проводили голова Петро Саварин і секретар Оля Саварин, фінансовий звіт здавала скарбник Віра Кунда.

П. Саварин

УКРАЇНА І СВІТ

Збіґнєв Бжезінський – лавреат нагороди імені Василя Симиренка

Нагорода ім. Василя Симиренка – визначного українського підприємця, винахідника і жертвенного мецената української культури – була створена Лігою Українських Меценатів для відзначення заслуг осіб, які внесли особливо вагомий позитивний вклад у формування міжнародного статусу України.

Петро Яцик (зліва) і Збіґнєв Бжезінський в Посольстві України.
Світлила **Лариса Чопівська**

Першим лавреатом цієї нагороди став відомий, надзвичайно успішний американський політичний діяч і науковець польського походження д-р Збіґнєв Бжезінський. Д-р Бжезінський, – довголітній дорадник президента США з питань зовнішньої політики й автор багатьох книжок з ділянки політичних наук, – упродовж років підтримував концепцію стратегічного значення незалежної української держави для европейської і світової безпеки, а після проголошення Україною незалежности став одним з найенергійніших захисників і пропаґаторів інтересів України в провідних колах світової дипломатії.

Церемонія вручення нагороди відбулася 14 жовтня 1999 року в Посольстві України у Вашінгтоні. У вступному слові повноважний посол України Антон Бутейко звернув увагу на особливу пошану і популярність, якими д-р Бжезінський користується в Україні. Одним з доказів того було признання йому в 1996 р. найвищої державної нагороди: ордена за заслуги 1 ступеня. Вручаючи лавреатові нагороду ім. Симиренка, Президент Ліґи Меценатів, відомий підприємець і меценат з Торонто Петро Яцик наголосив перш за все на двох аспектах діяльности д-ра Бжезінського, особливо важливих для України. Поперше, він підкреслив вплив д-р Бжезінського на напрям політики західних держав супроти Східньої Европи у важливих 1977-1981 роках, коли вирішувалася доля усієї холодної війни.

Ця політика була однією з головних причин пізнішого розвалу Радянського Союзу та виникнення незалежної української держави. Подруге, П. Яцик вказав на послідовні конструктивні старання д-р Бжезінського наладнати стосунки між українцями та поляками, – двома сусідніми народами, які в реаліях східньоевропейської історії часто виступали політичними опонентами, а то й ворогами.

У слові подяки за нагороду д-р Бжезінський підтвердив своє незмінне переконання в особливій важливості незалежної України в европейській і світовій політиці. Він підтвердив також конечність подальшого конструктивного діялогу між поляками й українцями, підкреслюючи, що жодна з тих націй наодинці не спроможна встояти перед силою Росії, але об'єднані сили України і Польщі були б потугою, з якою мусіли б рахуватися світові супердержави.

Д-р Бжезінський проголосив також, що грошеву частину нагороди ім. Симиренка в сумі 5,000 ам. дол. він, як почесний громадянин міста Львова, передає на програму вишколу економістів і менеджерів у Львівському університеті. А згодом він так висловився у листі до Петра Яцика:

"Шановний Пане Яцик,

Я дуже радий, що мав нагоду зустрітися з Вами, та можу лише жалкувати, що ця зустріч була не досить довгою. Дозвольте мені скористатися з цієї нагоди й ще раз висловити мою щиру подяку за нагороду, а також сказати, що я дуже позитивно вражений масштабами добродійної праці, яку Ви і Ваші колеги з Ліґи Меценатів взяли на свої плечі. Україна надзвичайно потребує таких ініціятив, і Ви заповнюєте своєю діяльністю велику незаповнену порожнечу. З повагою і найкращими особистими вітаннями, Збіґнєв Бжезінський".

Наш кор.

НАУКОВІ ПОДІЇ

Відень пам'ятає В. Липинського

У Віденському університеті відбувся 11 червня 1999 року симпозіюм, присвячений засновникові державницького напрямку в українській історіографії та політології, патронові Східньоевропейського Дослідного Інституту у Філядельфії (далі СЕДІ) Вячеславові Липинському. Привід до симпозіюму дало 80-річчя з часу перебування В. Липинського, від травня 1918 до липня 1919 року, на посаді посла української Народної Республіки в Австрії.

Симпозіюм, який був співпатронований Інститутом Східніх та Південносхідніх Досліджень Віденського університету, СЕДІ, Інститутом Східньоевропейських Досліджень Національної Академії Наук України (далі ІСЕД) та посольством України у Відні, відкрив директор вищезваного інституту Віденського університету, проф. Андреас Каппелер, а привітав учасників симпозіюму посол України в Австрії Микола Макаревич.

З доповідями виступили: Ярослав Пеленський (СЕДІ та ІСЕД) – „Політична боротьба В. Липинського за встановлення Української Держави", Наталя Яковенко (ІСЕД) – „М. Грушевський і В. Липинський: дві концепції історії України", Ігор Гирич (ІСЕД) – „Дипломатична діяльність В. Липинського", Владислав Верстюк (ІСЕД) – „Є. Чикаленко та В. Липинський (на підставі їхнього листування)", Олег Проценко (ІСЕД) – „В. Липинський: ліберальна спадщина українського консерватизму". Після симпозіюму відбулося прийняття для його учасників в українському посольстві у Відні.

Як відомо, у бібліотеках і архівах Відня зберігаються неоцінені матеріяли, які стосуються історії України. До речі, СЕДІ видав друком у 1960-их роках чотири томи матеріялів п. з. „Erreignisse in der Ukraine, 1917-1923" (Події в Україні у 1917-1923 рр.) з Віденського державного архіву. Цей останній симпозіюм був продовженням співпраці СЕДІ з науковими установами Відня.

Христина Пеленська,
СЕДІ, Філядельфія

Учасники-доповідачі симпозіюму в українському посольстві у Відні. Другий справа – посол Микола Макаревич.

Презентація „Історії України-Руси" Михайла Грушевського в Острозькій академії

Центр досліджень історії України ім. Петра Яцика влаштував 7 вересня 1999 року в Острозькій академії презентацію першого тому англійського перекладу „Історії України-Руси" Михайла Грушевського.

Це ще одна ланка в ланцюгу співпраці з Острозькою академією, що почалася восени 1998 року, коли ректор академії проф. Ігор Пасічник відвідав Канадський інститут українських студій в Едмонтоні. Острозьку академію заснував у шістнадцятому столітті князь Костянтин Острозький як перший український вищий навчальний заклад. Її відновлено 1994 року як Острозьку колеґію указом Президента Леоніда Кравчука, а 1996 року піднесено до статусу академії президентом Леонідом Кучмою. Сьогодні Острозька академія є філією Національного університету „Києво-Могилянська Академія".

У презентації взяли участь директор КІУСу д-р Зенон Когут, директор Центру досліджень історії України ім. Петра Яцика д-р Франк Сисин та заступник директора центру д-р Сергій Плохій.

Презентацію розпочав професор Ігор Пасічник, який привітав гостей з КІУСу та представив їх присутнім.Опісля виступили віце-ректор Острозької академії, професор Микола Ковальський, інші Острозькі професори; всі вони підкреслювали, яке значення має поява англомовної „Історії" Грушевського для поширення знань про Україну на Заході та скріплення культурного й політичного відродження незалежної України.

Після презентації відбулася театральна вистава про життя добродійки Острозької академії Гальшки Острозької.

Пресове бюро КІУСу

Видано 4-ий том „Історії Гуцульщини"

У видавництві оо. Василіян в Жовкві вийшов у світ IV том „Історії Гуцульщини", на 575 сторінках. Ця монументальна книга своїми темами охоплює природу, населення, будівництво і господарство Гуцульщини. У книзі вміщено багато світлин. Серед авторів статтей – чимало уродженців Гуцульщини.

„Історію Гуцульщини", том IV, можна замовити за 30 ам. дол., з пересилкою, пишучи на адресу: **Hutsul Research Institute, P.O. Box 39149 Chicago, IL 60639, USA.**

Українській армії – державну мову і національні традиції

Під таким кличем ще в минулому році відбулась в Києві науково-практична конференція, організаторами якої були: Головне Управління виховної роботи Міністерства Оборони України, Київський Військовий Інститут управління і зв'язку, Конгрес Української Інтелігенції, Всеукраїнське Товариство „Просвіта" ім. Т. Шевченка. Сам факт проведення цієї конференції свідчить, що Українська Армія не є вповні українською, національно свідомою та надійною. Для ілюстрації наведемо цитату з виступу професора Богдана Суся:

„Я працюю у Збройних Силах України. З середини бачу, що це таке. То не українська армія. Поперше, нею командують люди, які ніколи не почували себе українцями, виросли й виховані в дусі імперської совєтської армії. Уже 8 років існує держава Україна, – є Конституція, закони, а в армії ще побутує російська мова, українська тільки для показу... Але ж через армію проходять майже усі українські хлопці. Тут би і виховувати свідомих громадян! А що маємо? У вищій військовій школі ще готують офіцерів-військових вихователів, які по закінченні навчання не знають української мови, замість того їх переучують на російську, мовляв престижну. Ось що маємо реально!"

Тому, усвідомлюючи потребу конкретної та негайної дії в цій справі її ентузіясти утворили Громадський Благодійний Фонд „Українській армії – українську мову" (УА-УМ), зареєстрований у Києві 29 квітня 1999 року з чітким статутом, якого основною метою є допомога тим викладачам і начальникам вищих військових навчальних закладів, які сумлінно ставляться до виконання Конституції України та виховання української військової старшини.

Встановлено три грошові нагороди: „Золота" – 500 долярів, „Срібна" – 300 долярів та „Бронзова" – 200 долярів США. Премії надаватимуться раз у рік від імені фундатора за уважною перевіркою та письмовою рекомендацією спеціяльного „жюрі", що репрезентуватиме громадські організації України та представника діяспори.

Усі зібрані в західній діяспорі гроші будуть зберігатись на окремому конті „Самопомочі" в Дітройті, США, аж до вручення нагород в часі святкувань річниці проголошення Незалежности України, 24 серпня кожного року.

Чеки або грошові перекази треба надсилати на: California Association to Aid Ukraine, або скорочено CAAU, а в примітці (memorandum) „Ukrainian Language" та висилати на адресу: **Taras Kozbur, 8612 Hillcrest Rd., Buena Park, CA 90621,** тел.: **(714) 523-3969**, Fax: **(714) 739-7106.**

Список фундаторів та надання премій будуть оголошуватись в пресі. Пожертви на цей фонд звільнені від оподаткування.

Пресове бюро УА-УМ

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Чому мовчать політики?

Минулої весни „Свобода" видрукувала у перекладі з російської мови кілька великих уривків книжки Александра Дугіна „Основи геополітики. Геополітичне майбутнє Росії", яку випустило московське видавництво „Артоген" у 1997 році. Мова йшла про переділ світу на користь нової Російської імперії. Можна було очікувати, що вільний світ, а головне дві країни, США і Україна, які приречені за цим пляном на цілковите знищення, піднесуть крик до самого неба. Але цього не сталося. Чому?

Американська закордонна політика йде більш-менш у тому напрямі, що „холодна війна" закінчилася, ядерна небезпека минула, Росія ніби опинилася в демократичному таборі і бере участь в миротворчому процесі ООН, удаючи союзника чи партнера Заходу. Окрім того, Росія економічно занепадає і потребує усе більших позичок, які йдуть ніби у дірявий міх. Без тих позичок, які Росія і не думає віддавати, вона не змогла б вже існувати. В Америці навіть крайні праві вважають, що треба приділяти більше уваги внутрішнім проблемам. Мовляв, чи нас обходить Югославія чи Сомалі, де немає американських життєвих інтересів?

Нехай, мовляв, Европа наводить порядок на своєму континенті... Хоча такі міркування не позбавлені рації, але не можна провадити політику за прикладом струся, який при виді лева ховає голову в пісок...

Дехто ж хоче бачити в Росії якщо не свого приятеля, то принаймні невтрального партнера. Варто нагадати такий факт: недавно в територіяльних водах США російський розвідувальний корабель, що удавав торговельний, спрямував лазерний промінь на американський гелікоптер, засліпивши летунів, що заборонено міжнародними правилами. Проте провідники США порадили військовикам „не дратувати ведмедя".

Не краще виглядає й ставлення до України. Чимало політиків не помічають української держави і не заперечують ідеї російських геополітиків про її поділ. Водночас повторюються нападки на Україну. Відома історія з телевізійною передачею CBS, пізніше з'явилися облудні заяви щодо присутности українських миротворців в колишній Югославії.

Поява цієї книжки не мала очікуваного відголосу не тільки в міжнародних колах, а й в українській діяспорі. Хібащо Божена Ольшанівська від імені своєї організації АНЧЕЙН висловила протест і написала 150 листів до провідних осіб американської політики. Чи до цього голосу прислухалися?

Та найприкріше, що з приводу таких публікацій мовчить і офіційний Київ.

На мою думку, був би доречний масовий протест від СКУ, УкрРади, УККА, КУК, НТШ, УВАН, УІТ, від наших церковних провідників, інших громадських установ. Та й від самого уряду України, який підписав угоду про дружбу з народом, стратеги якого публікують такі антиукраїнські пляни.

Емілія Смалько

УНСоюз спонзорує...

(Закінчення зі стор. 7)

вдячні студенти подружжя Барців. Після вручення дипломів заключне слово виголосив Осип Зінкевич, голова „Смолоскипу", підкресливши значення англійської мови при входженні України в світовий культурний і політичний простір.

У програмі цього року взяли також участь учителі: Маргарита Андраде – Львів; Дейвид Будді – Мала Снітинка; Стефан Голутяк- Галик – Вінниця і Львів; Пола Гавел – Вінниця; Олександер Гуненко – Херсон; Вілліям Гирд – Берислав; Леслі Іваскiв – Мала Снітинка; Стефанія І Роман Карпішка – Миколаїв; Теодор Медвід – Теребовля; Алексій Назаров – Берислав; Ненсі Тарас – Полтава; Володимир Тупицький – Теребовля; Богдан Злотницький – Вінниця.

На підставі похвальних листів, які надходять з багатьох міст, де відбулися ці курси, Український Народний Союз надалі плянує продовжувати їх. Зацікавлених осіб, які хотіли б взяти участь у цій програмі, просимо звертатися до УНСоюзу, до Оксани Тритяк, на телефон **(973) 292–9800**, додатковий – **3071**. Якщо нікого при телефоні немає, просимо залишити записку з Вашим прізвищем і телефоном, а ми при найближчій нагоді до Вас віддзвонимо.

Оксана Тритяк,
координатор особливих проєктів УНСоюзу

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"
жовтень 1999 р.

200 дол.	Крупська Наталія з родиною	Денвер, Ко. в пам'ять Корнеля Крупського
50 дол.	Стефан і Галина Паньківи	Порт Шарлот, Фла. в пам'ять Дмитра Нитченка
	Скліренко Богдан	Міссіссага, Онт., Канада
	Тимчук Андрій	Ґейнсвіл, Джа.
49 дол.	Болонка Василь	Бутвин, Па.
25 дол.	Боднар Володимир	Парма, Огайо
	Цепенда Кирило	Дітройт, Миш.
	Хоролець Ольга	Коламбія Гайтс, Мінн. в пам'ять Володимира Хорольця
	Старостяк Марія	Ріджвуд, Н.Й.
20 дол.	Артимів Модест	Філядельфія, Па.
	Федуняк Василь	Голліс Вуд, Н.Й.
	Копачинський Константин	Сан Ґабрієл, Каліф.
	Кухарчук Григорій	Порт Шарлот, Фла.
	Марков Йосиф	Спрінґ Гілл, Фла.
15 дол.	Кікта Степан і Евгенія	Бруклин, Огайо
10 дол.	Бараник Іван	Равнд Лейк, Іл.
	Цап-Лаброссе Романа	Марлборо, Н.Дж.
	Коман Валерія	Клівленд, Огайо
	Дідух Анна	Спрінфілд, Ва.
	Флунт Марія	Еріял, Н.Дж.
	Гаркач Петро	Бранзвик, Огайо
	Іваничко Іліяна	Норт Порт, Фла.
	Іваськів Любомир	Венес, Фла.
	Якубовська Маріяна	Баффало, Н.Й.
	Яремчук Іван	Нью-Йорк, Н.Й.
	Калініченко Віталій	Вашінґтон, Д.К.
	Кавка М.	Дрексел Гілл, Па.
	Кобаса Александер	Вілліямс Тавн, Н. Дж.
	Копичук Роман	Сейнт Августин, Фла.
	Крамар Микола	Ветерсфілд, Конн.
	Лаба Орися	Мідл Виллидж, Н.Й.
	Лагута Михайло	Вілмінґтон, Дел.
	Лушняки Микола і Ольга	Чикаґо, Іл.
	Одежинська Лідія	Філядельфія, Па.
	Орловський Стефан	Нью Полтс, Н.Й.
	Полевчак В.	Колтс Нек, Н. Дж.
	Шафран Євген	Флашинґ, Н.Й.
	Сімків Володимир	Філядельфія, Па.
	Сорока Анна	Авбурн, Н.Й.
	Стеців Богдан	Спрінґ Гілл, Фла.
	Сива Стефанія	Клівленд, Огайо
	Витковицький Ігор	Сілвер Спрінґ, Мд.
	Ваньо Кеннет	Клифтон, Н. Дж.
	Вовк Стефан	Торонто, Онт., Канада
	Вирста Володимир	Філядельфія, Па.
	Зачко Софія	Норт Гейвен, Конн.
	Залопані Ярослава і Мік.	Дір Борн, Миш.
8 дол.	Палієнко Павло	Метювс, П. Кар.
5 дол.	Берович Василь	Помано Біч, Фла.
	Білик Володимир	Джерзі Ситі, Н. Дж.
	Филипович Нестор	Чикаґо, Іл.
	Лоян Валентин	Честер, Па.
	Нілко Марія	Елленвіл, Н.Й.
	Ощудляк Ярослав	Гайланд Парк, Н.Дж.
3 дол.	Ольховецький Павло	Філядельфія, Па.
Разом		980 дол.

Щиро дякуємо за фінансову підтримку найстаршої української газети

Монографія про Р. Кухаря (Р. Володимира)

В Тернополі появилася монографія про Романа Кухаря (Р. Володимира) пера проф. Петра Сороки з Тернопільського педагогічного університету – на 196 сторінках друку, ще й з родинними світлинами на кінці. З монографії читачі можуть дізнатися про багату письменницьку спадщину Р. Кухаря – вислід активної півстолітньої праці в літературі та публіцистиці.

Автор монографії П. Сорока не лише аналізує цю творчість, особливо прозу та поезію, але також подає життєвий шлях Р. Кухаря – від його молодечих років у рідному Львові до теперішнього життя в американському місті із промовистою назвою Вікторія, в штаті Кензас. З поданого при кінці монографії списка довідуємося, що Р. Кухар є автором чотирьох поетичних збірок, дев'яти прозових творів, одного драматичного та двох публіцистичних праць. „Записники" чекають ще свого видання. Статті Р. Кухаря появляються постійно в українській та американській пресі, а діяпазон його тем дуже широкий. Літературний портрет пера П. Сороки дає повну картину творчости та праць Р. Кухаря. Монографію можна купити за ціну 18 дол. з пересилкою, пишучи на адресу: **Dr. Roman V. Kuchar, 905 Cedar St., Victoria, Kan sas, 67671–0335.**

О. К.

Враження від зустрічі із Вселенським Патріярхом

Згідно з постановою XV Собору Української Православної Церкви в США та останнього засідання Ради Митрополії, наприкінці вересня ц. р. до Вселенського Патріярха вирушила делеґація на чолі з Блаженнішим Митрополитом Константином. До складу делеґації увійшли Преосвященніші Архиєпископи Антоній і Всеволод, священики о. Ф. Істочин та о. М. Кочіш, від мирян – д-р Ю. Криволап і д-р А. Лисий, від прицерковних організацій – голова Ліґи Православної Молоді Гелен Ґрінліф і я, як голова Об'єднання Українських Православних Сестрицтв.

У зустрічі брали участь також Митрополит Мелітон, секретар Святого Синоду й о. Іоан з Грецької Церкви в Чикаґо, який приїхав на навчання і при потребі міг виконувати функції перекладача. Зустріч відбулася 21 і 22 вересня на Фанарі, в Царгороді.

Привітавши нас, Вселенський Патріярх повідомив, що отримав лист від Митрополита Константина в справі визнання Української Православної Церкви в Україні, і запитав: "Яку з трьох Церков в Україні маємо визнати?" Блаженніший Митрополит Константин, Преосвященніші Архиєпископи Антоній і Всеволод, д-р А. Лисий і д-р Ю. Криволап докладно змалювали стан справ УПЦ в США й Україні.

Тоді Вселенський Патріярх звернувся до мене і запитав, що я хочу сказати. Я відповіла: "Два роки тому я вітала Його Всесвятість у Бавнд-Бруку і просила допомогти незалежній державі Україні мати свою незалежну Церкву. Тепер до цього мушу додати, що потребуємо допомоги і для УПЦеркви в США, бо неспокій у

Надія Мірчук, Гелен Ґрінліф, Митрополит Константин, д-р Анатолій Лисий на човні дорогою на острів Галкі.

парафіях завдає нам болю і роз'єднує нас. Ми втрачаємо молодь, майбутність нашої Церкви". Передаючи відеофільм про Осередок у Бавнд-Бруку, що його зробив Анатолій Брюшенко, я сказала, що це – те, що ми організовували й будували протягом майже 50 років і що далі доглядаємо й розбудовуємо.

Вселенський Патріярх звернувся також до о. М. Кочіш і Г. Ґрінліф із запитом, що вони хочуть сказати. Я не буду переповідати, що говорили наші Владики й інші учасники візити, – вони повідомлять про це самі.

У дальших розмовах Вселенський Патріярх говорив, що ми не можемо говорити за Українську Православну Церкву в Україні – вона сама має це зробити. Він сказав також, що обіцяний ще два роки тому лист від Уряду України досі не прийшов, і додав буквально таке: "Незалежна Українська Держава мусить мати незалежну Церкву".

Вселенський Патріярх усвідомлює, що Україна, як і Естонія, не хоче бути під Москвою,тож уже давніше писав до Московського Патріярха, що рано чи пізно Україна матиме автокефалію. На закінчення Патріярх Варфоломій висловив віру в те, що Українська Православна Церква в Україні буде рівна з іншими Православними Церквами як канонічна Церква-сестра.

Після зустрічі, яка тривала коло трьох годин,Вселенський Патріярх сказав, що ми запрошені на вечерю, щоб скуштувати турецьких страв, а назавтра – на полуденок на острів Галкі. Отже, того вечора нас повезли з готелю до елеґантного ресторану, де господар чекав нас при дверях і провів до приготовленого столу. Там нас частували всілякими вишуканими стравами. Навпроти мене сидів Митрополит Кирилос і все питав, чи смакує. Коли вкінці поставили садовину, я подумала, що такі запахущі абрикоси були тільки в Україні!

На другий день попливли Патріяршим човном до острова Галкі, де розміщені семінарія, бібліотека, бурса для семінаристів. Поміж оглядинами був полуденок, а далі ми знову дивувалися, що всі будівлі, витримавши багато землетрусів, збереглися, лише в одному місці тріснула стіна, хоч, кажуть, земля так коливалася, що з лампад повиливалася олія.

Надворі було багато квітів, до яких ми звикли як до кімнатних – тільки були вони побільшених розмірів і почувалися на острові цілком природно. Я не втрималася й попросила Вселенського Патріярха сфотографуватися з нами на тлі тих квітів.

Протягом майже семи годин того дня ми спілкувалися зі Вселенським Патріярхом, і кожен мав змогу поговорити з ним невимушено, особливо Владики.

Після болючих переживань через роздори в наших парафіях, зустріч із Патріярхом Варфоломієм дала надію, що, завдяки конкретній участі Вселенського Патріярха в створенні однієї помісної Православної Церкви в Україні, визнаної всім світом Православ'я, прийде нарешті й до нас довгоочікуваний спокій – і ми зможемо, вийшовши з церкви, з християнською любов'ю вітати одне одного.

Надія Мірчук,
голова ОУПС

Передруковується із журналу "Віра" за дозволом автора

Візит надії

Перебування Патріярха Філарета у США

Ніхто цього разу не запитував першоєрарха Української Православної Церкви Київського Патріярхату: „Яка мета вашого приїзду?" „Чого Ви у США?" „Що Ви тут робите?". Не було таких запитань тому, що всі знали: Патріярх Філарет вдруге приїхав до Америки, щоб вселити **надію**, підтримати **віру** і ствердити **любов**. Ці три найвищі цінності християнства так потрібні всім сьогодні, на порозі 2000-ліття Різдва нашого Господа Ісуса Христа, перед початком третього тисячоліття християнської ери!

Православні українці США переживають тепер не найкращі часи. Багато років вони втішалися незалежністю своєї Православної Церкви і щиро молилися, щоб і в Україні постала незалежна Церква. Ці молитви були почуті. З унезалежненням України відродилася наша Церква. Її вибороли і вистраждали християни України й української діяспори. Але всюдисутній сіяч зла не спав – і встиг посіяти свій бур'ян у добру справу.

Політикани від релігії спочатку розкололи православ'я в Україні, а відтак узялися і за діяспору. Ліквідація незалежности Українських Православних Церков у Канаді і США, зміна їхньої юрисдикції – не що інше, як продовження політики „розділяй і владарюй" в самій Україні. Режисери цієї темної, не Божої справи ті ж самі, хоч діють вони різними методами.

Ось чому другий візит Патріярха Філарета до США від 23 жовтня до 11 листопада (перший відбувся восени 1998 року) був спрямований на те, щоб повернути статус незалежности Українській Православній Церкві у США, який вона мала за Патріярха Мстислава. Патріярх Філарет не міг, не мав морального права – як християнин, український патріот, предстоятель Церкви – не відгукнутися на численні звернення українських православних парафій у США, які бажали зберегти незалежний статус УПЦ у США, мати всебічні молитовні зв'язки з Києвом, відкинувши незаконне, неканонічне підпорядкування своєї Церкви грецькому Патріярхові з турецького міста Стамбулу.

Патріярх Філарет у своїх глибоких проповідях під час відправ Божественної Літургії в містах штатів Ґллиной, Огайо, Мишиґен, Нью-Йорк, Коннектикат, Фльорида, у промовах перед українськими громадами вселяв надію на виправлення становища у Церкві США. Він кликав до відродження духовности і християнської любови серед української людности, висловлював надію, що Бавндбрукські єпископи усвідомлять вчинену ними помилку і повернуться до Української Церкви, шануватимуть заповіти Патріярха Мстислава.

Під час візиту до США Патріярх Філарет головував на двох зустрічах: на засіданні Всеукраїнського комітету США за Київський Патріярхат в Чикаго і на конференції духівництва, голів та членів парафіяльних управ Української Православної Церкви Київського Патріярхату в США „Сучасний стан УПЦ Київського Патріярхату в США у світлі підготовки та відзначення 2000-річчя Різдва Христового". Обидві зустрічі виробили ряд рекомендацій щодо подальшого руху серед українців Америки за Київський Патріярхат.

Генеральний Консул України в Чикаго Борис Базилевський влаштував урочисте прийняття патріяршої делеґації в Генеральному Консульстві 26 жовтня 1999 року.

На зустріч з Патріярхом Філаретом у Чикаго, Дітройті, Рочестері, Клівленді, Бриджпорті, Норт-Порті прийшли не тільки православні українці, але й греко-католики.

„Це візит надії, – говорили люди, – і кожний приїзд Патріярха до США – це зближення з нашою любов'ю, незабутньою Україною". Ці слова ми з найтеплішими почуттями в серці привезли до нашого Золотоверхого Києва.

Проф. **Дмитро Степовик,**
Київ

Передовсім – духовність

Читаючи полемічні статті про життя Церкви, я дійшов висновку, що ні українці, ні білоруси, ні росіяни не шукають Царства Небесного, а намагаються пристосувати релігію до політичного життя. Духовні справи відступають на другий плян.

Скажіть, будь ласка, що змінилося б у Євангелії, у Новому Заповіті Ісуса Христа, коли б Папа Римський переніс свою резиденцію до Києва? Чи коли б в Україні було не три, а одна Православна Церква? Дуже багато уваги приділяється персонам владик.

Колись лише вони були найбільш освіченими людьми (а водночас нерідко деспотами і самодурами). За часів царів і королів владики радили їм, допомагали, а нерідко й контролювали. Але з плином часу у світі сталися зміни.

Тепер усі люди освічені, настав час демократії, тож і владики повинні перебувати під більшим контролем віруючих. Бо інакше від Церкви залишиться тільки жменька людей.

Костянтин Якуб,
редактор видання „Християнська родина"
Трентон, Н. Дж.

З болем серця слухали Архиєпископа Адріяна..

У п'ятницю, 29 жовтня, філядельфійська громада мала можливість послухати доповідь українського православного ієрарха про діяльність Української Православної Церкви Київського Патріярхату в Росії. Архиєпископ Адріян також очолює Дніпропетровську епархію УПЦ КЦ в Україні. Він прибув у товаристві молодого письменника Фіделя Сухоноса, редактора дніпропетровського місячника „Бористен". Зустріч відбулась в залі мистецької Ґалерії при Українському Освітньо-Культурному Центрі. Коротким привітом її відкрив голова Відділу УККА Михайло Ковальчин і попросив Владику Адріяна до слова. Не радісне це було слово. З болем серця ми слухали про наруги, які терпить Українська Православна Церква Київського Патріярхату в Москві. Архиєпископ розповів про брутальний напад російської міліції на храм під час Богослуження, жорстоке побиття вірних. Понад двадцять мільйонів українців в Росії не мають можливости відвідувати свої церкви - як українські православні, так і греко-католицькі.

Владика Адріян висловив сподівання, що діяспора зареаґує на ту несправедливість у формі писання протестів до Росії, російських амбасад та до міжнародних чинників, що мають до діла із „правами людини". Архиєпископ Адріян ствердив, що московська Церква в Україні більш небезпечна для української державної незалежности, ніж російська фльота в Криму, бо та Церква робить з людини духовного раба, залежного від Росії.

Присутні на зустрічі представники ЗУАДК-у повідомили, що їхня установа виділила допомогу на відбудову Богородського собору в Ногінську під Москвою. На закінчення слухачі подавали багато запитань, а також висловили вдячність Владиці Адріянові за цінні інформації. По закінченні зборів багато людей передплатили журнал „Бористен".

Богдан Тодорів

Червона калина в саду Золотоверхого

КИЇВ. Справжньою окрасою Києва став Михайлівський Золотоверхий собор, золоті куполи якого після відновлюваних робіт піднеслися над центром старовинного міста. Світлий день Покрови Пресвятої Богородиці позначився ще однією подією - закладанням саду на території Михайлівського монастиря, зведеного на честь святого покровителя Києва Архистратига Михаїла. Відкриваючи урочисту церемонію, голова міської адміністрації Олександер Омельченко сказав, що долею монастиря в різні часи опікувалися видатні діячі української історії, зокрема, гетьмани України Богдан Хмельницький, Іван Мазепа, Іван Скоропадський, які сприяли відбудові й розквіту монастирського комплексу, утвердженню його як національної духовної святині українського народу. Але, на жаль, Михайлівський Золотоверхий собор та інші споруди монастиря було по варварськи зруйновано, разом з ними був знищений і чудовий монастирський сад.

На виконання указу Президента України про відтворення видатних пам'яток історії та культури та рішення київських міської ради та адміністрації, наприкінці 1996 року розпочалися роботи по відновленню архітектурного ансамблю цього монастиря. Сьогодні практично завершено всі будівельні роботи. Відновлення Михайлівського Золотоверхого та закладання нового монастирського саду є свідченням відродження духовности українського народу, України. Святковий молебень відправив Патріярх Київський і всієї Руси-України Філарет. Патріярх відзначив, що не випадково сьогодні, у день Покрови Божої Матері, закладається сад на території Михайлівського Золотоверхого монастиря - прадавньої святині українського народу. Це продовження того духовного відродження, свідченням якого є відбудова величного храму, відродження, яке переходить на людські душі, а через людські душі відроджується і наша природа. Ми закликаємо весь український народ іти цим Богоугодним шляхом, сказав Патріярх.

Першими на святій землі Михайлівського Золотоверхого монастиря були посаджені кущі червоної калини, яка є одним із національних символів України.

Євген Парійський,
(ДІНАУ).

Шлях Скорботи

На вулиці Віа Долороза в Єрусалимі

В Євангелії від Луки так розповідається про останнє перебування Ісуса Христа в Гетсиманському саду: він прийшов сюди зі своїми учнями, сповнений туги і печалі, бо на ньому лежали гріхи наші. Просив учнів не спати, а сам, припавши на коліна, молився: „Отче Мій! Якщо не може чаша минути мене, щоб мені не пити її, то нехай буде воля Твоя". Звичайно ж, мова йшла не про воду, а про страждання, які взяв Ісус на себе. Зраджений Юдою, Ісус був затриманий саме тут, в саду, і приведений на подвір'я палацу Ірода, в якому жив і правив римський намісник Понтій Пілат. Як відомо, римський правитель тодішньої Юдеї і Самарії вагався, шукав, в чому саме винен Ісус. Не знайшовши, просив юрбу помилувати Його. Але люди під впливом релігійної старшини були проти Ісуса, і Його було засуджено до страти.

...Щоп'ятниці, коли францисканці служать вечірню в мінареті, який в народі називають Вежею Антонія, подвір'я наповнюється людьми. Останній шлях Ісуса був нелегким фізично. Плечі тиснув хрест, терновий вінок впивався в чоло і пекуче сонце теж, здавалося, було на боці катів. Вуличка була досить просторою і спускалася в долину, тож можна було нести хреста без перешкод. Але потім вуличка звузилась, пролягла вгору і, знесилений тортурами, Ісус впав під хрестом. Сонце в полудень стало нестерпним... Жалібна процесія зупинилась. Поруч стояли ще двоє приречених. Кожен мав на грудях табличку із зазначенням провини. Ісусова табличка була написана латинською, грецькою і єврейською мовами: „Ісус Назарянин Цар Юдейський".

Коли Ісус впав, сотник зупинив Симона, юдея з Кірінейської громади, який повертався додому з поля, і наказав йому взяти і нести хрест Ісусів... Тепер на цьому місці є католицька капличка і барельєф роботи Тадеуша Зелінського. Невеличку площу, де розмістилися крамнички, ресторанчики, кав'ярні, де панує різномов'я, визначають синагога, мечеть та православна церква. Звідси починається Шлях Скорботи, вулиця, що офіційно має назву Віа Долороза. Немає жодної людини в Ізраїлі, яка хоч раз не побувала б тут. Араби-християни тримають вулицю в чистоті. Яка б мова не звучала, скільки б звуків не заповнювали простір навколо, я завжди почую рідну українську мову. Ось і тепер вона звучить поблизу. Ці жінки приїхали із Закарпаття. На жаль, вони поспішали і ми тільки обмінялися телефонами та й пішли кожний у своїх справах. Але від цієї зустрічі стало приємно мені на чужині.

Віа Долороза була свідком історично-трагічної зустрічі Ісуса з Його Матір'ю. Богородиця чекала на сина у молитвах, стоячи при дорозі. Ісус зупинився і Марія торкнулася сина. Барельєф на маленькій вірменській церкві засвідчує цей епізод. Марія була не сама. Обіч неї стояли й інші жінки з Галілеї - Марія Магдалина, Марія Клеопова, Соломія, сестра Божої Матері... Жінки заголосили. Ісус промовив до них: „Дочки єрусалимські! Не ридайте за Мною, за собою ридайте й за дітьми своїми!" І Він вдруге провістив загибель Єрусалиму, яка сталася через сорок років.

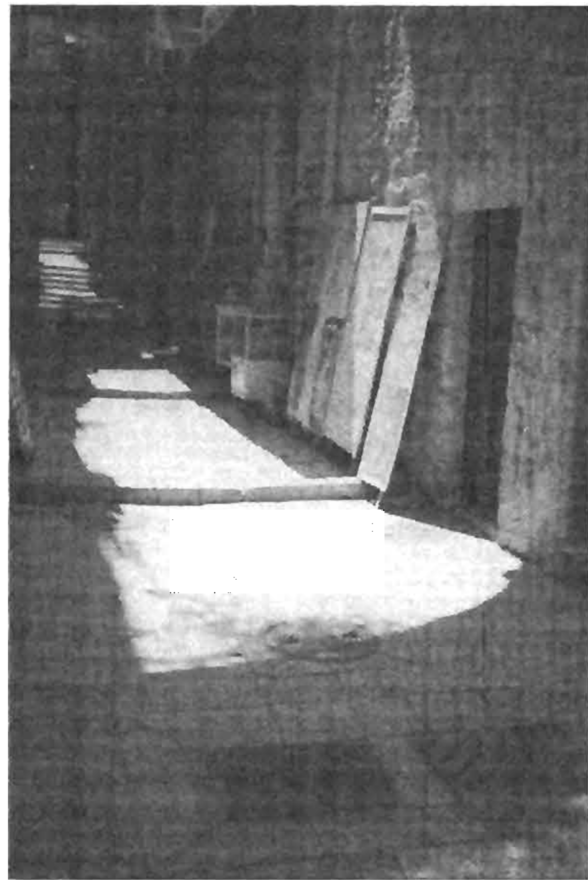
Іду на Голгофу, або Лобне місце, Череповище, де страчували злочинців, - це вже за містом. Христос, упавши вдруге, залишає Єрусалим через Ворота Засудження. Серед різнобарв'я крамничок і товарів ледь помітна римська колона тих часів, що стоїть саме на місці падіння Христа. Зупинок на цьому тернистому шляху було чотирнадцять, всі вони - недаремні і важливі. Ісус знаходить слова втіхи для Матері, горе якої було безмежне, продовжує молитви за гріхи наші, звертається до жінок Єрусалиму, щоб не за Ним плакали, а турбувалися за дітей своїх, а про Себе говорить так: „Я бажаю виконати волю Твою, Боже мій". Ці слова сказав Христос, коли побачив місце Своєї страти. Тепер тут дах Базиліки Гробу Господнього. П'ять останніх зупинок Христа і залишок вулиці опинилися всередині цієї споруди.

„Несучи хрест Свій, Він вийшов на місце, яке називається Лобним, єврейською - Голгофа". Тепер тут вівтар Гвіздків Святого Хреста. Ісуса розп'яли на очах у матері. А поряд - вівтар, де Син Господній, звернувшись до Всевишнього зі словами: „Боже Мій! Боже Мій! Для чого ти мене залишив?", випустив дух. В радості і горі приходять сюди люди, щоб стати на коліна і помолитися. Я бачила тут знедолених і немічних калік, юних безтурботних людей і опечалених матерів, галасливих східних аборигенів і стриманих англійців. Не бачила лише байдужих... Кілька сходинок вниз - і ми біля Каменю Помазання. Учні Ісуса зняли Його з хреста, положили на камінь і змастили тіло сумішшю міри і алое. Тут Матір Божа плакала над тілом Сина. Цей камінь - рожевого кольору - час від часу вкривається ароматичною олією, нагадуючи нам про сльози Матері.

Найсвятіше місце для християн - місце захоронення і воскресіння Ісуса. Тут збудовано своєрідну капличку, яка є центром Храму Гробу Господнього. Збудували її ще хрестоносці на підвалинах часів візантійців. Храм належить грекоправославній Церкві.

...Ось ми і пройшли дорогою Скорботи, останнім шляхом Ісуса. Тут закінчується Віа Долороза - головна вулиця Старого Єрусалиму. Вулиця древня і завжди молода, життя на якій не затихає ні на хвилину ось уже кілька століть.

Світлана Глаз,
м. Єрусалим

Вулиця Віа Долороза в Єрусалимі – Шлях Скорботи.

Барельєф на місці третьої зупинки Ісуса, де його Хрест узяв Симон Кірінеянин.

ЗВІДУСІЛЬ

Загроза ґрипи „еспанки“

У найближчі місяці світові загрожує повторення жахливої епідемії ґрипи “еспанки”, яка в 1918 році забрала життя близько 40 млн. осіб. Про це оголосили минулого тижня британські лікарі після аналізи причин смерти минулого місяця дитини у Гонг-Конгу. Дослідження, які проводилися під егідою Всесвітньої організації охорони здоров’я (ВООЗ), показали, що 10-місячна китайська дівчинка померла внаслідок зараження найнебезпечнішим вірусом грипи, яка досі існувала тільки у свиней.

Осман Очалян погрожує

Осман Очалян, брат засудженого до смертної кари провідника Курдської робітничої партії Абдули Очаляна, погрожує масовими акціями терору в Туреччині в разі, якщо курдського лідера буде страчено. “Після арешту Очаляна, - сказав він, деякі курдські активісти вчинили акти самоспалення. Якщо його буде страчено, спалюватимуть інших”. О. Очалян повідомив, що до кінця року близько третини бойових загонів угруповання буде відведено з території Туреччини.

Світ турбується зберіганням радіоактивних відходів

Міжнародна конференція з геологічних поховань розпочала роботу в Денвері (штат Кольорадо). Її мета - пошук вирішення однієї з найсерйозніших проблем, що стоїть перед урядами ряду країн, - зберігання й утилізації ядерних матеріялів і радіоактивних відходів. У конференції взяли участь представники Аргентини, Австрії, Бельгії, Бразилії, Китаю, Франції, Німеччини, Росії, США, Японії, Південної Африки, Еспанії, Швеції та Швейцарії.

Німецька марка – офіційна валюта Чорногорії

Уряд Чорногорії має намір ввести в обіг німецьку марку як валюту, паралельну югославському динарові. За повідомленнями чорногорської незалежної газети “Вісті”, цей захід покликаний посилити захист економіки Чорногорії від інфляції. Зарплати, пенсії і соціяльні виплати надалі будуть виплачуватися тільки німецькими марками. Марка ФРН - офіційна грошова одиниця в сербській провінції Косово.

Звільнено затриманих учасників „Маршу свободи“

У Мінську звільнено з-під варти учасників опозиційної акції 17 жовтня. Під умовою невиїзду випущений Щукін, один з організаторів походу, і троє молодофронтівців, що чинили активний опір міліції. 17 жовтня під час “Маршу свободи” в Мінську внаслідок сутички демонстрантів з міліцією постраждали 53 особи.

Аварійна зупинка реактора

Поблизу російського міста Курська сталася аварійна зупинка ядерного реактора на місцевій електростанції. Дирекція Агенції атомної енергетики Росії запевнила, що зараження місцевости немає.

Подякуймо ж Америці!

За Божим провидінням, після Другої світової війни нам судилося еміґрувати з Німеччини до Америки. Переживши важкі часи воєнної хуртовини, голод, холод, недоспані ночі, бомбардування, важку працю, всі ми очікували, коли можна буде спокійно жити і мати вдосталь хліба.

І ось настав кінець війни. Почали діяти різні харитативні організації, які заходились задовольняти матеріяльні потреби переселених. Найбільше допомагала скитальцям Америка через організацію УНРА (Об’єднана національна допомогова асоціяція), а пізніше IPA (Інтернаціональна допомогова асоціяція).

Появились в Німеччині також комісії різних країн, які перевіряли кожного особисто, хто хотів виїхати до інших країн, щоб не вертатися до „совєтського раю”.

На нашу долю з дружиною і малою донечкою випало еміґрувати до Америки восени 1949 року. 14 днів пливли ми кораблем „Етлінген” з Бремену до Нового Орлеану. Коли стали ногами на вільну землю Вашінґтона, то хотілося поцілувати її і подякувати Богові за даровану можливість жити вільним життям у дійсно демократичній країні. Перші враження були найсильніші – і мені видавалось, що тут не лише люди вільно проживають, а й навіть птахи вільніше літають.

І тому на свято Дня Подяки, за прикладом перших европейських поселенців в Америці, я почуваюсь до милого обов’язку подякувати Богові й Америці, яка відкриває двері для всіх знедолених, і яка, немов та мати, любить гостей приймати. Це правда, що Америка – не є царством Божим. Вона має свої соціяльні й моральні проблеми, бо „нема села без болота”. Але в Америці є повна свобода слова, преси, політики, релігії. В Америці чудові асфальтові дороги, навіть по селах і фармах. Ви вільно можете проїхати від Атлантичного до Тихого океану – і ніхто вас не затримає, документів не запитає, хібащо ви не дотримуєтеся правил їзди та інших законів, створених для добра суспільства.

Ми, колишні скитальці, які внаслідок війни і політичних обставин опинилися в Америці, а також інші еміґранти, повинні дякувати Богові за Америку, за ту свободу й добробут, якими ми користуємось, за дари фізичні й духовні. В Америці треба чесно працювати і можна добре проживати. Хворі й старі люди не вмирають тут на вулиці, під тином, а мають добру фізичну й медичну опіку.

Америка – це країна великих можливостей. Америка не допоможе тим, хто привіз сюди свої лінощі. „Бога взивай і руки докладай” – каже народна приказка.

На 85-му році мого життя, у 50-ту річницю мого перебування в Америці, я вдячний Богові й добрим людям за любов, співчуття, поміч і чудову опіку. В моєму житті я проходив „гори й долини”, але ніколи мені не було так добре, як тепер.

Дмитро Марійчук,
Аврора, Огайо

Кожному Ленінові – по пляшці

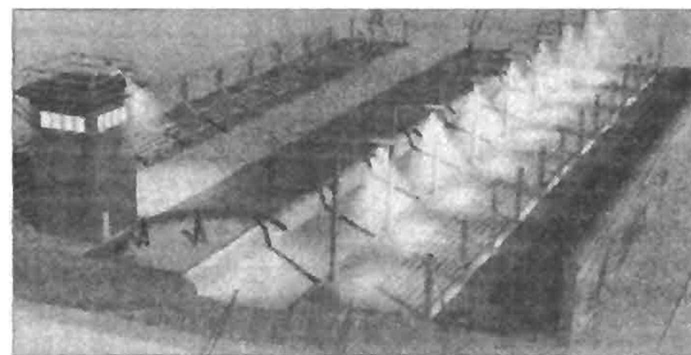
У центрі міста Сміли, на вулиці Богдана Хмельницького, усе ще стоїть пам’ятник „вождю світового пролетаріяту” В. Ульянову-Леніну. Місцеві комуністи приходять сюди з червоними прапорами і виголошують промови про „щасливе минуле”. Переважно вони не придивляються до скульптури, бо звикли до гіпсових зображень свого вождя. Лише у Смілі тепер є 17 пам’ятників Леніна різного калібру. А коли б вони придивилися, то побачили б, що Ленін вже давно тримає в руці ... пляшку з горілкою, показуючи нею на Москву, котра, як відомо, полюбляє випити. Пам’ятник цікавий ще й тим, що постать вождя непропорційна – коли б він опустив піднесену руку, то вона сягнула б коліна, як у шимпанзе. Але вождь опустити руку не може, бо, відомо, пляшку тримає... Деякі смілянці жартують: чи не покласти кожному Ленінові до руки по пляшці? Але тверезо мислячі люди заперечують, що для небагатих мешканців міста 17 пляшок горілки – то вже розкіш.

Олександер Вівчарик,
м. Сміла

На світлині вміщено також збільшений фрагмент руки з пляшкою.

Якою була „Берлінська стіна”?

Такою була насправді „Берлінська стіна”.

У попередньому числі „Свободи” ми розповіли про відзначення 10-річчя падіння „Берлінської стіни”. Насправді стіна була потужним укріпленням довжиною 43 кілометри. Його спорудила 13 серпня 1961 року комуністична влада НДР. Стіна простояла 28 літ і стала місцем загибелі 239 осіб, які намагалися перейти до Західнього Берліну. Укріплення починалося власне з стіни висотою 4 метри з бетонним валом на горі, який не можна було подолати, далі йшла замінована смуга, за нею дротяна огорожа висотою 3,2 м під електричною напругою, потім освітлена прожекторами контрольна смуга шириною 6 м, глибокий рів проти авт, патрульна смуга шириною 7 м, якою постійно ходили вояки з собаками, 302 спостережні вежі і 20 бетонних бункрів, і нарешті – два ряди колючого дроту. 9 листопада 1989 року мільйони громадян НДР прибули до стіни і прикордонники були змушені відкрити брами.

З преси

Не батьки, а родичі

Варто обговорити в газеті правомірність вживання слова „батьки”. Це тільки в українській мові є такий дивотвір. Життя дитині дають батько й матір. Без матері ще жодна дитина не з’явилася на світ. Навіть Ісус Христос народився від земної Матері. То чому ж постійно пишуть „батьки”, коли йдеться про „родичів”, тобто про батька й матір?

Олена Войтович,
Пляно, Ілл.

З якої країни?

Загадка для читачів

Ці дві етикетки зняті з двох виробів, придбаних в одному американському супермаркеті. Спробуйте за мовою етикетки визначити, який з виробів походить з України, а який – з Ізраїлю?

В пам’ять земляка

З глибоким смутком парафіяни села Потутори сприйняли вістку, що відійшов у вічність Теодор Чіх, який неодноразово відвідував своє рідне село і при відвідинах спішив до церкви, яку дуже любив.

В пам’ять бл. п. Теодора Чіха Іванна Кононів організувала пожертву на церкву в селі Потутори, яку ми одержали в сумі 1,280 дол. Всім жертводавцям Америки і Канади щира подяка.За частину цієї пожертви ми купили дзвін, який буде скликати парафіян до церкви і разом з тим буде пригадувати, що це пожертва в пам’ять бл. п. Теодоха Чіха. Купили теж Плащаницю, Напрестольний Хрест і інші речі для нашого храму.

Іван Попівчак,
парох села Потутори,
Бережанського району
Тернопільської области

ЖАРТОМА ПРО СЕРЙОЗНЕ

До питання про дві наші кризи

Закінчення. Початок в попередньому числі.

II
Національна свідомість

Національне піднесення, евфорія, святкування, парадування в Україні і на поселеннях. Ну вже нарешті! Є Україна – вільна, незалежна... Є... І наблизилася, мов комета Галея до Землі, нова національна криза. Спочатку показався тільки тьмяний хвіст. А там і голова, як у дракона.

Вже нема кризи національної ідентичности. Кордони встановлено, дефініції окреслено. Ніби... Ідентичність вже одна в Українській державі, що задокументовано, проголосовано й навіть „пробалотовано" 1 грудня 1991 року. У всій Україні!

Не хочеш української „ідентичности", манджай в інші „ідентичності"! Їх багато в колишній „странє родной": Росія, Казахстан, Білорусь, Дагестан, Камчатка. Навіть до США, Канади, Австралії можна простелити собі дорогу, як знайдуться спонзори чи доляри...

Нова криза – не криза ідентичности, яка випарувала, як роса з листочків трави на сонці. Під листочками скільчилися нові кризові розсади національної свідомости. Вони так зрослися, як сіямські близнюки, що їх без операції не розлучити, створюючи багатогранну кризу. Чим дальше в ліс, тим більше дров, казали колись, коли були великі ліси. Таке порівняння влучне й з незалежною Україною – чим більше їй років, тим більше наростає криз. Але що таке криза?

Почав я шукати в енциклопедіях, розпитувати, міркувати. Криза постає тоді, коли чогось нема, а треба до життя, – це називають нещастям; якщо чогось замало, а треба більше – це називають дефіцитом; коли чогось забагато, а цього зовсім не треба – це називають різно: інфляцією, злодійством, хабарництвом і т. і.

Слід ще запитатися, що це таке – „національна свідомість"? Хто його знає? Не вдається встановити з математичною точністю, бо свідомість, навіть національна – неточна наука, не як точна фізика. Щось людей одного кореня (roots, – кажуть англосакси й навіть продукують фільми з такою назвою) тягне одного до одного, і щось відпихає – ніби властивості магнітних полюсів.Отже, чи є криза національної свідомости в Україні? Як є, то яка? Чи свідомости нема? Чи її замало? Чи її забагато?

За „добрих" брежнєвських чи сталінських часів кризи з людьми не було. Бо криза тоді заходить, коли є люди. Нема людей – нема кризи, – сказало „сонечко ясне" – Сталін. Тоді кожний, хто відчував кризу – яку-небудь дрібну – не посмів поглянути ні вліво, ні вправо, а тільки вдивлявся, мов зі страху закляклий, у портрет вождя. Бо тебе не буде і кризи нема!

В українській державі – демократія! Кожна людина має право мати право на свій погляд, на свою національну свідомість. Не беремо до розгляду свідомости національних меншин, а їх, нівроку, більше, як націй в ООН. Бо кожна національність має свою свідомість: москалі – московську, росіяни – російську, поляки – польську або католицьку, цигани – циганську, татари – татарську, мафіозники – мафіозну... Ах, я загнався! Мафіозники – не національність, вони під кожним оглядом інтернаціоналісти, навіть визнають кожний пашпорт і кожну валюту, щоб її тільки більше.

Розглянемо національну свідомість українську, якщо можна так її назвати. Ніби й кризи національної свідомости не було б, якби її самі свої не плекали й вирощували. Цих свідомостей наросло, як будяків на облогах. Кожна з них і всі разом виводяться від особистої свідомости кожного українського індивіда. А згодом , як підростуть, то гуртуються в роди, племена, а далі „розгуртовується", як кому хочеться. Разом вони посіли в спадку колишнього союзу – багатоголового дракона, факсиміле, майже клона того дракона, правда, меншого. (Поляки на „дракона" мають відповіднішу назву – „смок"). І колять, як будяки, кожного українця з іншою національною свідомістю.

Звідки почнати? З заходу, бо там заходить сонце. Там залишилися корені національної свідомости, які боролися за національну Україну, й тому українська демократія дає їм нагоду далі боротися на свою виміряну Україну. Бо їхній клич: здобудеш українську державу або згинеш у боротьбі за неї! З них ще дехто не загинув, то для них залишено законодавство про реабілітацію з колишнього СРСР. Тому ветеранів визвольної боротьби проти совєтів уважає національний уряд України за зрадників „родіни". І так буде, поки всі вони до одного не загинуть...

Куди далі? Дещо на південь. Тут живуть найстаровинніші племена з корінною національною русинською свідомістю, яка пустила паростки на всю Русь, а тепер проростає у свої власні свідомости: русинсько-словацьку, русинсько-мадяронську і навіть, перескочивши гуцулів, – русинсько-румунештську. Характеристика їхня: бізнесова – їх називають українськими жидами. Звідси одним скоком-перескоком на Хортицю, осередок козацької свідомости, котра повіяла, як степовий вітер, у всі напрями, сягаючи під Варшаву й майже Москву. Розщепилася вона на свідомості: донську, чорноморську, задунайську, волжську, рязанську, турецьку (козак за Дунаєм), галицьку (ми гайдамаки, ми всі однакі) й теперішню офіцерсько-гетьманську (гетьмани-генерали Мулява, Білас). Характеристика їхня: готовність негайно кудись іти і за щось битися!

В центрі колишньої трипільської свідомости, котра згодом перенесла свою столицю до Золотоверхого й стала загальнопанівною на широких просторах – чухранська свідомість. Її відкрив і дослідив єдиний, а тим самим найкращий, соціологічний історик Остап Вишня. Характеристика їхня – чухатися в критичних хвилинах кризи національної свідомости. Ця метода нікому не шкодить, якщо й не помагає. При техніці вмілого чухання вони відчувають велику приємність – більшу, ніж курці, алькоголіки чи наркомани. І такий „спорт" нічого не коштує.

Нинішні часи не відриваються від вчорашних. Національна свідомість українців роздріблена, мов крихти поламаного черствого хліба, на багатопребагато підсвідомостей. Вичислити декілька: московсько-православна, київсько-православна, автокефальноправославна, греко-католицька, євангелицька, нехрещено-християнська, гебрейська, російсько-мовна, україномовна, суржико-мовна, велико-вітчизняна, жовто-блакитна, червоно-чорна, червона, безталанно-військова, імперіяльно-силова, старшо-братська, малорусская, яничарсько-підхлібна, номенклятурно-елітна, партократично-клептократична, мафіозно-багата... І найпоширеніша, закорінена в генах, що вивелася з чухранської, – це хахлацька свідомість. Всі вони в тіні, мов під захмареним небом, совєтсько-радянської свідомости. Взявши нові напрями, як от: президента Кравчука „маємо те, що маємо", чи президента Кучми „національна ідея не спрацювала", можна собі створити часткову картину кризи національної свідомости Українця (з великої літери). „Не тратьте, куме, надії"... – казали колись чухраїнці, і дійсно, „по кожній бурі йде погода", як писав поет, „сяє світло на кінці тунелю", як кажуть англосакси.

Приклад. Був собі, жив у Києві тенісист Андрій Медведєв. Ніхто його так не знав. Застала його незалежність України в тому ж Києві. Його національна свідомість запротестувала, як страйкуючі шахтарі. Більше, бо на міжнародних змаганнях заявляв, як мер Москви Лужков, що він не визнає України, він за Совєтський Союз, який на його думку, не розпався. Але згідно з міжнародними вимогами він „офіційно" мусів виступати як „націонал" української держави. Пройшло вісім років, і Медведєв, немов переродився (а може погодився з фактом). Він виступив у головному тенісовому турнірі у Парижі і, диво-дивне, здобув найкращий в своєму житті осяг – дійшов до фіналу!

Приклад. Віталій Кличко, помахуючи синьо-жовтим прапорцем, знокавтував свого противника в другій рунді в Лондоні, ставши чемпіоном важкої ваги Світової боксерської організації.

Приклад. Шевченко, король стрільців футбольного клюбу „Динамо", більш славний, ніж президент України. Він не мусить „жебрати" у Міжнародному валютному фонді долярів, як уряд України, а має свою власну високу ціну.

Ніде правди діти, але в цих „акціях" помагають зелені доляри. Однак людина, навіть в Україні, не живе тільки гривнями чи долярами.

Доказ. Власник футбольного клюбу „Динамо" Г. Суркіс має стільки грошей, що може ними по дорогах засівати, як сівач зерном в полі, й це робив у Києві під час виборів на мера. Однак не міг підкупити виборців – програв вибори.

Вістка про це дійшла до Канади. Один громадянин Києва розповів: „Якийсь чоловік дав мені на вулиці 80 гривень, щоб моя сім'я – три особи – голосувала за Суркіса. Ми віддали свої голоси за його противника Омельченка, й пішли до найближчої кав'ярні випити за „зароблені" гривні на здоров'я переобраного мера". (Див. Новий шлях, ч. 26, 1999 р.).

Отже, світло в кінці тунелю блимає...

Ро-Ко,
Торонто, Канада

Спільне звернення Папи і грузинського Патріярха

"Тероризм став новою і реальною небезпекою для всього світу", - заявили Папа Римський Іван Павло II і Католікос-Патріярх всієї Грузії Ілія у спільному зверненні до "урядів країн, міжнародних організацій, релігійних лідерів і всіх людей доброї волі", яке вони прийняли на зустрічі у Тбілісі. Іван Павло II та Ілія закликали "виявити мудрість і волю, щоб врятувати землю від небезпеки війни і на порозі третього тисячоліття створити умови для встановлення миру в усьому світі та милосердя між людьми".

ЗВІДУСІЛЬ

Патріярх не зустрівся з Папою

Під час візити Папи Римського до Грузії Московський Патріярх Алексій II відкинув можливість зустрічі з Іваном Павлом II. „Між нами існують ще не розв'язані проблеми", – сказав він на зустрічі з родинами російських міліціонерів, які загинули в боях на Північному Кавказі. Головну перешкоду, пояснив Патріярх, становлять міжцерковні взаємини на заході України, де, за його словами, Греко-Католицька Церква „вдалася до насильства і розгромила православні єпархії". Патріярх нарікав римському костьолові також за проповідь Євангелії в Сибіру серед нащадків засланих туди німців і поляків, оскільки „Сибір є споконвіку православною територією".

Підвищення мінімальної платні в США

Минулого тижня Сенат США ухвалив вродовж трьох наступних років підвищити мінімальну платню до 6.15 доляра за годину. Президент Билл Клінтон, щоправда, загрожує накладенням вето, оскільки закон водночас передбачає зниження податків. Зараз в США понад 10 млн. працівників дістають мінімальну платню 5.15 доляра за годину, половина з них – люди молодші 24 років.

Половина дипломатів Росії в Чехії – шпигуни

Британська газета „Сандей Телеґраф" повідомила, що половина з 63 російських дипломатів в Празі і 104 інших працівники амбасади Росії в Чехії – шпигуни. Після вступу Чехії до НАТО Росія почала створення тут широкої розвідувальної мережі. Управління зовнішньої розвідки Росії відмовилось коментувати цю заяву.

Росія не хоче розмови про Чечню

У зв'язку з прибуттям до Інгушетії делегації Організації безпеки і співробітництва в Европі, яка має підготувати свої коментарі на засідання в Стамбулі, Росія заявила, що не хоче, аби це питання було провідним на засіданні ОБСЕ. Прем'єр Росії Владімір Путін заявив, що його уряд веде "розправу зі збройними групами, які фінансуються з-за кордону, і його дії цілком обґрунтовані".

Михайлові Калашникову – 80

Конструкторові АК-47, одного з найпопулярніших в світі моделів автоматичної зброї Михайлові Калашникову виповнилося 80 років. Його привітав президент Росії Борис Єльцин. За 52 роки в світі випущено 75 млн. автоматів АК-47.

США не мають наміру втручатися у конфлікт в Чечні

США не отримували останнім часом жодних послань від лідерів Чечні і не вступали з ними ні в які контакти з приводу ситуації на Північному Кавказі. Про це заявив представник Державного департаменту США Д. Рубін, коментуючи повідомлення в пресі про те, що чеченське керівництво нібито звернулося до американської адміністрації та ООН з проханням про втручання у конфлікт.

НАША КОНСУЛЬТАЦІЯ

Питання іміґрації і громадянства США

Відповідає адвокат Тетяна Дурбак

Ця публікація має інформаційно-просвітницький характер і не може служити підставою для розгляду конкретних справ, тому що справа кожної окремої особи має свої особливості, які слід розглядати в світлі конкретних обставин. Якщо ви хочете дістати професійну допомогу, зверніться до компетентного адвоката.

Тетяна Дурбак

– Я маю робочу візу Н -1В терміном на три роки. Чи можу я подати заяву про надання мені „зеленої картки"? Який термін полагодження цієї справи?

Аскольд Лисяк,
Норт Четгем, Н.Й.

– Можна подавати заяву на „зелену картку", але перші кроки має зробити ваш працедавець. Спершу треба дістати згоду Міністерства праці (Department of Labor) за аплікацією „Labor Sertification". Згода дається, якщо працедавець доведе, що не має американських працівників, котрі мають бодай мінімальний досвід на цій посаді.

У виняткових ситуаціях, наприклад, коли заявник на роботі є одним з провідних працівників на своїй ділянці, не треба спершу подавати аплікацію на „Labor Sertification". Питання необхідности звертання із заявою треба в кожному конкретному випадку з'ясовувати шляхом окремої консультації, бо це справа складна.

Термін розгляду – різний. У штаті Нью-Йорк, наприклад, розгляд заяви про „Labor Sertification" може тривати понад два роки. Розгляд питання (петиції) про видання робочої іміґрантської візи на східному узбережжі триває від року до трьох. Діставши позитивне рішення щодо робочої візи, можна подавати заяву на постійне перебування в США.

– Чи я можу без перешкод поїхати в 2000 році у відпустку до України, маючи візу Н-1В, термін якої закінчується через півроку після відпустки. Чи потрібні ще якісь документи?

Ч.Л.

– Якщо ви маєте в пашпорті дійсну візу Н-1В, то можете повернутися до США без інших документів. Ускладнення можуть виникнути, якщо віза була одноразовою і дана особа вже нею скористалася. Для нового в'їзду до США треба взяти в консульстві США нову візу. Найлегше це робити в Канаді, бо при виникненні якихось проблем, їх там простіше розв'язати. Щоб узяти нову візу, треба принести до консульства ті ж самі документи, які ви складали під час першої петиції на візу Н-1В.

– Хочу запросити в гості свого брата, якому виповнилося 70 років. Він має пенсію, живе в хаті, яку дістав у спадок від дружини, має двох синів з родинами в Україні. У США не має наміру залишатися. Чи йому дадуть візу?

Н.Н.

– Згідно із законом не повинно бути якихось проблем з отриманням візи в цій ситуації, якщо буде доведено, що у вашого брата чи у вас (чи когось із рідні) є досить грошей, щоб забезпечити перебування вашого брата на час візити. Проблема може виникнути практична: на жаль, у консульстві часто відмовляють у візі, коли за законом підстав для відмови немає.

Згідно з іміґраційними законами США гостьова віза видається заявникові, який доведе, що він: 1) хоче приїхати в гості на точно обмежений час для відвідання рідних чи подорожі по країні; 2) має помешкання в країні свого постійного проживання; 3) має намір повернутися додому після закінчення візи; 4) має фінансові засоби на своє утримання під час візити; 5) може довести наявність сталих контактів в країні постійного проживання, які підтверджують його намір повернутися додому після візити. Консули заохочуються до видання віз, щоб сприяти розвиткові туризму і кращих взаємин між країнами. При прийнятті рішення щодо візи, консул має уважно переглянути анкету і заяву разом з усіма документами, що додаються.

Віза не видається, коли консул має підстави вважати, що заявник має намір займатися в США нелеґальними справами, нелеґально працювати або нелеґально залишитись в Америці після закінчення візи. Можуть бути й інші причини для відмови, наприклад, кримінальне минуле, попереднє нелеґальне перебування в США або колишня депортація з країни.

Консул не може відмовити у візі тільки на підставі припущення, що заявник можливо хоче залишитися в США чи можливо хоче тут нелеґально працювати.

Протизаконною є також відмова у прийнятті документів, які представляє заявник, а також неуважний їх перегляд і не прийняття до уваги. Звісно, незаконним є видавання візи за гроші чи її „продаж".

На жаль, в Україні консульство США часто відмовляється приймати документи, які посвідчують право заявника на отримання гостьової візи, і відмовляють усім без розбору. Працівники консульства часто відмовляють у візі зі словами, що їм неясно, чи заявник не має часом наміру нелеґально працювати в США, чи збирається повертатися в Україну, чи має матеріяльне забезпечення. Можна почути й таке, що вищий рівень життя в США спокусить заявника до нелеґальної праці або неповернення. Мовляв, коли хтось потрапив до Америки, то навряд чи він захоче повернутися в Україну. Дехто може сказати, що консул має рацію, бо чимало українців із тих, яким вдається дістати гостьову візу, нелеґально працюють в США і залишаються в країні.

Можливо це й так, але така практика не дає консулові законної підстави до відмови у кожному випадку, а крім того спокушає заявників до пошуку протизаконних можливостей отримання візи. Така позиція консулів несправедливо шкодить людям, які прагнуть чесно відвідати рідню і повернутися додому.

На жаль, українська спільнота в США теж не реаґує на таку позицію американського консульства в Україні. Чому ми байдужі до того, що службові особи США порушують в Україні закони нашої ж держави? Чому нас не обурює те, що в американському посольстві в Україні усіх українців вважають потенційними „неповерненцями"?

В США, наприклад, нелеґально перебуває чимало ірляндців, але отримати візу з Ірляндії неймовірно легко. А коли перебування триває менше 90 днів, то й візи не треба. Чи не час над цим замислитися?

Зважте на можливі помилки в анкетах іміґраційної лотереї

4 листопада закінчився термін подання заяв на участь в щорічній державній лотереї на отримання візи до США.

Покищо невідомо, кому з учасників лотереї пощастить, а хто подаватиме анкету наступної осені. Проте варто знати, які найтиповіші помилки в анкетах спричинилися до того, що ваша заява не була розглянута, Таких помилок визначено десять.

1. Анкета відіслана несвоєчасно. Дехто намагається послати її на кілька днів раніше і цим прирікає себе на невдачу.

2. Анкета, відіслана телеграфом, терміновою поштою, рекомендованим листом, факсом, не розглядається. Має бути звичайний лист або звичайна авіяпошта.

3. В конверті була, крім анкети, ще якась інформація.

4. Не всі відповіді анкети написані друкованими літерами англійською мовою. Не друкованим може бути тільки особистий підпис.

5. Над зворотньою адресою на конверті має бути зазначена країна вашого народження.

6. У конверті було більше однієї анкети.

7. Ваша фотографія прикріплена до анкети скрепками, а не клейкою стрічкою.

8. Зворотня адреса в анкеті і на конверті не співпадають.

9. Немає особистого підпису.

10. Якщо в анкеті немає якихось відомостей про членів сім'ї, це може зашкодити дальшому розглядові вашої справи. Мають бути імена, прізвища, дати народження дітей, дружини чи чоловіка.

50-ліття Шкіл...

(Закінчення зі стор. 10)

...в Нью-Йорку

мопоміч" – Богдан Михайлів, який вручив чека на потреби школи.

Молитвою закінчив бенкет о. Петро Левко.

Успіх святкувань 50-річного ювілею треба завдячувати дворічній праці комітету у складі: Ольга Кекіш, Наталія Дума, Люба Лабунька, Оксана Хомут-Андерсен, Наталія Даниш, Іван Дурбак, Маруся Дурбак, Юрій Гаєцький, Ірена Галатин, Мира Ганкевич, Сергій Гошовський, Славко Ковальський, Віра Косович, Христя Кузьмович-Савицька, Емілія Літепло, Гандзя Савицька-Мицак, Оля Стасюк, Таня Тершаковець.

Після бенкету почався баль. Грала оркестра „Темпо". Навіть я мала нагоду пригадати собі свою молодість і затанцювала вальса із колишнім учнем, а тепер уже батьком трьох колишніх учениць!

На кінець хочеться підкреслити, що Школа Українознавства – це незвичайне середовище, яке об'єднує учителів і учнів із різних районів, груп, прошарків нашої спільноти, по-різному вихованих та з різними світоглядами. Треба вміти зрозуміти і співдіяти з різними одиницями, але об'єднаними одною ідеєю: ми – українці!

Уляна Старосольська

...в Чикаґо

Людмила Протасова, Богдан Ватраль – президент „Самопомочі" в Чикаго, Петруся Ватраль, директор школи св. Володимира Маруся Слобідська, мгр. Катерина Яресько-Марцинюк та мгр. Надія Хойнацька – директор „Рідної Школи". Далі були представлені учителі, абсольвентки і представники різних організацій.

Від учнів присутніх привітали восьмикласники Юрко Вигінний, Микола Слобідський і Мирослав Щуревич. З ювілейним словом виступила проф. Олександра Кочман.

Від Батьківського комітету говорила д-р Пет Вигінна. Почесний гість, градуант цієї школи 1971 року, а тепер президент Федеральної Кооперативної Каси „Самопоміч" в Чикаґо Богдан Ватраль виступив з палким словом подяки й надії на майбутнє школи і передав 1,000 дол. на потреби школи від „Самопомочі". Зі ворушливими спогадами про шкільні роки виступила мгр. Катерина Яресько-Марцинюк – абсольвентка школи 1975 року і директор школи 1989-91 роках. Орина Грушецька-Шифман прочитала свій вірш „На прощання", а Світлана Кочман-Онгерн – вірш „До учнів школи св. Володимира" учительки літератури у 80-их роках, св. пам'яті поетеси Надії Скорин.

На бенкеті були присутніми четверо гостей з України, які приїхали вивчати систему освіти в американських середніх школах.

Катерина Криворучкова, учителька української літератури і провідний науковий співробітник Національного Музею Літератури України в Києві виступила зі словом-привітом та споминою про Василя Стуса. Цю розповідь хочу закінчити словами настоятеля парафії св. князя Володимира отця-архимандрита Панкратія: „Радію разом з вами з нагоди 50-ліття нашої школи, яка зуміла вручити не одній дитині золоті ключі до пізнання багатющого духовного скарбу нашого славного українського народу – його культури й історії. Молитвою бажаю усім вам апостолам української мови на американській землі, помочі Божої, бо **справа ваша – благородна і корисна"**.

Останньою точкою вечора був усією залею відспіваний український національний гимн.

Лідія Охмат

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Великий ювілей великого майстра

Вшанування 50-ліття мистецької діяльности Лео Мола в Канаді

Скульптор Л. Мол.

Великих постатей, а ще доброчинних і мистецьких, мало між людством у світі. Маестро Молодожанин під кожним оглядом і з кожного боку великий – не ростом, не мовою, а творами-скульптурами, які він задумував і творив не 50 років, а мабуть, від першого року свого життя. Його батько був гончарем у Полонному в Україні, де Леонід народився 15 січня 1915 року. Тож вже дитиною ліпив з глини іграшки – це було вже в Красноярську, в Сибіру, куди 1918 року виселили його сім'ю. У 1929 році сім'я переїхала до Нальчика на Кавказі, де юнак сам себе „відкрив" і записався до Академії мистецтв на другому кінці „тогочасного світу" – у Ленінграді.

Війна. Молодожанин опинився у Відні, звідки потрапляє до Берліну, де він працював у майстернях німецьких скульпторів й продовжував студії в Берлінській академії мистецтв. Тут, у 1943 році, австрійка Маргарета Шолтес стала його дружиною.

Кінець війни. Але щойно початок нових клопотів. Мистець у Гаазі в Голляндії далі студіює й заробляє своїми творами на хліб насущний.

А в 1948 році – Канада. Нелегкий початок, але кінець діло хвалить. Сьогодні Лео Мол – це його мистецьке ім'я – записаний в історію Канади. Він нагороджений орденами, отримує похвали. У Вінніпегу, де його дружина й він провели своє життя, відкрито в 1992 році „Сад скульптур Лео Мола". У цьому популярному для жителів Вінніпегу й туристів „Саду", серед природи й у великому павільйоні, постійно виставлено понад 200 скульптур, з того 43 великих. Вінніпезький і Манітобський університети відзначили маестра Мола почесними докторатами. Третій отримав від Альбертського університету.

Його дружина Маргарета Шолтес утвердила своє ім'я в мовознавстві. Вона знає багато мов, а це придалося мистцеві, бо вона заступала його „інтереси" на початках їхнього перебування в Канаді – була перекладачкою з англійської. Вона здобула докторат з французької модерної літератури в університеті Манітоби й займається педагогічною роботою.

Золотий ювілей творчости мистця в Канаді відзначила торонтська громада, заходами Канадсько-Української Мистецької Фундації, бенкетом і виставкою 18 і 19 вересня 1999 року. У цих двох імпрезах взяли участь українські й канадські мистці, владики й гості, яких притягнула магічність присутнього Лео Мола й його дружини.

На бенкеті про життя і творчість мистця говорила, доповняючи прозірками, д-р Дарія Даревич, влучно назвавши свою доповідь „Народжений для скульптури". Особливо вдячно нагородила публіка Лесю Михальську за незвичайну гру на арфі, музика котрої звучала з ангельським надхненням. Вітання ювілярові зложили Марія Шкамбара – голова КУК, і мґр. Аріядна Стебельська – голова Асоціяції діячів української культури в Канаді.

На відкритті виставки в ґалерії КУМФ про скульптуру маестра говорила Джовн Миррій – директорка ґалереї МакЛаклин в Ошаві, а Річард МакНіл – голова Канадської Асоціяції скульпторів, відзначив Лео Мола Меморіяльною медалею. Привіти зложили Андрій Бабич – голова Української спілки образотворчих мистців та д-р Ірина Мороз від Ради культури СКУ.

Скульптури Л. Мола високо оцінюють критики. Він продовжує традицію клясичного мистецтва в реалістично-ідеалізованому стилі, підкреслила д-р Д. Даревич. Мол різьбить у камені, але найбільше в глині чи плястиліні, відтак відливає у бронзі. Створив він портрети багатьох визначних світових і українських постатей, згадати б тільки дві: Вінстона Черчіла з його характеристичною губою, та блаженно терпляче й благородне обличчя Патріярха Йосифа Сліпого. Його твори є в багатьох містах Канади, у Ватикані, США, Італії, Німеччині, Голляндії, Англії, Росії. Слід відзначити його скульптури Тараса Шевченка, що стоять у Вашінґтоні, Буенос-Айресі й одна ще має стояти у Петербурзі. Мабуть, Леонід Мол найбільше створив жіночих фігур, переважно актів (nudes), й у них яскраво проявляється цей „реалістично-ідеалізований" стиль. На виставці були теж ескізи актів чоловічих моделів. Маестро пояснив, що декілька чоловічих скульптур має у своїм ательє, але їх не виставляє, бо вони не рівняються красі жіночої постаті. Він теж не виставляє портретів своєї дружини.

Тарас Шевченко, скульптура Л. Мола.

Мистець Лео Мол привітний, впевнений, знаючи свою вартість із своїх творів, подякував коротко, але щиро усім, хто причинився до такого успішного й теплого відзначення його ювілею.

До успіху причинився Комітет під головуванням Таїси Ружицької, членами котрого були: Тетяна Вандергайден, Ірина Вжесневська, Богдан Головацький, Марічка Дункан-Глібович, Дарія Даревич, Галина Левицька, Олег Лесюк, Таня Мельник, Христина Сеньків. Таїса Ружицька (кол. пластунка) зробила все, щоб ці імпрези проходили зразково, як пластовий табір – а може й краще. Тому вона й збирала так багато признань за свою працю.

Р. Колісник

Відкриття виставки „Лео Мол" в Ґалерії КУМФ в Торонто 19 вересня 1999 р. (зліва): А. Бабич, голова Української спілки образотворчих мистців Канади, Роберт МакНіл – президент Спілки скульпторів Канади, вручає Лео Молу медалю „Lifetime Achievement", Р. Вжесневський – голова дирекції КУМФ, маестро Лео Мол.

Вісті з Українського Музею

THE UKRAINIAN MUSEUM, 203 SECOND AVENUE, NEW YORK, NY 10003-5706 Tel. 212 228-0110

Від дня свого відкриття в 1976 році Український Музей втішався дуже добрими взаєминами з часописом "Свобода". Газета друкувала музейні статті, оголошення, рецензії виставок. В часописі постійно виходила "Музейна сторінка", там публікували списки жертводавців на Будівельний Фонд. У такий спосіб "Свобода" великою мірою сприяла поширенню відомостей про Український Музей серед нашої громади. Започатковуючи нині "Вісті з Українського Музею", продовжуємо цю традицію. "Вісті" з'являтимуться щомісяця в короткому, інформативному форматі і представлятимуть діяльність та найновіші події Музею. За довголітню підтримку з боку "Свободи" Український Музей висловлює її редакції щиру подяку.

Ольга Гнатейко, голова управи

26 вересня закінчилася виставка "Багатство колекціонерів", на якій експонувалися недавно подаровані Українському Музеєві винятково вартісні твори з колекції, яку подарували д-р Володимир і Стефанія Пушкарі. Їхня збірка започаткувала в Українському Музеї колекцію образотворчого мистецтва. На тій самій виставці можна було оглянути також картини українських малярів із колекції Оксани та Богдана Раків.

◆

Останнім часом Український Музей збагатив свої колекції дарами зі спадку письменниці Марії Галун-Блох. Донька покійної, Гіларі Гопкінс передала Музеєві 51 старовинну мапу з 17-го – 19-го століть і 25 літографій з краєвидами Києва та Одеси (з 19-го століття). Колекція образотворчого мистецтва Українського Музею збагатилася також дарунком від Люби Пежанської – з 81-го твору (картин і рисунків) визначних мистців: Миколи Бутовича, Любослава Гуцалюка, Бориса Крюкова, Людмили Морозової та примітивіста Никифора Дровняка.

Я. Гніздовський. Осінь. 1965 р. Дар Л. Пежанської

◆

26 вересня в приміщенні готелю Рамада в Іст Гановері відбулася цікава імпреза для спорудження Українського Музею в Нью-Йорку. У привітній залі любителі моди, переважно жінки, мали змогу побачити моделі костюмів на осінь і зиму, а також балеві сукні. Смачний полуденок, жвава музика і льотерія доповнили приємну зустріч.

◆

Відкрита 3 жовтня виставка "Хранитель минувшини – Григорій Логвин" триватиме до 21 листопада 1999 р. Експонуються 122 великоформатні чорно-білі фотографії дерев'яних церков, зразків українського барокко та архітектурних пам'яток міста Києва, околиць Дніпра, Волині, Галичини, Поділля, Буковини й Карпат з поясненнями про українську архітектуру. Ця виставка винятково корисна для шкільної молоді. Григорій Логвин є автором численних видань про історичні та культурні пам'ятки України.

◆

У серії доповідей в Українському Музеї на тему "Сучасні археологічні знахідки, скарби української старовини", які відбулися від 29 жовтня до 7 листопада 1999 р. англійською й українською мовами, виступали д-р Адріян Мандзій, д-р Оленка Певна і д-р Лада Онишкевич. Усі вони – молоді мистецтвознавці та археологи, народжені в Америці,– успішно працюють у своїх професіях, є шановані в інтернаціональних колах археологів і мистецтвознавців. Для проведення цих доповідей Український Музей одержав від "The New York Council for the Humanities" дотацію в сумі 1,500 дол.

◆

У жовтні директор програми "Партнерство громад" у Вашінґтоні мґр Віра Андрушків і група жінок з України відвідали Український Музей у Нью-Йорку. У книзі відвідувачів Музею вони залишили такий запис: "Підступають сльози і захоплює дух від перебування у Вашому Музеї. Немає слів, щоб висловити подяку за Ваш подвиг, сказати Вам щире "дякую" за те, що зберігаєте далеко-далеко від України її красу, її духовність, її мову. Хай Вам щастить у Вашій Великій Справі, життя якій Ви присвятили! – Валентина Садова, Херсон, Україна"

◆

5 грудня 1999 р. відбудеться відкриття виставки "Василь Кричевський – олійні картини і рисунки". Цю колекцію подарував Українському Музеєві Вадим Павловський.

◆

12 грудня 1999 р. Український Музей влаштовує в своєму приміщенні Різдвяний базар і розігрування льотерії.

◆

15 січня 2000 р. відбудеться Новорічний Баль – Маланка в приміщенні The Water Club у Нью-Йорку.

НОВІ ВИДАННЯ

„Смерти нема для творців“

Смерти нема для творців,
Стиснемо дужче багнет.
Той, хто горів і згорів,
Вічно веде нас вперед.

Володимир Сосюра

Про життя і діяльність Симона Петлюри після занепаду совєтської держави написано кілька цікавих наукових праць. Високу оцінку дістали книги Симона Петлюри „Народе Український“ – вибрані статті, листи, документи (видавництво „Лівий берег“, Харків, 1992), а також – „Він з когорти вождів“ (кращі конкурсні праці про дореволюційну діяльність Симона Петлюри (видавництво художньої літератури „Дніпро“, Київ, 1994).

Книга „Симон Петлюра та українська національна революція“ (упорядкування і передмова Василя Михальчука. Видавництво „Рада“, Київ, 1995) – це збірник праць другого конкурсу петлюрознавців України. У ній висвітлюється діяльність С. Петлюри від часу Першої світової війни до його еміграції на Захід, на тлі тогочасних подій в Україні та Европі.

Книга складається з таких праць: Голобуцький Олексій – „Шлях до звитяги: формування політичного світогляду С. Петлюри на тлі політичних подій в російській Україні поч. XX століття“; Тинченко Ярослав – „Діяльність Симона Петлюри за часів першої українсько-совєтської війни: грудень 1917 – лютий 1918 років“; Срібняк Ігор – „Симон Петлюра на чолі держави та війська: до питання про польсько-українські взаємини 1919-1920 років“; Єкельчик Сергій – „Трагічна сторінка української революції: Симон Петлюра та жидівські погроми в Україні (1917-1920)“; Харченко Вадим – „Міт про Симона Петлюру на тлі українсько-жидівських стосунків доби революції“; Губар Артур – „Симон Петлюра й український національно-церковний рух в 1917-1926 роках“; Чекмишев Олександер – „Структурні особливості публіцистичних текстів Симона Петлюри з точки зору національної мітології“.

Шість перших праць вичерпно реконструюють становлення політичного світогляду С. Петлюри і його вийняткову ролю в розвитку і поглибленні української національної революції – ролю надпартійного, всенародного провідника, який став символом збройної боротьби України за власну державність, який керував державою за вкрай несприятливих для України обставин, зокрема в кінці 1919 року. „Головний Отаман, – пише І. Срібняк, – міцно тримав прапор української державности – надихаючи слабодухих і зневірених, даючи сили і впевненість всім національно-державницьким елементам українського суспільства“ (стор. 137)

Книга – це мовби подвійне знайомство з С. Петлюрою – політиком і аналітиком, мислителем, який дуже точно і вчасно осягав найскладніші процеси і явища тогочасної політичної і соціяльної дійсности.

Досліджуючи діяльність Симона Петлюри за часів першої українсько-совєтської війни у грудні 1917-лютому 1918 років, Я. Тинченко звертає увагу на конфлікт Петлюри і Винниченка, що трапився в грудні 1917 року, і висвітлює його на підставі архівних документів. Автор цитує „Журнал засідання Генерального Секретаріяту“ з 15 грудня 1917 року, коли стався розрив у стосунках між Володимиром Винниченком і С. Петлюрою. Петлюра, як Генеральний Секретар військових справ, остеріг тоді, що агітація більшовиків у масах і в українському війську стає загрозливою. Думка С. Петлюри викликала дуже негативну реакцію з боку Соціял-демократичної фракції Центральної Ради. С. Петлюра змушений був вийти зі складу Генерального Секретаріяту і став людиною, „яку, кажучи сучасними термінами, викинули з великої політики. І все це було зроблено старанням Володимира Винниченка“. (стор. 69).

„Цікаво зазначити, – пише далі Я. Тинченко, – що жодний дослідник, чи автор спогадів, жодний газетний репортер того часу не висвітлив та не проаналізував цю подію. Адже заміна С. Петлюри, людини широко знаної і надзвичайно авторитетної у військових колах, людини, політика якої найбільш відверто йшла до розриву з усім ворожим Україні і спричинила конфлікт між Центральною Радою та Совнаркомом, була не абиякою подією того часу“ (стор. 69-70).

Із заснуванням Центральної Ради не отримала сподіваної державної підтримки боротьба за незалежну національну Церкву. „Під впливом соціялістів і противників релігії Центральна Рада невтральнo, а подекуди й вороже поставилася до національного церковного руху“ (стор. 260). 2 листопада 1917 року в Києві розпочав роботу III Всеукраїнський військовий з'їзд. Петлюра активної участи в з'їзді не брав, лише знайомився з багатьма делегатами – військовими священиками. У тривалих дискусіях народжувалася майбутня резолюція з'їзду про автокефалію Української Православної Церкви. В той час В. Винниченко, сподіваючись на порозуміння з російським більшовицьким урядом Леніна, в своїй промові на цьому з'їзді прагнення до самостійности назвав „провокацією“. Однак 9 листопада 1917 року III Всеукраїнський військовий з'їзд у своїх заключних постановах таки пішов по лінії незалежности України та прийняв постанову про автокефалію Української Православної Церкви. Він обрав також комісію для скликання Всеукраїнського церковного собору, яка незабаром перетворилася у Всеукраїнську Православну Церковну Раду. Делегати Ради, зустрівшись з В. Винниченком, просили його надати Церковній Раді урядового статусу. „Але Винниченко, – пише Артур Губар, – і руками, і ногами відпекувався: він, мовляв, соціяліст і ніякої Церкви не визнає. Йому вказувалось на те, що між народом Церква має велике значення і що поки Москва буде володіти Церквою на Україні й душами українського народу, доти і відродження Української Держави буде на слизькому шляху, з цим треба рахуватись. Але Винниченко не рахувався“ (стор. 262). Прикро це цитувати, але „в цьому В. Винниченка повністю підтримав М. Грушевський“, який також „керувався загальноприйнятою на той час партійно-соціялістичною моделлю“ (стор. 263).

Таким чином конфлікт між Петлюрою і Винниченком протягом української національної революції драматично загальмував позитивний розвиток нашого державного, військового та релігійного суття, що „згодом призвело до згубних наслідків“ (стор. 70). Загально відомо, що Винниченко в 1917 році відкинув потребу в нормальних військових силах, підтримуючи лише міліцейські формації.

За часів Гетьманату в законі „Про Тимчасовий державний устрій“ ухвалено тезу про те, що „передовою в Українській Державі вірою є християнська православна“. Але про саму форму устрою Церкви в цьому документі не говорилося. Церквою в Україні володіла Москва, гальмуючи відродження Української Держави. Незабаром Гетьманський Уряд зазнав поразки і на зміну йому прийшов Уряд Директорії.

Цікаво пише про ці події історик Православної Церкви І. Власовський. „В. Винниченко... противник Церкви і церковних церемоній, не доїжджаючи Софійської площі, зліз з автомобіля і участи в церковній зустрічі (тобто в Молебні з приводу з'їзду Директорії УНР в Києві – В. Ж.) не брав“ (стор. 264). Тим часом С. Петлюра „в часі співу „Вічная пам'ять“ полеглим вийшов з авта, клякнув прямо на снігу – і сльози потекли по його лиці, потім підійшов до хреста і перший його поцілував“ (стор. 264).

Отже, це не було „непорозуміння“ між Винниченком і Петлюрою, як це досі оцінювалось в історії визвольних змагань. Це була принципова відмінність між двома керівними діячами української національної революції. Цей непотрібний конфлікт руйнував здобутки національної революції, нетривкі ще основи української державности.

Симон Петлюра, який у грудні 1917 року стояв на чолі майже 170-тисячної армії, міг легко захистити Україну перед більшовицькими навалами з Півночі.

Проте через злочинну політику В. Винниченка, мусів воювати на вулицях Києва як рядовий солдат.

Базований на архівних документах збірник дає можливість увиразнити ще одну сторінку української революції: Симон Петлюра та жидівські погроми в Україні (1917-1920). Міт про Петлюру як антисеміта десятиліттями існує у західній громадській думці. Спричинили його жидівські історики з числа „непримиренних“ і згодом продовжили совєтські псевдоісторики та пропагандивні партійні чинники.

Рецензована праця відновлює історичну справедливість щодо Симона Петлюри та його оточення. „Досліджені нами архівні та вже опубліковані джерела, – пише Сергій Єкельчик, – приводять до наступних висновків: С. Петлюра послідовно засуджував жидівські погроми і намагався не допускати їх на території УНР. Немає ніяких факатичних підстав уважати його чи інших урядовців УНР явними чи прихильними антисемітами. Відозви та накази С. Петлюри та членів Уряду УНР закликали не допускати до жидівських погромів, особисто Головний Отаман та члени Уряду вимагали розслідження конкретних випадків погромів та покарання винних. Для розслідження погромів та допомоги потерпілому жидівському населенню були створені спеціяльні комісії, виділені значні кошти. Тяжкі воєнні обставини, анархія та розрухи не завжди дозволяли виконувати всі накази та вказівки уряду. Очевидно, і сам уряд іноді діяв не так рішуче, як треба було. Історична правда полягає в тому, що С. Петлюра та Уряд УНР не змогли відвернути трагедію українського жидівства, хоча намагалися зробити це в міру своїх сил та можливостей“ (стор. 203-204).

З роками навіть гарячий і нетерпимий В. Винниченко, який був стільки разів несправедливий до С. Петлюри, згодом трохи охолонув і в своєму „Заповіті борцям за визволення“ пише: „Я мав сказати, що Петлюра ніколи не був ідейним чи іншим антисемітом, що він ставився негативно і з огидою до погромів“ (стор. 250).

Іншим чинником, що вплинув на мітологічність постаті С. Петлюри, було його вбивство С. Шварцбартом у Парижі і критично упереджена судова розправа над вбивцею. „Замість вбивці Шварцбарта на лаву підсудних сів убитий ним Симон Петлюра: судили не Шварцбарта за вбивство, а Симона Петлюру за жидівські погроми...“ (стор. 250-251). Присяжні виправдали вбивцю, а Петлюрі винесли смертний вирок і, „що є найважливішим для нас – остаточно містифікували постать Головного Отамана. Виправдання Шварцбарта насправді виявилося законодавчим оформленням антиісторичної концепції про Петлюру – ворога жидів“ (стор. 251). Фантазія про петлюрівсько-жидівський конфлікт усталилася настільки, що всі пізніші спроби її подолати не приносили жодних наслідків. Марною справою стали всі намагання виправити методами офіційної історії сучасну мітологію“ (стор. 252).

„Може колись, – пише Вадим Харченко, – справдяться слова полк. Олександра Доценка (ад'ютанта Симона Петлюри – В. Ж.), сказані 26 жовтня 1927 року перед Паризьким судом: „Констатую, – кінчає свідок, – що вбито невинного чоловіка. І я певний,

(Закінчення на стор. 29)

Як придбати альбоми хору „Думка“ і опери „Алкид“

Люди наполегливо розпитують, де можна знайти оці чудові альбоми? Відповідь нібито проста: у крамницях з платівками (тут клясичними). Та виглядає, що ані „Сурма“, ані „Арка“ в Нью-Йорку не мають наміру торгувати цими платівками. Шкода. Однак це можливе і потрібне в інших наших крамницях США чи Канади.

Відносно заголовків обох альбомів, то я подавав їх у моїх статтях. Обидва альбоми видані у Франції, але американські крамниці (першорядні) продають їх і приймають замовлення. Ціни дисків (їх два в альбомі) не зовсім дешеві – майже 20 долярів за один диск. Отже, понад 40 долярів за альбом. Але це диски пам'яткові, унікальні, одноразові! Надаються особливо на подарунки при різних святкових оказіях, теж для чужинців.

Тому ще раз подаємо друковані заголовки з українських Сі-Ді-альбомів. Їх можна просто витяти з газети і покористуватись ними у крамниці.

MUSIQUES SACRÉES
ET PROFANES D'UKRAINE

LA CAPELLA DUMKA
Chœur National d'Ukraine
direction
Evhenyj Savtchouk

K617

2CD
LIVRET
100 PAGES

Dimitri Bortniansky (1751-1825)
ALCIDE
Opéra en trois actes de Métastase (1698-1782)

Дмитро Бортнянський
АЛКІД
Опера Метастазіо на три дії

WORLD
PREMIERE

ERoL
ER 98001
2 CD - DDD STEREO
Durée 1h38'
Livrets en Italien, Français, Anglais & Ukrainien
Enregistré du 9 au 11 mars

А щодо набуття цих альбомів з Франції через Україну, то покищо це справа куди більше скомплікована. Все ж таки особисто пробувати можна.

Теодор Терен-Юськів

Футбол: поразка збірної України в першій грі Евро-2000

Футболісти національної збірної України у першому "стиковому" матчі Евро-2000 програли у Любляні команді Словенії – 1:2 (1:0). М'ячі забили: Златко Захович і Міленко Ачимович – у господарів, Андрій Шевченко – у гостей. Зустріч на стадіоні "За Бежиградом", на якій було 10 тисяч уболівальників, обслуговувала суддівська бригада з Швайцарії. Арбітр – Урс Майєр, асистенти – Лоран Росіс і Фелікс Цюгер.

Словенія: Младен Дабанович, Амір Карич, Младен Рудонья, Дарко Міланич (Мілан Остерц, 74), Желійко Мілінович, Александер Кнавс, Джоні Новак, Алеш Чех, Сашо Удович (Міленко Ачимович, 46), Златко Захович, Міран Павлін.

Україна: Олександер Шовковський, Дмитро Парфьонов, Андрій Гусін, Олександер Головко, Владислав Ващук, Юрій Дмитрулін, Сергій Кандауров (Василь Кардаш, 57), Сергій Попов, Віталій Косовський, Андрій Шевченко, Сергій Ребров.

Видалення: Парфьонов (61-а хвилина), Гусін (89-а).

Мудра приказка свідчить: на одні граблі двічі не наступають. Добре було б, щоб це практично безвідмовне правило не обійшло стороною і футбольну Україну. У поєдинках плей-офф до чемпіонату світу-98 нашу національну дружину обіграли хорвати – 0:2 і 1:1, тепер позбавити її такого бажаного европейського фіналу мають намір представники іншої колишньої юґославської республіки – Словенії. Перша зустріч виявилася знову не на нашу користь. Всі надії на гру 17 листопада на київському стадіоні "Олімпійський", де відбудеться вирішальна зустріч.

Двомільйонна Словенія, що зручно розташована між Австрією й Італією, в 1991 році першою (і безкровно) вийшла зі складу Юґославії. Тут сприятлива економічна ситуація, високий життєвий рівень, дивовижні пейзажі, гірське альпійське повітря. На стадіоні господарі поля дуже здивували, своїх – приємно, нас – не дуже. Звичайно, в їхньому складі чимало кваліфікованих леґіонерів з Австрії, Еспанії, Бельгії, Франції, інших країн, є і своя суперзірка – Златко Захович з грецького "Олімпіякоса". Однак у лідерах европейського футболу команда ця ніколи не була: всім добре відома її межа і тактична схема – грати на контратаках. Не випадково, що напередодні поєдинку чимало місцевих газет називали безперечним фаворитом більш мобільну і тактично гнучку українську збірну, яка пройшла до того ж без єдиної поразки через групу "смерти" з Францією і Росією. "Українці приїхали за перемогою, вони мають чудових футболістів. Постараємося не здатися без бою", – писала "Екіпа". Газета "Дело" була налаштована більш патріотично. У ранковому випуску вийшло красномовне фото Сашо Удовича, який забив вирішальні м'ячі в наші ворота в 1995 році у відбірковому турнірі попередньої европейської першости... Але ось, напевно, ключова фраза з "Екіпа": "В українців ще обов'язково буде можливість виступити у фіналі чемпіонатів світу і Европи, а у більшости наших лідерів вже настають "біологічні години".

Нападаючий української збірної Андрій Шевченко (зліва) забив єдиний м'яч у ворота збірної Словенії на Евро-2000.

Фото **Івана Тимченка** (УНІАН)

І "підстаркувата" словенська команда з перших секунд пішла в бій, розуміючи, що другого шансу увійти в европейську футбольну еліту можна чекати десятиріччями. Конструктором всіх атак був Златко Захович, дуже дотепний і технічний. З глибини поля реґулярно підключалися до атак Младен Рудонья, небезпечні Джоні Новак і Алеш Чех... У нас в стартовому складі відразу два новобранці – Дмитро Парфьонов з московського "Спартака" і Сергій Кандауров з портуґальської "Бенфіки". Звичайно, про якість їхньої гри судити фахівцям, але, безсумнівно, відсутність через травми перевірених бійців Олега Лужного і Юрія Максимова не могла не позначитися на звичному малюнку гри. Щоправда, спочатку до явних загроз воротам Шовковського справа майже не доходила. У середині тайму наші заспокоїлися, провели декілька гарних комбінацій, і на 33-й хвилині з блиском забив ґоль Шевченко. На жаль, цей чудо-гол не став переможним для підопічних Йожефа Сабо. Перевести гру в потрібне для себе русло, підтримувати хороші швидкості (чого так боялися до матчу суперники) наша команда не змогла. Ще до перерви господарі знову перехопили ініціятиву, небезпечно атакували Кнавс, Міланич, Захович... На нову 45-хвилинку словенці вийшли без Удовича, якого замінив Міленко Ачимович з юґославського клюбу "Црвена Звєзда". Саме він і забив ґоль за 6 хвилин до фінального свистка. А почав з чудового паса на Заховича: перший удар Шовковський відбив, другий прийняла на себе штанга. Але через кілька хвилин Захович домігся свого після помилки Віталія Косовського і виходу на побачення з Шовковським 1:1.

На 61-й хвилині події склалися для нас не найкращим чином. Дістав друге попередження і був усунутий з поля Парфьонов. У ці хвилини дуже самовіддано діяв Косовский, раз за разом виграючи єдиноборства і здійснюючи стрімкі рейди лівим флангом. Словенці, маючи чисельну перевагу, однак не ризикували атакувати великою кількістю гравців, побоюючись контрвипадів Шевченка і Реброва. Матч наближався до нічийного завершення, і тут господарям допоміг курйозний епізод. Наш голкіпер у звичній ситуації, залишивши ворота, від лівого краю вибив м'яча в центр поля прямо на ногу... Ачимовичу. У того "прорізався" удар з 50-ти метрів. Шовковський добігти до воріт не встиг...

Передостання хвилина була затьмарена ще одним усуненням з поля у складі збірної України. Загалом же, "невтральний" швайцарський арбітр Майєр показав нашій команді 4 жовті і 2 червоні картки. Не хотілося б думати про упередженість, адже наша збірна ніколи до цього не вважалася футбольним грубіяном, варто лише переглянути статистику. А тут таке "перевтілення"! Словом, на полі "Олімпійського" багато що залежатиме не лише від наших футболістів, але і від суддів. Арбітраж норвежця Педерсена, який не "пустив" Україну в фінал чемпіонату світу у 1997-у, ми пам'ятаємо чудово...

Йожеф Сабо, старший тренер збірної України: "Так, як ми це вміємо, цього разу зіграти не вдалося. Сподіваємося через чотири дні зробити це у Києві".

Юрій Щербак

Ліґа чемпіонів УЕФА: хто з ким гратиме?

Визначились суперники наступних футбольних поєдинків Ліґи чемпіонів Европи (УЕФА), що відбудуться 24 листопада, 8 грудня 1999 року і 1, 8, 15 і 22 березня 2000 року.

Подаємо розклад ігор команди „Динамо", Київ :

1 тур.
24 листопада, середа:
Динамо – Реал
Русенборг – Байєрн

2 тур.
7 грудня, вівторок:
Байєрн – Динамо
Реал – Русенборг

3 тур.
29 лютого, вівторок:
Реал – Байєрн
Динамо – Русенборг

4 тур.
8 березня, середа:
Байєрн – Реал
Русенборг – Динамо

5 тур.
14 березня, вівторок:
Реал – Динамо
Байєрн – Русенборг

6 тур.
22 березня, середа:
Динамо – Байєрн
Русенборг – Реал

С. Бубка є претендентом на "Приз століття"

Олімпійський чемпіон, шестиразовий чемпіон світу Сергій Бубка з Донецького увійшов у список претендентів на "Приз століття", який оприлюднила Міжнародна федерація легкої атлетики (ІААФ).

Цієї нагороди будуть удостоєні найкращі легкоатлет і легкоатлетка XX століття. У списку імена 22-х спортсменів. 35-річний Сергій Бубка єдиний серед них "діючий" спортсмен. Імена лавреатів будуть названі на традиційному гала-прийомі ІААФ у Монте-Карло 20-21 листопада.

Україна – в гокейній еліті

Минулої весни національна команда України дебютувала серед ґокейної еліти, проте закріпитися в чільному дивізіоні світового чемпіонату не змогла. Другу спробу вона здійснить наступного року в Санкт-Петербурзі, де змагатимуться колективи групи "А".

Це з'ясувалося в англійському Шеффілді, де пройшов кваліфікаційний турнір за участю чотирьох команд, які претендували на дві путівки у „вищий світ".

Українці почали з нічиєї в матчі з господарями – 2:2, причому британці врятували очко за п'ять хвилин до фінальної сирени. Латвійці перемогли казахів з рахунком 6:3 і очолили турнірну таблицю.

Наступного ігрового дня збірна Великобританії спромоглася на сенсаційну нічию з національною командою Латвії – 0:0, а наша льодова дружина в напруженому поєдинкові взяла гору над збірною Казахстану – 3:2. Першими в неділю на майданчик вийшли господарі й казахи. За дві секунди до кінця матчу останні зрівняли рахунок - 1:1.

Відтак обидві команди – латвійську й українську - влаштовувала нічия. Більше того, наші могли й програти, але – з мінімальною різницею в рахунку.

Зрештою воно так і сталося – 0:0, і давні "друзі-суперники" дуетом "в'їхали" в ґокейну еліту сучасности.

А британці розігрують п'яту передбачену реґламентом путівку на Мундіаль-2000 в додатковому матчі з третьою командою другого кваліфікаційного турніру – норвезькою.

Великого успіху національна команда України досягла під проводом заслужених тренерів України Анатолія Богданова й Олександра Сеуканда. Українця Олега Полковникова визнано найкращим оборонцем кваліфікаційного турніру світової першости в Шеффілді.

XX століття: ПОДІЇ І ДАТИ

1957-ий рік:

У США встановлено рекорд народжуваности – 4,3 млн. немовлят за рік: нова дитина з'являлася кожні 7 секунд.

Британська колонія Малайя стала незалежною .

Засновано Спілку журналістів України.

В Україні почалося нове переслідування церкви.

Померли Ян Сібеліус і Крістіан Діор.

9 квітня – перший італійський Фіят надійшов на американський ринок.

4 жовтня – в СССР запущено перший штучний супутник Землі.

12 жовтня – в Мюнхені вбитий Лев Ребет.

1958–ий рік:

Національна адміністрація з аеронавтики і космосу США оприлюднила свою програму освоєння довколаземного простору.

Борис Пастернак під тиском комуністичного уряду відмовився від Нобелівської премії.

Велика Британія першою відкрила пасажирську авіялінію через Атлантик з використанням реактивних літаків.

В США 10 тисяч дітей постраждали від вживання талідоміду.

Микита Хрущов очолив уряд СССР.

Американський піяніст Бен Клайберн переміг на Міжнародному конкурсі імені Чайковського в Москві.

28 червня – найдовший в світі міст (8,6143 футів) відкрито у Мишиґені.

12 листопада – Верховна Рада УССР прийняла постанову про перехід українського шкільництва на російську мову.

1959–ий рік:

На Кубі встановився режим Фіделя Кастро.

В Нью-Йорку відкрито музей Ґуґенгайма.

Совєтський „Луннік 2" сфотографував зворотній бік Місяця.

3 січня – Аляска стала 49-им штатом США.

12 квітня – в США виступив Великий театр з Москви.

10 травня – Олесь Гончар обраний головою Спілки письменників України.

21 серпня – Гаваї стали 50-им штатом США.

15 жовтня – вбивство Степана Бандери.

1960-ий рік:

В США створено перший медичний лазер для оперування хворих.

Ізраїльська розвідка виявила нацистського злочинця Адольфа Айхмана в Арґентині.

В Україні почалась діяльність молодих письменників-„шістдесятників".

7 січня – у Єгипті закладено перший камінь Асуанської греблі.

2 лютого – введено в дію перший в Україні ядерний реактор.

2 квітня – НАСА запустило перший космічний апарат для стеження за погодою.

30 червня – Бельгія надала незалежність Конго.

Як в давні часи прикрашали тканини?

На руїнах прадавніх міст Месопотамії знайдено випалені в глині значки, які уживали до відбивання орнаментів на тканинах. Їм вже 5 тисяч років. На активній поверхні кожного із значків була вирізьблена одна складова частина орнаменту. Повторяючи мотив значка рядочком, або відбиваючи його групами чи комбінуючи із мотивами інших значків, отримували орнамент. Це був перший в історії людства так званий значковий спосіб відбивання орнаменту на тканинах.

В Індії знайдено дерев'яні плитки, створені за 3 тисячі літ до Різдва Христового, і на них є вирізьблені вже повні орнаменти, готові до відбивання. Однак їхні ручки, чи притискачі, подібні до тих, що їх мали месопотамські значки, тому виникло загальне переконання, що вибійка прийшла до Індії з Месопотамії. Тут, в Індії, за довгі віки розвитку вибійка стала мистецтвом високої якости.

В Китаї, за 400 літ до Різдва Христового, прикрашували тканини вибійковою технікою, уживаючи земні пігменти. Китайці, винайшли папір у 75 році по Р. Хр., а вже на початку 2 ст. по Р. Хр. видрукували вибійковою технікою першу книжку. В III столітті по Р. Хр. вибійкова техніка дісталася з Китаю до Японії, де розвинулася, набравши характеру народного ремесла.

У II столітті до Р. Хр. арабські купці привезли індійські вибійкові тканини до Европи. Тодішня техніка та знання фарб, у порівнянні з Індією були дуже відсталими, тому розвиток вибійки в Европі тривав також століттями. Було впроваджено валки, мідні плити, мідні гравіровані валки, а вкінці – і преси, чим удосконалено і збільшено виробництво.

Вибійкова техніка в Україні появилася в XI ст. В той час однак хемія фарб у нас була відсталою, тому вибійка не могла витримати конкуренції із тканими узорами. В тому часі ткацтво в Україні було дуже добре розвинуте, існував горизонтальний ткацький верстат із пристосуванням, що розділяло нитки основи. Вибійкова техніка розвинулась високо і поширилась в народі в другій половині XVIII століття. Майстри, застосовуючи наші традиційні декоративні мотиви надавали їй характеру народної. На жіночий одяг і прикрасу хати компоновано орнаменти зі стилізованими квітами, зображеннями птахів, квітучих дерев, квадратів, трикутників, спіральних ліній, що були пов'язані з культовими обрядами українського народу.

Вибійкові тканини застосовувались для оформлення інтер'єрів будинків заможних людей. Виробляли вибійкові тканини в Києві, Ніжині, Кролевці, Переяславі, Миргороді і Полтаві. Найбільшим осередком було місто Кролевець. Вибійкові тканини з їхнім народним характером слабо поширювались в містах Західної України, де було багато чужинського населення. Але в селі вживалися вибійки.

Оригінальність, свіжість, краса нашої вибійки та її національний характер були причиною, що вона появилася і поширилася в містах Західної України у тридцятих роках. На вулицях міст можна було бачити елегантних пань у вибійкових сукнях та костюмах. Популяризувала цю неначе народню ношу Кооператива Українського Народнього Мистецтва у Львові, де вибійкові тканини можна було купити або замовити.

В Америці знайдено випалені значки, яких уживали для відбивання прикрас на стінах, на тілі і орнаментів на тканинах, уживаючи земних фарб.

Найбільший внесок у виробництво тканин та прикрашання на американському континенті мали культури доколюмбійського Перу, які відділені часом і відстанню, розвивалися незалежно. Зразки цих тканин сьогодні є в музеї у Вашінґтоні. Еспанці, коли завоювали Перу, змушували майстрів збільшувати виробництво вибійкових тканин, котрі доставлялися на европейські ринки.

Беніямін Франклін запросив в 1772 році з Англії Джона Гусона, який заснував вибійкову майстерню у Філядельфії. Марта Вашінґтон першою дістала сукню з тканини, прикрашеної вибійковою технікою в майстерні Джона Гусона. Ця сукня теж є в музеї Вашінґтону.

Ірина Банах-Твердохліб,
Рочестер

Історія кави по-турецьки

Туреччина споконвіків славиться своєю ароматною кавою. Тут часто кажуть, що "пам'ять про чашку доброї кави збережеться на 40 років". Турки мають рацію, бо переконані, що кав'ярні, де вони вечорами смакують улюблений напій, краще місце для розмови. Історія кави по-турецьки, тієї самої, яку сьогодні п'ють у всьому світі, сягає корінням в XVI століття, коли у палац османського султана Сулеймана з Ємену було привезено кавові зерна. На початку XVII сторіччя негоціанти з Венеції регулярно закуповували каву в Стамбулі, а у другій його половині, після невдалої облоги турками Відня, з "напоєм османів" завдяки кинутим їм мішкам біля стін цього міста познайомилися австрійці. Шанувальниками напою свого часу були Людовік XV, Дюма, Бах, Мольєр, Гюго, Бальзак, не кажучи вже про менш відомі персони. Приготування справжньої кави по-турецьки, за визнанням експертів, є мистецтвом. Деяких елементів цієї церемонії, на жаль, в цей час не дотримуються навіть у Туреччині. Процес приготування кави складається з п'яти етапів: підсмажування зерен, їх охолодження, помелу, заварювання і розливання у горнятка. Для підсмажування заздалегідь оброблених вручну кавових зерен в Османській імперії використовували спеціяльні жаровні. Охолоджували їх в особливих дерев'яних пристосуваннях, а для помелу застосовували виключно ручні кавомолки, що частково нагадують сучасні. Завдяки тривалому заварюванню в мідному глеку кава виходить густою або "гіркою", як її тут називають. Такий напій п'ють без цукру маленькими горнятками і зразу. Турецьку каву в традиційному вигляді варять недовго з цукром або без нього до утворення густої піни. Раніше каву розливали в мідні, срібні або латунні горнятка. Згодом їх замінили фаянсові і порцелянові.

Нервовий телеглядач

У 10 тис. доларів обійшлося 42-літньому жителю каліфорнійського містечка Дублін бажання спокійно подивитися пізно увечері улюблену телепередачу про футбол. А заважала йому своїм пугуканням того нещасливого дня сова, що уподобала дерево на його подвір'ї. Схопивши рогатку, він вибіг з будинку і третім або четвертим "пострілом" збив бідного птаха, якого потім, для більшої впевнености ще й уперіщив дошкою. Задоволений повернувся додому і продовжив дивитися телевізор. Але його поривання не знайшло розуміння у пильного сусіди, який негайно зателефонував до поліції. В результаті перед каліфорнійцем замаячила перспектива провести кілька років за ґратами, оскільки сови занесені до Червоної книги і охороняються законом. Довелося йому визнавати себе винним відразу за кількома пунктами звинувачення, щоб не збільшувати свою провину. Суддя врахував його розкаяння, а також те, що сова залишилася живою, і присудив лише великий штраф. Крім того, порушникові доведеться відпрацювати 100 годин у місцевому притулку для тварин. Сова ж приходить до тями у ветлікарні при музеї Дикої природи в сусідньому містечку Волнат-Крік.

Їсти на ніч не шкідливо

Всупереч розповсюдженому переконанню, їсти на ніч не шкідливо і вечірні трапези не призводять до збільшення ваги людини. Принаймні, так стверджує журнал здоров'я "Апотекен умшау", що видається в Мюнхені і посилається на результати експериментів з більш як сімома тисячами людей протягом 10 років. На вагу людини, вважають експерти, впливає не час доби, в який вона споживає їжу, а виключно її калорійність. Зрозуміло, вечеря дуже часто може перетворитися в "калорійну пастку", оскільки йдеться, як правило, про спокійну, затишну або, навпаки, святкову, урочисту трапезу. І в тому, і в іншому випадку завжди є ризик, що за обсягом і поживністю страви перевищуватимуть реальні потреби організму в калоріях. Крім того, велику ролю у набиранні надмірної ваги відіграє алькоголь. Наприклад, хто випиває увечері чаркудругу "зігріваючого", повинен знати, що алькоголь містить майже стільки ж калорій, скільки деякі види жирів. Загальна ж рекомендація медиків для тих, хто бажає якнайдовше носити одяг одного розміру, така: якщо увечері ви явно переїли – будьте розсудливішими вранці.

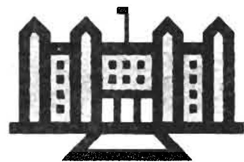
(За інформаціями ДІНАУ)

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

Федеральна Кредитова Кооператива САМОПОМІЧ в НЮ ЙОРКУ

Загостіть будь ласка до нашої

нової філії на Лонг Айленд

226 Uniondale Avenue
Uniondale, NY 11553
В приміщенні Парохіяльного Центру св. Володимира

SELF RELIANCE NEW YORK
FEDERAL CREDIT UNION

Main Office: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

Branch Offices:
23 Main Street Kerhonkson, NY 12446 Tel: 914 626-2938 Fax: 914 626-8636
226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393 Fax 516 565-2097

Незадовго відкриється! ***Філія в Асторії:***
32-01 31st Avenue, Astoria, NY 11106

Calls to UKRAINE $0.33 per/min

Any time

Great domestic rates. Great rates to other countries (Russia $0.29, Germany $0.12, ...). We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 25 c/min.

For information call Long Distance POST:
www.ldpost.com *1-800-449-0445*

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОКРІДНИМ І ЗНАЙОМИМ – ВИБЕРІТЬ "СВОБОДУ"!
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ

Передплата на рік лише 50 дол.

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА СПІЛКА В РОЧЕСТЕРІ НЙ

ЗМОЖЕ ПОЛАГОДИТИ ВСІ ВАШІ ФІНАНСОВІ СПРАВИ

ТЕЛЕФОНУЙТЕ АБО ЗАЙДІТЬ ДО НАС
ЗА ІНФОРМАЦІЯМИ ПРО НОВІ ТИПИ ПОЗИК

CALL OR STOP IN AND ASK ABOUT
OUR **LOW INTEREST RATE LOANS**

ROCHESTER UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

824 RIDGE ROAD EAST • ROCHESTER NY 14621
TEL: (716) 544-9518 FAX: (716) 338-2980
www.rufcu.org.

UKRAINIAN SELFRELIANCE FEDERAL CREDIT UNION, PHILADELPHIA, PA.

Serving and Supporting the Ukrainian Community Since 1952

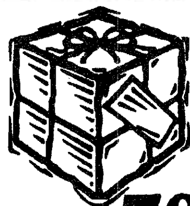
CERTIFICATE SPECIAL

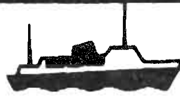
24 Month term
$5,000 minimum deposit

5.87% APR
6.00% APY

MAIN OFFICE:	24th Street Branch:	Ukrainian Center Branch:
1729 Cottman Ave.	2307 Brown St.	910 Henrietta Ave.
Philadelphia, PA 19111	Philadelphia, PA 19130	Huntingdon VL, PA 19006
Tel.: (215) 725-4430	Tel.: (215) 232-3993	Tel.: (215) 379-0400
Fax: (215) 725-0831		Fax: (215) 379-2757

Пакунки та доляри в Україну

$0.59 lb*

$ 1.89 lb*

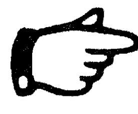
79 с LB при пересилці через **UPS**

* Окрема доплата за доставу кожного пакунка

Ліцензійована пересилка долярів.
Достава американської готівки в руки отримувача

(973) 763-8778

ROXOLANA 1 (888) 725 8665

300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040

LVIV EXPRESS SERVICES
OKSANA INTERNATIONAL

1111 East Elizabeth Ave.
Linden, New Jersey 07036 **(908) 925-0717**

ПАЧКИ В УКРАЇНУ

БІЛОРУСІЮ, РОСІЮ, ПОЛЬЩУ, ЕСТОНІЮ, ЛАТВІЮ, ЛИТВУ, СЛОВАКІЮ

КОРАБЛЕМ

мін. 10 фунтів

ЛІТАКОМ

2 – 3 тижні

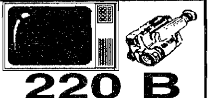
мін. 10 фунтів

ДОЛЯРИ

Висилка та доставa

ЕЛЕКТРОНІКА

220 В

ПРИСКОРЕНА ДОСТАВА ЛІТАКОВИХ ПАКУНКІВ
до Західної України

Будь-який харчовий пакунок з нашого каталогу **10% OFF** з цим купоном

ТІЛЬКИ У НАС! **ВСІ ХАРЧІ З АМЕРИКАНСЬКИХ КРАМНИЦЬ**

ВІДПРАВКА КОМЕРЦІЙНИХ ВАНТАЖІВ

Є ШИРОКИЙ ВИБІР ПАКУНКІВ ВІД $88 ДО $248

SEND PACKAGES TO US THROUGH UPS • CALL FOR UPS LABELS: 1-800-9-OKSANA

УВАГА! 35% ЗНИЖКА на трактори, авта і техніку
ШВИДКІСНА доставa грошей – низькі ціни, конфіденційність

ГРОШІ • РЕЧОВІ ПАЧКИ
ПРОДУКТОВІ НАБОРИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

до рук адресата в Україну та інші держави

KARPATY TRAVEL

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario
Canada M6S 2Y4
e-mail:nsemczys@aol.com

Tel. (416) 761-9105
Toll free **1-800-265-7189**

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ
КВИТКИ • ЗАПРОШЕННЯ
МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВІЗИ

ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах

Пам'ятайте – як посилати чи літати, то через КАРПАТИ!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осцісклавська 973-292-9800 #3040*

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

запрошує

членів й українське громадянство

на доповідь

ЧОМУ РОСІЙСЬКА МОВА ЩЕ ПОБУТУЄ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ?

яку виголосить

д-р ВЯЧЕСЛАВ БРЮХОВЕЦЬКИЙ

президент Національного Університету Києво-Могилянської Академії,

що відбудеться

у суботу, 27 листопада 1999 р., о год. 5-ій веч.

у домі НТШ при 63 Четверта авеню між 9 і 10 вулицями в Нью-Йорку

УПРАВА НТШ

МОГИЛЯНСЬКЕ АКАДЕМІЧНЕ ТОВАРИСТВО

запрошує

шановну громаду Філядельфії і околиць

на доповідь

д-ра ВЯЧЕСЛАВА БРЮХОВЕЦЬКОГО

президента Національного Університету Києво-Могилянської Академії

на важливу тему

ЧОМУ РОСІЙСЬКА МОВА ЩЕ Й ДОСІ ПОБУТУЄ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ (ВУЗАХ) УКРАЇНИ?

в неділю, 28 листопада 1999 р., о год. 3-ій по пол.

Український Освітньо-Культурний Центр,
700 Cedar Rd.

(Після доповіді зустріч з доповідачем при каві)

Смерти нема...

(Закінчення зі стор. 20)

що прийде час, коли постане Українська Держава, і тоді жиди самі на Україні поставлять пам'ятник Симону Петлюрі, бо коли б не він, то їх загинуло б більше. Темні елементи вели агітацію в нашій армії, що Головний Отаман Симон Петлюра – жидівський батько..." (стор. 253).

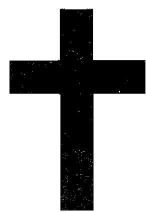
Дуже цікавою з точки зору національної мітології є праця Олександра Чекмишева. У ній автор прагне „на підставі філологічної текстуальної аналізи довести глибинну етнопсихологічну спорідненість публіцистичних творів Симона Петлюри з мітологією українців як найархаїчнішим свідченням духовної самобутности нації (стор. 288).

Книга „Симон Петлюра та українська національна революція" цікава тим, що у ній використано багато раніше невідомих архівних матеріялів з фондів УНР і Центрального державного архіву. Праці, подані в книзі, – це результат Другого конкурсу петлюрознавців. На цей конкурс надійшло сім досліджень. „Загальний рівень праць, – пише Дмитро Степовик, координатор конкурсу, – був більш ніж задовільний, а крім того, різниці в наукових рівнях праць не були значними" (стор. 354). Першу премію жюрі розділило між авторами двох найкращих праць (при розкритті конвертів з девізами виявилося, що це студенти-історики Вадим Харченко і Ярослав Тинченко); другу премію також присудило двом авторам (Олександрові Чекмишеву і Сергієві Єкельчикові); третю премію – трьом авторам (Олексієві Голобуцькому, Ігореві Срібнякові й Артурові Губареві).

Книга є прекрасним доказом, що українська наукова молодь не лише патріотична і працьовита, але й глибокодумна і розкута у своїх оцінках і висновках. Вона появилася в серйозному мистецькому оформленні Віталія Мітченка, і воно цілком відповідає науковій праці.

Володимир Жила

За мову, зміст посмертних оголошень і подяк, редакція не відповідає.

Ділимося сумною вісткою, що 15 листопада 1999 р. несподівано відійшла у вічність довголітня голова Релігійного Товариства Українців Католиків „Св. Софії" у США

бл. п.

д-р РОМАНА НАВРОЦЬКА

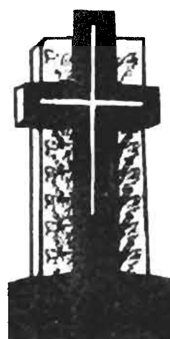
ПАРАСТАС за душу покійної буде відправлений в п'ятницю, 26 листопада 1999 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів при 109 East Tabor Rd., Philadelphia, PA.

ПОХОРОННІ відправи відбудуться в суботу, 27 листопада 1999 р., о год. 9-ій ранку в похоронному заведенні Насевичів. Заупокійна Служба Божа – о год. 10-ій ранку в церкві Христа Царя при 1629 West Cayuga St., Philadelphia, PA., звідки тіло покійної буде перевезено на український католицький цвинтар св. Діви Марії на Факс Чейс.

* * *

Замість квітів на могилу просимо жертвувати на Патріярший Фонд.

УПРАВА ТОВАРИСТВА „СВ. СОФІЯ"

В 40 РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

МИКОЛИ ШУСТА

який відійшов у вічність 25 листопада 1959 р.

відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в четвер, 25 листопада 1999 р., о год. 6:30 ранку
в церкві св. Юра в Нью-Йорку

Про молитви просить син ВАСИЛЬ ШУСТ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ ділиться сумною вісткою з членами й українським громадянством, що18 серпня 1999 р. у Норт Порті, Фльорида, на 91-му році життя помер

бл. п.

д-р ПАВЛО ТУРУЛА

дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка, керівник Фармацевтичного Інституту у Львові 1942-44 рр., колишній лектор на фармацевтичному факультеті Українського Технічно-Господарського Інституту у Мюнхені, член основник УГВР і видатний громадсько-політичний діяч.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися у Чикаго. Покійного похоронено на цвинтарі св. Миколая.

Дружині ОЛЕНІ, дочкам ДАРІЇ і ТЕОДОРІ та синові ПЕТРОВІ висловлюємо глибоке співчуття.

Вічна йому пам'ять!

УПРАВА НТШ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ ділиться сумною вісткою з членами й українським громадянством, що 14 жовтня 1999 р. у Пармі, Огайо на 94-му році життя помер

бл. п.

інж. ІВАН ФУР

довголітній член Наукового Товариства ім. Шевченка, відомий діяч Кооператив і Маслосоюзу в Україні, автор праць-спогадів: „Наше життя", „Село Ременів" і статтей, видатний громадсько-політичний діяч.

Дочкам МИРОСЛАВІ І МАРІЇ з родинами, внуками та правнуками складаємо глибоке співчуття.

Вічна йому пам'ять!

УПРАВА НТШ

В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого дорогого ЧОЛОВІКА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

бл. п.

МИХАЙЛА МІЗАКА

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

17 листопада 1999 р.

в церкві св. Миколая при 24-ій вулиці у Філядельфії

та в церквах

у Львові, Україна.

Про молитви за спокій душі покійного просять:

дружина – КАТЕРИНА
син – БОГДАН з родиною
дочка – РОМА з родиною

В ДВАДЦЯТЬ П'ЯТУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашого дорогого і незабутнього БАТЬКА

св. п.
інж.

ВІКТОРА ВАКУЛОВСЬКОГО

за спокій душі покійного буде відслужена

ПАНАХИДА

в суботу, 20 листопада 1999 р., о год. 12:30 в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Рідних, приятелів і знайомих просимо згадати покійного в своїх молитвах.

Вічна йому пам'ять!

Доньки ВІКТОРІЯ і МАРІЯННА ВАКУЛОВСЬКІ

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашої незабутньої ДРУЖИНИ, МАТЕРІ та БАБЦІ

бл. п.

ІРИНИ ЧАЙКІВСЬКОЇ

будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ та ПАНАХИДИ

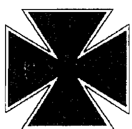
5 грудня 1999 р., о год. 8-ій ранку
в церкві св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.;

6 грудня 1999 р., о год. 6:30 веч.
в церкві св. Димитрія у Торонто, Онт.;

7 грудня 1999 р., о год. 6:45 ранку
в церкві св. Миколая, у Пассейку, Н.Дж.

Просимо про молитви за спокій душі покійної Ірини.

Муж БОГДАН з родиною

З волі Всевишнього 14 листопада 1999 р. відійшов до Божої вічности

св. п.

д-р ЗИНОВІЙ КНИШ

член УВО, його бойовий референт, член Проводу ОУН, довголітній в'язень польських тюрем, автор багатьох видань історії ОУН, автор видання історії УНО Канади та історії Української Стрілецької Громади, відомий публіцист і журналіст, колишній генеральний секретар КЕ УНО, видатний член Філії УНО Торонто-місто.

Хай канадська земля буде йому легкою, як рідний чорнозем далекої України.

Вічна та славна пам'ять вірному синові України!

ПРОВІД ОУН

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ
2 East 79th Street, NYC 10021

складає щиру подяку всім членам, які зложили пожертви на Інститут в пам'ять покійних наших членів і приятелів

В ПАМ'ЯТЬ

бл. п.

д-ра МИХАЙЛА ГУКА

	1,000 дол.	Й. і М. Лисогори;
	200	д-р Т. і Л. Шегедини;
	100	д-р Р. і М. Кісілевські;
по	50	В. і Х. Баранецькі, М. і О. Гнатейки, Е. і Н. Змиї, Б. і І. Кобзарі, І. і І. Морози, Е. Цікало, д-р В. Яворський;
	40	Л. Коленський;
по	25	Л. Думановський, Б. і М. Пеленські.

В ПАМ'ЯТЬ

бл. п.

д-ра ЯРОСЛАВА ЛЯШЕВИЧА

по	100 дол.	В. і Х. Баранецькі, Р. і Л. Галібеї, д-р Л. Ляшевич, д-р І. і С. Серанти, д-р Т. і Л. Шегедини;
по	50	З. Гулей, Н. Мандрусяк, д-р Б. і д-р С. Шебунчаки, Д. і д-р Н. Григорчуки;
по	25	О. Винник, І. Сигалів, О. і Н. Сигіди, Т. Турянська;
	20	Ю. і Е. Харченки.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 4 листопада 1999 р. в Лонг Біч, Кал., відійшов від нас у вічність

бл. п.

ВОЛОДИМИР Р. САВКІВ

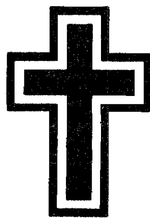
нар. 26 жовтня 1920 р. в Стрию, Україна,

ПАНАХИДА відбулася в середу, 10 листопада 1999 р., о год. 7-ій веч. у „Farley Funeral Home" в North Port, FL.

ПОХОРОН відбувся в четвер, 11 листопада 1999 р. з церкви Входа в Храм Пресвятої Богородиці Марії в Норт Порті, Фла. на цвинтар „Venice Memorial Garden", Venice, FL.

У глибокому смутку:
син – МАРКО І. САВКІВ
швагрова – ЛЯЛЯ ПАТЕРИН з чоловіком БОГДАНОМ і їхніми дітьми: ХРИСТИНОЮ, ЮРКОМ і його дружиною ЄВГЕНІЄЮ з діточками ЛІЗУНЕЮ, ГРИЦЕМ і ГАННОЮ
та ближча і дальша родина в Україні.

Вічна йому пам'ять!

В глибокому смутку повідомляємо, що 18 жовтня 1999 р. відійшов у вічність

бл. п.

МИХАЙЛО ТУРКО

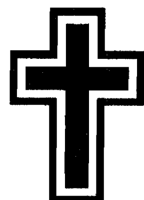
нар. 1 жовтня 1921 р. в Україні

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 12 листопада 1999 р. в церкві св. Юра в Нью-Йорку.

Похований на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишив в глибокому смутку:
родину – БАЗАРКІВ
ближчу і дальшу родину в Україні.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 9 листопада 1999 р. по довгій недузі відійшов у вічність наш найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

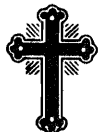
Мґр БОГДАН ЛИСЯК

нар. 29 квітня 1908 р. в Ярославі

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 12 листопада 1999 р. в Свято-Миколаївській церкві, Торонто.

У глибокому смутку залишилися:
дружина – МАРІЯ
сини – ЮРІЙ з дружиною
– РОМАН
донька – ДАРІЯ БОЙКО з чоловіком
внуки – АДРІЯННА, ДАНИЛО, РОМАН, ТАЛЯ і ТАНЯ
та ближча і дальша родина.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з рідними і приятелями, що з волі Всевишнього 12 листопада 1999 р. відійшов у вічність на 83-му році життя наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, БРАТ і ШВАҐЕР

бл. п.

ІВАН БУНДЯК

нар. в Бориславі, Україна

ПАНАХИДА відбулася в неділю, 14 листопада 1999 р. в похоронному заведенні Humiffton Funeral Home в Кергонксоні, Н.Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в понеділок, 15 листопада 1999 р. з церкви Пресвятої Трійці в Кергонксоні на цвинтар Mt. Hope в Йонкерс, Н.Й.

В глибокому смутку залишені:
дружина – ЗЕНОВІЯ
сини – ОЛЕКСАНДЕР з дружиною ІРИНОЮ
– ІЗИДОР з дружиною АЛІСЕЮ
внуки – АНДРІЙКО і ЛЯРИСА
сестра – ДОРА КУЛЬЧИЦЬКА
швагер – ОСИП МОРОЗ з родиною

Вічна йому пам'ять!

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 6 липня 1999 р. відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

ІВАН БЛИЗНАК

Цією дорогою складаємо нашу найщирішу подяку всім, що взяли участь в похоронних відправах, за вислови співчуття, датки на Служби Божі та пожертви на добродійні цілі.

Наша особлива подяка о. пахорові Патрикієві Пащакові за відправлення всіх похоронних обрядів.

Пл. сен. В. Корнязі за прощальні слова від пластової станиці в Нью-Йорку. Покійний був одним з її основників і першим станичним.

За квіти від родини Рудакевичів і Ірени Волес.

НА СЛУЖБИ БОЖІ зложили:
о. Христофор Войтина, сестри зі школи св. Юра, д-р Т. і В. Федорціви, О. і Б. Кузишини, родина Федунів, Л. і С. Баранецькі, С. і Д. Косовичі, Рудакевичі, М. Лозинський, І. і Ю. Стецко, родина Винників, З. і М. Галіви, Л. і І. Декайло, Х. і О. Декайло, О. Шевчук, С. Іванчук, Х. Патрило, С. Патрило, Л. Завада, родина Кулиничів, д-р М. Мачай, І. Мачай, О. Гаєцька, І. Гнатів, Є. Вацик, М. Шепарович, Д. Кравець, З. Машталєр, А. Кіршак, д-р М. і Ю. Стець, М. Підгородецька, родина Бравн.

НА ПОТРЕБИ ШКОЛИ І ЦЕРКВИ СВ. ЮРА зложили:

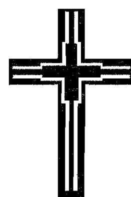
	500 дол.	Н. і І. Близнаки;
	300	О. і І. Близнаки;
	250	Т. і А. Рак;
	200	Д. Кравець;
по	100	А. і В. Рак, д-р Т. і В. Федорціви;
по	50	Пластовий загін „Червона Калина", Краєвські і Михайлові, М. Вишивана;
по	30	М. Шепарович, Д. Витвицька;
	25	О. Лабунька.

НА ЦЕРКВУ В ГАНТЕРІ:
500 дол. Н. і І. Близнак;
50 С. Патрило.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:
50 дол. А. і Д. Слободяни.

НА ЖЕРТВИ ЧОРНОБИЛЯ:
25 дол. О. і Т. Ракочі.

НА ШПИТАЛЬ В ПОРТ ДЖЕФЕРСОН зложили пожертви працівники і пацієнти.

З глибоким смутком повідомляємо, що 12 листопада 1999 р., після тяжкої і довгої недуги упокоївся у Бозі в Аннаполіс, Мд. на 79-му році життя наш найдорожчий ТАТО, ДІДУСЬ і КУЗИН

бл. п.

ВОЛОДИМИР КУЛЬЧИЦЬКИЙ-ҐУТ

магістер бібліотекознавства, журналіст, громадський діяч, автор праці „Історія Української Аристократії".

ПАРАСТАС був відправлений в понеділок, 15 листопада 1999 р. у похоронному заведенні Beecher Funeral Home 418 Bedford Road, Pleasanville, NY.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 16 листопада 1999 р. в церкві св. Богородиці, а опісля на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Горем прибиті:
доньки – д-р КСЕНЯ з мужем д-ром ПЕТРОМ КОСТЮКОМ і синами ПЕТРОМ і ОЛЕКСАНДРОМ
– д-р СОНЯ з мужем д-ром СТЕПАНОМ ДАНИЙКОМ і донями ОЛЕКСАНДРОЮ і СОФІЄЮ
родини – КУЛЬЧИЦЬКИХ, СЕМАНИШИНІВ, БОГАТЮКІВ

Замість квітів просимо складати пожертви на Стипендійну Акцію СУА, зазначуючи „Меморіяльний фонд ім. Володимира Кульчицького", який служитиме студентам журналістики в Україні.

(UNWLA Inc. Scholarship Program, P.O.Box 24 Matawan, NJ 07747)

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

• НА ПРОДАЖ •

У Монтвіллі, в околиці озера Валгалла: чарівний будинок в стилі старого англійського маєтку. Стіни з різаного німецького каменя та дах зі сірого шиферу є прикрасою цієї посілости. Крім того, вітальня з катедральною стелею, каштановими сволоками і кам'яним ватраном. Дім розташований на акрові лісистого простору, має 4 спальні, 4 лазнички і підлоги з твердого дерева. Близько дороги 287 і поїздів. Контактуватися з Тересою, тел.:
Weichert Realtors' **984-1400 ext. 3635**
Home: **(973) 625-0984**

• РОЗШУКИ •

Розшукую родичів: **НИКОГДУ ІВАНА РОМАНОВИЧА** з с. Матусів, Черкаської обл., у 1910 р. виїхав до Нью-Йорку, та **ДМИТРЕНКА ОЛІЯНА ОМЕЛЬКОВИЧА**, у 1930 р. був засланий в Сибір і можливо, втік до Аляски.
Тел.: **(617) 495-4854, 38044-4100394 Київ**

Розшукую дядька **СТЕЦЯ ЛІЛЬКА ФЕДОРОВИЧА**. Ми жили в Польщі, Жешовська обл., Любачівський р-н, село Дахнів. Війна нас розлучила.
Моя адреса: Petr Stets, 3003 Archwood Ave., apt. C204, Cleveland OH 44109-2590.
Tel.: (216) 335-9082